

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

РІЧНИЙ ЗВІТ

31 грудня 2022 року

ЗМІСТ

I. ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ

II. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Консолідований звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2022 року	1
Консолідований звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року	2
Консолідований звіт про сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року	3
Консолідований звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року	4
Консолідований звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року	5

Примітки до консолідованої фінансової звітності

1 Вступ	6
2 Умови, в яких працює Група	6
3 Основні принципи облікової політики	9
4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	22
5 Нові та переглянуті стандарти та тлумачення, які були випущені, але ще не вступили в силу	25
6 Грошові кошти та їх еквіваленти	26
7 Кредити та аванси банкам	28
8 Кредити та аванси клієнтам	30
9 Інвестиційні цінні папери	41
10 Інвестиційна нерухомість	42
11 Основні засоби та нематеріальні активи за винятком гудвілу	44
12 Інші фінансові активи	47
13 Інші нефінансові активи	48
14 Кошти клієнтів	49
15 Інші залучені кошти	50
16 Інші фінансові зобов'язання	50
17 Забезпечення	50
18 Інші нефінансові зобов'язання	56
19 Статутний капітал, резервні та інші фонди групи	56
20 Процентні доходи та витрати	57
21 Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	57
22 Комісійні доходи та витрати	58
23 Інші адміністративні та операційні витрати	58
24 Інші доходи	59
25 Податок на прибуток	59
26 Аналіз за сегментами	61
27 Управління фінансовими ризиками	70
28 Аналіз активів і зобов'язань за строками погашення	87
29 Управління капіталом	87
30 Умовні та інші зобов'язання	89
31 Справедлива вартість	90
32 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	96
33 Операції з пов'язаними сторонами	98
34 Зміни у зобов'язаннях, що виникають у результаті фінансової діяльності	102
35 Події після звітної дати	102

I. ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ

Звіт про управління Групи «ПРИВАТБАНК»

Характер бізнесу

АТ КБ «ПриватБанк» (далі Банк) та його дочірні та асоційована компанія (далі разом «Група») є універсальною банківською групою з фокусом на роздрібний сегмент, що активно просуває послуги для малого та середнього бізнесу та вибірково працює в корпоративному секторі.

Група здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії Національного банку України (НБУ) з березня 1992 року. Станом на 31 грудня 2022 року Група має 8 філій і 1200 функціонуючих відділень в Україні та філію на Кіпрі (31 грудня 2021: 20 філій і 1 475 функціонуючих відділень в Україні та філію на Кіпрі).

Зовнішнє середовище

2022 рік став для України в цілому та Групи, зокрема, визначається нападом росії та введенням воєнного стану в Україні з 24.02.22. Економічна ситуація в країні протягом року характеризується розгортанням наслідків воєнного стану, що перш за все виявляється в зростанні інфляційних процесів, падінні ВВП, тиску на валютний ринок.

Війна призвела до порушення ланцюгів постачання, скорочення пропозиції окремих товарів, збільшення витрат бізнесу, фізичного руйнування виробничих потужностей та інфраструктури, а також тимчасової окупації окремих територій. Збереження високих цін на енергоносії та рекордні рівні інфляції в країнах-партнерах також значно посилювали ціновий тиск в Україні. На початку війни третина підприємств зупинила діяльність. Причини цього – фізичні руйнування та тимчасова окупація низки територій кількох областей, високий рівень невизначеності та ризиків, розрвання логістичних і виробничих зв'язків, вимушена масова міграція населення.

З 2 півріччя економічна активність почала пожвавлюватися, бізнес та населення поволі адаптувалися до нових умов діяльності. Цьому сприяло також звільнення північних областей та зменшення кількості регіонів з активними бойовими діями.

В 4 кварталі 2022 року на перше місце серед основних проблем економіки України вийшли перебої з постачанням електроенергії, водо- або тепlopостачанням, зумовлені ракетними обстрілами росією критичної інфраструктури країни, що почалися з жовтня. Дефіцит електроенергії обумовив додаткове обмеження економічної активності в країні. Переважна більшість підприємств скоротили виробництво та торгівлю, хоча частина змогла стабілізувати роботу завдяки засобам автономного енергоживлення, зміні годин роботи або отриманню електроенергії під виробничі потреби.

Наразі відновлення економіки України стримується руйнуванням потужностей та бойовими діями, скороченням попиту та зниженням купівельної спроможності домогосподарств, логістичними складнощами, насамперед для металургів, проблемами з електроенергією. Значний від'ємний внесок у зміну реального ВВП 2022 року очікувано має і сільське господарство – як через нижчі показники врожайності цього року, так і значно менші посівні площи.

Падіння ВВП в 2022 році склало -30,4% що є кращим показником, ніж передбачалось за попередніми макропрогнозами. В умовах високих безпекових ризиків, нижчих врожаїв, проблем в енергетичній інфраструктурі у 2023 році прогнозується, що реальний ВВП зросте лише на 0.3%.

На початку широкомасштабної війни НБУ зафіксував офіційний курс гривні, щоб утримати очікування бізнесу та населення під контролем, а також зберігав облікову ставку незмінною на рівні 10%. Фіксований курс та валютні інтервенції НБУ стали ключовими інструментами забезпечення макрофінансової стабільності. Утім, в міру адаптації економіки до війни та повернення громадян і бізнесу до економічної логіки ухвалення рішень, в червні НБУ повернувся до проведення активної монетарної політики та підвищив облікову ставку на 15 в.п. до 25%. Метою такого кроку був захист гривневих доходів та заощаджень громадян, збільшення привабливості гривневих активів,

зниження тиску на валютному ринку і в результаті посилення спроможності НБУ забезпечувати курсову стабільність і стримувати інфляційні процеси під час війни.

В липні 2022 року НБУ здійснив разову корекцію офіційного курсу гривні до долара США та зафіксував його на рівні 36,5686 грн/дол. США. За оцінками Національного банку, корекція обмінного курсу збільшила приплів і відповідно продаж валютої виручки експортерами, мінімізувала спекулятивну складову поведінки учасників ринку та надала змогу стабілізувати курсові очікування. Корекція офіційного курсу гривні мала лише обмежений вплив на прискорення темпів зростання цін, зумовлене насамперед наслідками війни для пропозиції товарів і послуг та вартості логістики, а також динамікою цін на світових товарних ринках. Натомість фіксація офіційного курсу на новому стійкішому рівні надала змогу НБУ зберегти контроль над ціновою динамікою в Україні.

Протягом 2022 року суттєво зросли й інфляційні очікування бізнесу та домогосподарств. Основними чинниками зростання інфляції є порушення ланцюгів постачання, руйнування виробництв, скорочення пропозиції товарів та послуг, збільшення витрат бізнесу. Ще одним проінфляційним чинником був ефект перенесення на ціни коригування офіційного курсу гривні до долара США. Подальше зростання інфляції у світі теж позначалося на цінах в Україні. Водночас фіксація тарифів на житлово-комунальні послуги і насичення внутрішнього ринку пальним разом зі збереженням його пільгового оподаткування гальмували зростання цін. У результаті впродовж року інфляція зростала високими темпами та сягнула наприкінці року 26,6% рік до року.

В цих умовах банківська система зберігає стабільність.

Обсяг коштів клієнтів у банках зрос, що забезпечувало стабільно високий рівень ліквідності попри воєнні ризики. Невеликий відплів коштів населення у перші два місяці року через інформаційний тиск компенсувався зростанням депозитів у березні. Водночас частка коштів на вимогу оновила максимум.

Після початку повномасштабної війни населення знизило попит на кредити. Натомість помірний попит на кредитні ресурси з боку корпорацій зберігся. Кредитуванню бізнесу сприяла держава, поліпшивши умови участі в урядових програмах, зокрема спрямованих на підтримку агросектору та критично важливого для України бізнесу. Також банки активно підтримували клієнтів, запровадивши на початку війни різноманітні програми кредитних канікул, пільгові ставки та тарифи по продуктах, а при виході із кредитних канікул - програми реструктуризації як для масового сегменту, так і для корпоративних клієнтів. При цьому, фінансовий стан більшості клієнтів та їхні можливості обслуговувати свої зобов'язання, в свою чергу, обумовлюють підвищені кредитні ризики банківської системи та необхідність формування резервів під них. Резерви за кредитними збитками зростатимуть й надалі.

Вартість гривневих ресурсів з другої половини 2022 року поступово зростає, реагуючи на утримання високої облікової ставки з червня. Проте дію трансмісійного механізму суттєво сповільнює значний профіцит ліквідності банківської системи.

Міжнародні рейтингові агентства продовжують більш уважно та часто відслідковувати тренди розвитку України під час війни та періодично переглядають суверенні рейтинги країни та, відповідно, рейтинги банківської системи. У березні 2022 року, на тлі військового конфлікту з росією, рейтингові агентства Fitch Ratings та Moodys переглянули суверений рейтинг України та, відповідно, рейтинги Групи. Так, довгостроковий рейтинг дефолту емітента в іноземній валюті оцінюється на рівні «CCC-» (раніше «B»), рейтинг за довгостроковими депозитами в національній та іноземній валютах Caa2 (раніше B3). Агентства зазначають, що рейтингове рішення відображає військове вторгнення росії, яке призвело до підвищених ризиків для зовнішніх та державних фінансів, макрофінансової та політичної стабільності України.

В серпні рейтингове агентство Fitch Ratings підтвердило довгострокові рейтинги дефолту емітента (РДЕ) чотирьох державних банків, в т.ч. ПриватБанку, та трьох приватних банків України в

іноземній та національній валютах на рівні ССС- та ССС відповідно. Також Fitch знизило рейтинг стійкості шести банків до cc, а рейтинг Приватбанку до ccc-, щоб відобразити підвищенні суверенних ризиків та ризики операційного середовища для кредитоспроможності банків. Зниження рейтингів стійкості стало результатом зниження суверенного рейтингу України до cc через відстрочку виплат за єврооблігаціями. "Вища стійкість ПриватБанка на рівні ccc- показує нашу думку про сильніші буфери покриття збитків, ніж у інших шести банків", – пише Fitch.

Останній перегляд рейтингів був в лютому 2023, коли рейтингове агентство Moody's змінило рейтинги оцінки кредитоспроможності п'яти українських банків, в т.ч. ПриватБанку, на «Са» з «Сaa3» внаслідок зниження рейтингу незабезпеченого боргу в України відповідно до «Са» з «Сaa3».

Moody's зазначає, що зниження рейтингів зумовлене наслідками війни з Росією, які, ймовірно, створять довгострокові проблеми для економіки та державних фінансів України.

Отже, ситуація в Україні в 2022 році залишається доволі складною та напруженою, втім контролюваною. Продовження воєнних дій на території України, подальше руйнування виробничих потужностей, інфраструктури та житлових будинків, а також невизначеність стосовно тривалості такої ситуації стримує подальший розвиток та відтермінову активну віdbудову.

Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації у зовнішньому середовищі і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій та макроекономічних умов може негативно вплинути на фінансовий стан та результати діяльності Групи у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

Керівництво та організаційна структура

Структура корпоративного управління

Розподіл функцій між органами управління Групи забезпечує ефективну систему управління та внутрішнього контролю.

Органами управління Групи є:

- Акціонер або Вищий орган
Група сприяє реалізації та забезпечує захист прав та законних інтересів акціонера;
- Наглядова рада Групи
Наглядова рада забезпечує стратегічне керівництво діяльністю Групи, контроль за діяльністю Правління Групи та захист прав акціонера. Ефективне управління передбачає систему звітності Наглядової ради перед Вищим органом;
- Правління Групи
Правління здійснює керівництво поточною діяльністю Групи і підзвітне Наглядовій раді та Вищому органу.

Акціонер Групи (Вищий орган)

Єдиним акціонером Групи, якому належить 100% акцій, є держава в особі Кабінету Міністрів України (місцезнаходження: 01008, м. Київ, вул. Грушевського, буд. 12/2).

Держава в особі Міністерства фінансів України набула права власності на 100% акцій Групи 21 грудня 2016 року відповідно до статті 41.1 Закону України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб” та згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2016 року № 961 “Деякі питання забезпечення стабільності фінансової системи”. З 30.04.2019 власником Групи є держава в особі Кабінету Міністрів.

Держава реалізує свої права власника Групи, а органи управління Групи діють відповідно до найкращих світових практик корпоративного управління, зокрема, Принципів Організації економічного розвитку та співробітництва щодо корпоративного управління для підприємств з державною частиною (OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises), Принципів корпоративного управління для банків Базельського комітету з банківського нагляду (Corporate governance principles for banks by Basel Committee on Banking Supervision), Рекомендацій Європейської банківської організації щодо внутрішнього управління (Guidelines on Internal Governance by European Banking Authority), що застосовуються в обсязі, який не суперечить імперативним нормам чинного законодавства України.

Протягом 2022 року операцій з купівлі / продажу акцій Групи не здійснювалося.

Всі операції з Акціонером здійснюються на звичайних умовах. При прийнятті рішень щодо проведення операцій з Акціонером Група виходить із їхньої економічної доцільності.

Група сприяє реалізації та забезпечує захист прав та законних інтересів Акціонера, передбачених Статутом та чинним законодавством України.

Вищий орган здійснює управління корпоративними правами держави.

До виключної компетенції Вищого органу належить вирішення питань, передбачених чинним законодавством та Статутом Групи. Вищий орган не бере участі в поточному управлінні Групою.

Вищий орган визначає основні (стратегічні) напрями діяльності Групи та затверджує звіти про їх виконання.

Права, обов'язки та відповідальність Вищого органу визначається чинним законодавством України та Статутом Групи.

Вищий орган має право отримувати будь-яку інформацію про фінансово-господарську діяльність Групи, необхідну для здійснення його повноважень, з урахуванням положень Закону України “Про банки і банківську діяльність” щодо банківської таємниці.

Повноваження з прийняття рішень, що належать до виключної компетенції Вищого органу, не можуть бути передані іншим органам управління Групи.

Наглядова Рада

Наглядова рада Групи є колегіальним органом управління Групи, що в межах своєї компетенції забезпечує стратегічне управління Групою, а також контролює та регулює діяльність Правління з метою виконання Стратегії розвитку Групи. Наглядова рада Групи, діючи в інтересах Групи відповідно до Закону України “Про банки і банківську діяльність”, здійснює захист прав вкладників, кредиторів та держави як акціонера.

Компетенція, структура, порядок роботи, права, обов'язки та відповідальність Наглядової ради, а також вимоги щодо її членів визначаються чинним законодавством України, Статутом Групи та Положенням про Наглядову раду Групи

Голова Наглядової ради Групи очолює та організовує роботу Наглядової ради та несе відповідальність за її ефективну роботу. Голова Наглядової ради забезпечує чіткий розподіл обов'язків між членами Наглядової ради та ефективний обмін інформацією між ними.

Члени Наглядової ради виконують свої обов'язки добросовісно, чесно та виключно в інтересах Групи, зобов'язуються не розголошувати банківську таємницю, конфіденційну інформацію та інформацію з обмеженим доступом, яка стала відомою їм у зв'язку з виконанням функцій члена Наглядової ради, а також не використовують її у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб.

З метою здійснення ефективного загального керівництва та контролю за фінансово-господарською діяльністю Групи, а також належного виконання Наглядовою радою своїх обов'язків, члени Наглядової ради повинні мати належну професійну придатність, кваліфікацію, освіту, досвід та ділову репутацію. Вимоги до членів Наглядової ради встановлюються чинним законодавством України, Статутом Групи та Положенням про Наглядову раду.

Перевірка професійної та кваліфікаційної відповідності членів Наглядової ради, відповідность вимогам законодавства України та вимогам банківського законодавства щодо ділової репутації та професійної придатності здійснюється у кожному випадку, коли виникає необхідність, відповідно до вимог законодавства України.

До основних функцій Наглядової ради належить:

- затвердження стратегії Групи, основних планів дій, стратегії та політики управління ризиками, затвердження річного бюджету, бізнес-планів Групи та здійснення контролю за їх реалізацією;
- забезпечення проведення конкурсного відбору для визначення кандидатів на посади голови та членів Правління, у встановленому Наглядовою радою порядку, призначення членів Правління, затвердження умов договорів, що укладаються з Головою та членами Правління, встановлення розміру їх винагороди, визначення форм контролю за діяльністю Правління;
- здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю Групи;
- визначення порядку роботи та планів підрозділу внутрішнього аудиту і контроль за його діяльністю;
- забезпечення функціонування системи внутрішнього контролю Групи та контролю за її ефективністю, зокрема контролю за ефективністю функціонування системи управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаенс);
- здійснення контролю за ефективністю управління Групою;
- здійснення контролю за запобіганням, виявленням та врегулюванням конфліктів інтересів у Групі та сприяння їх врегулюванню;
- інші функції, визначені чинним законодавством України, Статутом та Положенням про Наглядову раду Групи.

Наглядова рада здійснює контроль за діяльністю Правління, підрозділів, які безпосередньо підпорядковані Наглядовій раді, а також забезпечує захист прав акціонера.

Порядок скликання та проведення засідань Наглядової ради визначається Статутом Групи та Положенням про Наглядову раду.

Наглядова рада щорічно у визначеному нею порядку здійснює оцінку ефективності власної діяльності в цілому, її комітетів і кожного члена Наглядової ради. Результати оцінки діяльності Наглядової ради, її членів та комітетів Наглядової ради, здійсненої Наглядовою радою або із залученням незалежних експертів, голова Наглядової ради представляє на засіданні Наглядової ради для їх обговорення та затвердження у формі звіту про оцінку діяльності Наглядової ради та план заходів щодо вдосконалення діяльності Наглядової ради.

Наглядова рада відповідає за:

- безпеку та фінансову стійкість Групи;
- відповідність діяльності Групи законодавству, стандартам професійних об'єднань, дія яких поширюється на Групу;
- впровадження стратегії розвитку Групи відповідно до основних напрямів діяльності, визначеніх Вищим органом, та бізнес-плану розвитку Групи;
- забезпечення ефективної організації корпоративного управління;
- функціонування та контроль ефективності системи внутрішнього контролю, системи управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаенс) Групи;
- призначення голови та членів Правління, а також керівників підрозділу з управління ризиками, підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаенс) і внутрішнього аудиту.

Наглядова рада складається з дев'яти членів, з яких шість членів є незалежними, а три члени — представниками держави.

За підсумками року Наглядова рада звітує перед Вищим органом про свою діяльність.

Комітети Наглядової ради

Наглядова рада може утворювати постійні чи тимчасові комітети з числа її членів для попереднього вивчення і підготовки до розгляду на засіданні питань, що належать до компетенції Наглядової ради.

Постійними комітетами Наглядової ради є:

- Комітет з питань аудиту;
- Комітет з питань ризиків;
- Комітет з питань корпоративного управління, винагород та призначень;
- Комітет з питань технологій, даних та інновацій;
- Комітет з питань стратегії і трансформації.

Порядок утворення та діяльності комітетів Наглядової ради, вимоги до їх членів, а також перелік питань, які підлягають розгляду комітетами Наглядової ради, визначені Статутом Групи, Положенням про Наглядову раду, а також Положеннями про відповідні комітети Наглядової ради Групи.

Правління

Виконавчим органом Групи, що здійснює поточне управління його діяльністю, є Правління, яке підзвітне Вищому органу і Наглядовій раді Групи та організовує виконання їх рішень.

До компетенції Правління належить вирішення всіх питань, пов'язаних із керівництвом поточною діяльністю Групи, крім питань, що належать до виключної компетенції Вищого органу та Наглядової ради Групи. Правління діє від імені Групи у межах, встановлених законодавством, Статутом Групи та Положенням про Правління.

Голова Правління Групи очолює правління та здійснює керівництво його діяльністю відповідно до повноважень, визначених чинним законодавством України, Статутом, Положенням про Правління Групи та іншими внутрішніми документами Групи.

Правління забезпечує незалежність виконання обов'язків підрозділами внутрішнього контролю шляхом невтручання в процеси їх роботи.

Правління у порядку й терміни, що визначені Наглядовою радою, подає їй звіт про свою діяльність.

Голова та члени Правління несуть відповідальність за діяльність Групи у межах своїх повноважень.

Перевірка професійної та кваліфікаційної відповідності членів Правління, відповідність вимогам законодавства України та вимогам банківського законодавства щодо ділової репутації та професійної придатності здійснюється у кожному випадку, коли виникає необхідність, відповідно до вимог законодавства України.

З метою забезпечення більшої ефективності роботи Правління у Групи створено такі комітети:

- Бюджетний комітет;
- Комітет з питань комплаенсу та фінансової безпеки;
- Комітет з питань управління активами та пасивами;
- Трансформаційний комітет;
- Комітет з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки;
- Кредитний комітет;
- Маркетинговий та PR-комітет;
- Проектний комітет (ліквідовано на початку 2022 року);

- Комітет з питань продуктів та тарифів;
- Тендерний комітет;
- Технологічний комітет;
- Комітет з питань управління непрацюючими активами.

Правління може створити інші комітети з урахуванням розміру активів, особливостей діяльності Групи, характеру і обсягів банківських та інших фінансових послуг, профілю ризику Групи, системної важливості Групи.

Компетенція, структура, порядок роботи, права, обов'язки та відповідальність комітетів визначається Положеннями про відповідний комітет, які затверджує Правління Групи.

Протягом 2022 року Наглядова рада затвердила ряд змін до організаційної структури Групи, відповідно до яких виконавчий орган складається з восьми позицій, а саме:

- голова правління,
- заступник голови правління (з питань фінансів),
- заступник голови правління (з операційних питань),
- заступник голови правління (з питань управління ризиками) ,
- заступник голови правління (з питань реорганізації та проблемних активів),
- член Правління (з питань роздрібного бізнесу),
- член Правління (з питань малого і середнього бізнесу),
- член Правління (з питань комплаєнсу).

Посада заступника голови правління (з питань розвитку бізнесу) була скасована з 15.09.2022р., а посада заступника голови правління (з питань реорганізації та проблемних активів) є вакантною з 27.10.2022р. з огляду на припинення повноважень п. Лебединця Ігоря Анатолійовича на цій посаді, на підставі ст. 38 Кодексу законів про працю України.

Корпоративний секретар

Забезпечення функціонування Наглядової ради здійснюється Корпоративним секретарем і Службою Корпоративного секретаря, а також структурним підрозділом Групи, утвореним для технічної підтримки діяльності Наглядової ради, її окремих членів та Корпоративного секретаря.

Корпоративний секретар є посадовою особою Групи та не може бути членом будь-яких органів управління Групи. Корпоративний секретар не рідше одного разу на квартал звітує перед Наглядовою радою про свою роботу.

Правовий статус, порядок обрання та діяльності Корпоративного секретаря визначаються Статутом Групи, Положенням про Наглядову раду Групи у та Положенням про Корпоративного секретаря. Корпоративний секретар забезпечує інформаційну та організаційну підтримку діяльності Наглядової ради, а також обмін інформацією між Наглядовою радою та іншими органами управління та контролю Групи і його Вищим органом управління

Аудит

В Групі функціонує постійно діючий підрозділ внутрішнього аудиту, який здійснює незалежну оцінку ефективності діяльності першої та другої ліній захисту та загальну оцінку ефективності системи внутрішнього контролю Групи.

Підрозділ внутрішнього аудиту підпорядковується Наглядовій раді Групи та звітує перед нею. Наглядова рада здійснює моніторинг і перевіряє ефективність служби внутрішнього аудиту Групи.

Підрозділ внутрішнього аудиту здійснює такі функції:

- перевіряє та оцінює процеси, які забезпечують діяльність Групи, у тому числі ті, що несуть потенційний ризик та виконання яких забезпечується шляхом залучення юридичних та фізичних осіб на договірній основі (аутсорсинг);
- перевіряє наявність, оцінює ефективність та адекватність роботи систем управління ризиками, внутрішнього контролю, процесів управління Групи, відповідність цих систем та процесів видам та обсягам здійснюваних Групою операцій, у тому числі щодо запобігання використанню банківської системи для легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму;
- перевіряє процес оцінки достатності капіталу, рівня ліквідності, засобів забезпечення збереження активів з урахуванням ризиків Групи;
- перевіряє правильність ведення та достовірність бухгалтерського обліку, інформації, фінансової та іншої звітності, що складається Групою, їх повноту та вчасність надання, у тому числі до Національного банку, органів державної влади та управління, які в межах компетенції здійснюють нагляд за діяльністю Групи;
- здійснює незалежну оцінку впровадженої керівництвом Групи системи контролю;
- незалежно оцінює надійність, ефективність та цілісність управління інформаційними системами та процесами Групи;
- перевіряє фінансово-господарську діяльність Групи;
- здійснює оцінку ефективності та достатності складеного Групою плану відновлення його діяльності;
- оцінює діяльність підрозділів з управління ризиками та комплаенс-ризику, комітетів, що створені Групою, та якість звітів про ризики, що надаються раді та правлінню Групи;
- виявляє та перевіряє випадки перевищення повноважень посадовими особами Групи, а також виникнення конфлікту інтересів у Групі;
- інші функції, передбачені законодавством України.

Підрозділ внутрішнього аудиту за результатами проведених перевірок готує та подає Наглядовій раді звіти і пропозиції щодо усунення виявлених порушень.

Для перевірки і підтвердження достовірності річної фінансової звітності, консолідований фінансової звітності та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності Групи щорічно залучає незалежну аудиторську компанію, яка має відповідну ліцензію та внесена до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, що ведеться відповідно до Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність", в частині суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Зміни в організаційні структури

В 2022 році, незважаючи на воєнний стан, продовжувалось вдосконалення організаційної структури Групи згідно з затвердженою Стратегією розвитку Групи: відбулися зміни в регіональній мережі (продовжено переведення балансів і клієнтів філій на баланс Головного офісу Групи); відбулися зміни в структурі Головного офісу (створені нові посади Членів Правління Групи, створено ряд нових підрозділів, змінені внутрішні структури та підпорядкованість окремих підрозділів).

Бізнес модель

Група забезпечує універсальне обслуговування для широкого кола клієнтів і є лідером українського ринку в роздрібному сегменті, активно просуваючи послуги для малого та середнього бізнесу та вибірково працюючи в корпоративному секторі. Основу ресурсної бази Групи становлять кошти фізичних осіб в національній валюті зі значною частиною поточних рахунків. Стратегічна мета Групи - нарощування якісного кредитного портфеля роздрібних кредитів та кредитів малому і середньому бізнесу (МСБ). Група має потужну транзакційну платформу Приват24, що дозволяє ефективно обслуговувати операції з ведення рахунків клієнтів всіх сегментів та зумовлює високий рівень комісійних доходів. Поряд з online сервісами Група має розгалужену мережу відділень, банкоматів та терміналів самообслуговування, що дозволяють надавати послуги на всій території країни (за винятком тимчасово окупованих територій).

Цілі керівництва та стратегії їх досягнення

Пріоритетними напрямами діяльності Групи є підвищення якості процесів обслуговування клієнтів з обов'язковим дотриманням вимог законодавства, розвиток кредитування з підтриманням високої якості кредитного портфеля, вдосконалення та розробка банківських продуктів/послуг, оптимізація інфраструктури.

Однак, у період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки цільові пріоритети Групи, як державного банку України, полягають в першу чергу в активній участі у забезпеченні фінансової стабільності України, підтримці та стабільноті функціонування банківського сектору, забезпечені фінансування пріоритетних галузей економіки та безперебійного функціонування підприємств (об'єктів) критичної інфраструктури, у тому числі таких, що знаходяться у державній власності.

Як визначено в Основних (стратегічних) напрямах діяльності банків державного сектору на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки (схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України 7 травня 2022 року) у період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки державні банки повинні забезпечити досягнення наступних стратегічних цілей:

- забезпечення фінансової підтримки пріоритетних галузей економіки та підприємств (об'єктів) критичної інфраструктури;
- доступність надання банківських послуг для забезпечення захисту прав споживачів, зокрема в рамках соціального захисту населення за умови відсутності фізичної загрози працівникам банку;
- створення умов для швидкого відновлення надання банківських послуг у повному обсязі та забезпечення функціональності й безперервності роботи банків державного сектору;
- створення, налагодження та підтримання функціонування ефективної системи фізичної безпеки (центрального апарату та відокремлених підрозділів такого банку, в тому числі безпеки працівників банку), безпеки операційних систем, зокрема з використанням хмарних рішень, та кібербезпеки;
- впровадження заходів, спрямованих на зниження ризиків, у тому числі реалізації можливих загроз, здійснення заходів з безпеки банку, зокрема контроль за ризиками безпеки (у тому числі фізичної, фінансової, кібербезпеки та безпеки операційних систем), ліквідації та/або мінімізації наслідків реалізованих загроз та кризових ситуацій;
- безперебійна ефективна робота керівників банку для забезпечення прийняття необхідних управлінських рішень;
- збереження фінансової стійкості банку, виявлення можливих загроз такій стійкості, а також оперативне реагування на загрози фінансової стійкості та/або їх уникнення.

Нові продукти та сервіси

Група приділяє значну увагу сфері досліджень і розробок, стимулюючи розвиток інновацій в організації. Зусилля Групи в цій сфері під час повномасштабного вторгнення були спрямовані на створення нових продуктів та сервісів для клієнтів, які відповідають умовам військового часу. Крім того, Група приймає активну участь у формуванні законодавчого поля, щодо захисту прав позичальників, які втратили майно через повномасштабну військову агресію.

У 2022 році для підтримки населення та бізнесу у період війни Група реалізувала низку наступних заходів та програм:

- впровадили нові кредитні програми для фізичних осіб та бізнесу: Кредитні канікули, Вихід з кредитних канікул, Реструктуризація (довгострокова), “Платіж 2,5%” (короткострокова реструктуризація) та “Прощення частини боргу”, що було високо оцінено суспільством та

Група здобула 1 місце у номінації "Найкраща кредитна підтримка населення під час війни" від "PaySpace Magazine Awards 2022";

- активізували підтримку бізнесу через нові та актуалізацію діючих програм фінансування, що дозволило профінансувати 19,8 тис. клієнтів на 23,86 млрд грн. Як наслідок - ПриватБанк піднявся на 5 позицій й зайняв 7-е місце по частці ринку кредитування бізнесу. Зокрема, портфель Агро кредитів збільшився в 4,4 рази з весни 2022 року (на кінець 2022 року 3-те місце в рейтингу НБУ за об'ємом кредитного портфелю Агро кредитів).
- автоматично продовжили період дії карток на 1 рік, клієнту не потрібно звертатись до відділення банку для перевипуску, це стало особливо важливим клієнтам на тимчасово окупованих територіях;
- реалізували оформлення нових та перевипуск діючих карток у Приват24;
- зменшили тарифи за переказ власних коштів з кредитних карток;
- для волонтерів відмінили комісії за поповнення рахунку та зняття готівки, створили окремі зручні та пільгові умови для обслуговування Благодійних організацій;
- розвивали диджитал карти "єПідтримка", яка після початку повномасштабного вторгнення зазнала модернізації і за її допомогою клієнти змогли отримувати від державні нові види виплат: виплата за вакцинацію COVID 19; виплата громадянам, які втратили роботу через початок повномасштабного вторгнення; виплати внутрішньо переміщеним особам; виплати по військовим облігаціям.
- розробили та впровадили преміальні digital-картки всіх рівнів (без пластику), для забезпечення розрахунків карткою, відкриття додаткових і нових рахунків, перевипуску без візиту у відділення;
- для бізнесу було впроваджено новий процес відео-зустрічей, що також спростило клієнтам оформлення банківських послуг без відвідування відділень;
- вкладникам були запропоновані нові види вкладів та сервісів, а саме: спеціальний вклад для воєнних "Слава Героям", новий вклад "Капітал", можливість купувати іноземну валюту за вигідним курсом в еквіваленті до 100 тис. грн. щомісячно з подальшим розміщенням придбаної валюти на строкових депозитах.
- для підтримки безготівкових розрахунків з початку 2022 року активно впроваджували застосунок "Термінал" для прийому оплати картками (більше 22 тис. підключень впродовж року);
- підтримували бізнес через розробку різноманітних інструментів в Приват 24 для бізнесу. Зокрема запроваджені нові застосунки та сервіси:
  - застосунок "Каса" для надання послуги фіскалізації на POS-терміналах Групи;
  - сервіс "Бюджет", який дає змогу одержувати онлайн актуальну інформацію щодо заборгованості/переплати за податками, дані про податкову, за розрахунками з якою виникла заборгованість та можливість сформувати платіж до бюджету із автоматично заповненими реквізитами і сплатити податки;
  - сервіс "Інвойсинг" - для виставлення та оплати електронних рахунків-фактур юридичними особами та ФОП (B2B розрахунки);
  - сервіс "Електронна звітність", який дозволяє ФОП складати і відправляти електронні звіти в державні органи в т.ч. цілодобово;
  - застосунок «ПриватКамера» який дозволяє дистанційно вивчати бізнес клієнта та надає можливість підприємцям, керівникам та представникам підприємств без відриву від виробництва передати в банк необхідну інформацію про свій бізнес чи заставне майно з метою отримання фінансування.

Протягом року за допомогою сервісів ПриватБанку 4,5 млн українців здійснили більше 28 млн міжнародних грошових переказів з-за кордону. За рік кількість здійснених через ПриватБанк міжнародних переказів зросла на 16%, а загальна сума - на 7%. В умовах війни міжнародні перекази в Україні стали все більше диджитальними. У 2022 році майже 97% клієнтів ПриватБанку отримували перекази виключно на картки через Приват24 та інші дистанційні канали - банкомати, термінали самообслуговування та контактний центр. Понад 96% переказів на картку клієнти роблять у Приват24, при цьому майже 1,3 мільйона p2p переказів здійснені за допомогою сервісу переказів за номером телефону, а не номером картки.

Завдяки унікальній технологічній платформі системи PrivatMoney ПриватБанк виступає надійним партнером міжнародних організацій (серед яких: Агентства ООН у справах біженців в Україні, Міжнародного комітету Червоного Хреста, Товариства Червоного Хреста, "Людина в Біді" та інші) по виплаті благодійної допомоги, забезпечуючи прозорість і швидкість виплат допомоги для українців у цей час випробувань.

Як основний банк для юридичних осіб Група збільшила частку ринку (по оцінках компанії CBR) з 45% до 47%, в тому числі за рахунок розвитку комплексного обслуговування клієнтів через "тарифні пакети", а частка ринку з еквайрингу зросла до 61.5%.

Екологічні та соціальні аспекти діяльності

Перш за все, соціальна позиція Групи – це її статус роботодавця на українському ринку праці. Група забезпечує своїх працівників конкурентними умовами працевлаштування, надає повний соціальний пакет та додаткові переваги: добровільне медичне страхування, добровільне страхування життя, консультації з юридичних питань, матеріальна та психологічна допомога.

Також Група - відповідальний корпоративний громадянин. Фінансова установа підтримує клієнтів з обмеженими можливостями, адаптуючи відділення і роблячи їх комфортними для обслуговування таких клієнтів. Підвищуючи доступність приміщень та офісів, Група суттєво випереджає графік, встановлений Постановою Правління Національного банку України від 22 грудня 2018 року № 149. Станом на 31 грудня 2022 року, 83% відділень в обласних центрах і містах з населенням понад 300 тисяч осіб та 70% відділень у менших населених пунктах України пройшли експертну оцінку на відповідність вимогам доступності відповідно до ДБН В2.2-40:2018. Okрім того, Група працевлаштовує людей з інвалідністю: наразі їх близько 4% від загальної кількості співробітників.

Благодійна діяльність Групи з початком повномасштабного вторгнення розширилась і переформатувалась. Якщо з початку заснування Благодійного фонду ПриватБанку "Допомагати просто!" в 2011 і до 2021 включно благодійні програми були різнопланові, реалізувались переважно самим фондом, то з лютого 2022 фокус для благодійності, цілі, завдання і способи збору коштів змінились. У відповідь на потреби зміцнити оборонну здатність країни і населення було впроваджено і переформатовано підхід, щоб якомога більше українців змогли реалізувати бажання робити благодійні внески на підтримку тих сфер, які важливі для кожного особисто. Так, у переліку благодійних програм з'явились збори на прямі рахунки НБУ з метою допомоги ЗСУ та на гуманітарну допомогу українцям. Інші партнерські програми з'являються у відповідь на запити і потреби суспільства.

Серед програм збору коштів є і власна програма Фонду ПриватБанку - "Допомога шпиталям та медзакладам України".

Додатково ПриватБанк спрямував на благодійність 81 830 000 грн власних коштів, які пішли на допомогу ЗСУ та гуманітарну підтримку. Також Група передала 318 автомобілів із власного автопарку, зокрема інкасаторських, на потреби ЗСУ.

Протягом 2022 року завдяки благодійним сервісам Групи були реалізовані такі збори і програми:

- "Допомога ЗСУ". Клієнти здійснюють зарахування через сервіси Групи на спеціальний рахунок НБУ. З початку лютого і до кінця 2022 року було перераховано понад 2 709 000 грн. Збір триває надалі, допоки є потреба.
- "Гуманітарна допомога українцям". Клієнти здійснюють зарахування через сервіси Групи на спеціальний рахунок Міністерства соціальної політики. З початку лютого і до кінця 2022 року було перераховано 94 730 000 грн. Збір триває надалі.
- "Допомога шпиталям та медзакладам України", яку ініціювала Група, а реалізує БФ ПриватБанку "Допомагати просто!". Програма стартувала в червні і до кінця року було зібрано 46 202 000 грн. Завдяки зібраним коштам було закуплено та доставлено медичне обладнання в 19 медзакладів різних регіонів України. Збір триває надалі.

- Програма “Фонд компетентної допомоги армії “Повернись живим”. Програма стартувала в квітні і до кінця року на рахунки благодійного фонду “Повернись живим” було перераховано понад 1,1 млрд грн.
- Програма “Help Ukraine Center - доставка в Україну всього, що рятує” збирала кошти для благодійного фонду Help Ukraine Center з травня по жовтень, за цей час було перераховано 5 708 664 грн. За ці кошти партнерський фонд придбав і доставив найбільш потребуючим 100 фур гуманітарної допомоги з медикаментами, їжею, засобами гігієни, предметами першої необхідності. Також для жителів Харківщини та Запоріжжя було доставлено 10 000 продуктових наборів.
- Програма “Фонд Андрія Хливнюка”. Метою програми було зібрати кошти на 10 дронів для української армії. Разом нам це вдалося: від початку збору у вересні і до кінця року на цю ціль надійшло понад 22 100 000 грн.
- Програма “Подаруй світло дітям” була започаткована в середині грудня, за 2 тижні зібрала 2 900 000 грн. Збір продовжується, адже його мета - зібрати 35 мільйонів гривень, на які будуть закуплені планшети для навчання і розвитку та рюкзачки безпеки для дітей, які стали сиротами у війні. Реалізує проект благодійна організація “Спасемо Україну”.
- Задля реалізації програм благодійності Група надає свої сервіси для збору коштів: Приват24 (розділи “Добро” та “Платежі”), ATM, TCO, каси банку, сайт dobre.privatbank.ua, фінансує адміністративні витрати щодо програм, які реалізує фонд “Допомагати просто!”, надає медійну підтримку.

Важливою складовою соціальних ініціатив в 2022 році стала допомога від Групи працівникам.

Також діє благодійна програма для працівників “Рука допомоги”, спрямована на допомогу працівникам у лікуванні чи в екстремічних ситуаціях. Працівники мають змогу збирати кошти для своїх колег, або за потреби й для себе, через разові або регулярні внески, а Група додатково надає кошти, рівні сумі внесків працівників.

Особливі програми та підтримка працівників та суспільства організовані Групою із початком війни в Україні. Ці програми включають як матеріальну допомогу, так і психологочну підтримку працівників, а також різноманітні благодійні програми, як, наприклад, програма “Рука підтримки постраждалих внаслідок воєнних дій”. Згідно з умовами програми, Група надає фінансову допомогу працівникам, що постраждали внаслідок воєнних дій (внутрішньо-переміщені особи, поранені, працівники, чиє житло було пошкоджене або зруйноване).

Ресурси, ризики та відносини

Ресурси

Ключовими в діяльності Групи є фінансові, трудові та технологічні ресурси.

Джерелами фінансових ресурсів для Групи є:

А) Капітал, що складається з акціонерного капіталу та резервних фондів. З огляду на збитки минулих років, спричинені транзакціями попередніх бенефіціарних власників, Група має накопичений дефіцит, що покривається внесками в статутний капітал, здійсненими протягом 2017 року.

Б) Кошти клієнтів, з яких на кінець 2022 року більше 75% припадало на поточні високодиверсифіковані рахунки, переважно фізичних осіб. Завдяки низькій концентрації клієнтської бази Група має стійкі поточні пасиви, що забезпечують низьку вартість залучених ресурсів порівняно з конкурентами.

В) Кошти міжбанківського ринку та рефінансування НБУ. У своїй політиці управління ліквідністю Група не спирається на цей вид ресурсів, використовуючи їх лише в виняткових випадках та в лімітованому обсязі.

Політика управління Групою спрямована на ефективне управління всіма видами ресурсів, поліпшення фінансових показників діяльності Групи, а також підвищення вартості його активів. Отже, важливим елементом корпоративного управління є регулярна розробка, розгляд і схвалення стратегії розвитку, а також визначення пріоритетних напрямів діяльності як окремих бізнес-напрямів, так і діяльності Групи в цілому.

Як частину системи управління Група використовує бюджетне управління і планування, а також систему контролю виконання планів і оцінки результатів діяльності Групи.

Внутрішніми нормативними документами Групи встановлюються якісні та кількісні показники діяльності за бізнес-напрямами, що дозволяють оцінити роботу різних підрозділів Групи.

Найцінніший ресурс Групи - його персонал, від якого залежить успішна робота Групи, його подальший розвиток та виконання Стратегії. Станом на 1 січня 2023 р. у Групі працює близько 18,7 тис. працівників. Незважаючи на військові дії на території України Група продовжує прийом нових працівників - щомісячний прийом на роботу складає понад 150 кандидатів.

З метою розвитку корпоративної культури, визначення етики відносин у команді, поваги працівників до клієнтів, один до одного, до керівників та своєї справи, у Групи затверджено Кодекс поведінки (етики). Відповідно до Кодексу поведінки (етики) у сфері управління персоналом та забезпечення поваги до прав людини, Група:

- Цінує своїх працівників, створює умови, при яких кожен може повністю реалізувати свій професійний потенціал.
- Активно та послідовно залучає до своєї команди та відзначає кращих працівників, незалежно від віку, статі, віросповідання, переконань або національності, та винагороджує їх за успіхи у роботі.
- Поважає людську гідність і особистість та вірить в значимість атмосфери довіри і співробітництва.
- Створює умови для відкритого і своєчасного спілкування, здорового робочого мікроклімату, дотримання техніки безпеки, надає можливість для індивідуального зростання і самоствердження працівників.
- Зацікавлений в належному дотриманні трудового законодавства.

Визнаючи, що інвестиції в кваліфіковані кадри складають основу довгострокового успіху, Група дбає про підвищення кваліфікації працівників, їх мотивації, соціальної захищеності. У Групі проводяться заходи щодо підвищення професійного рівня працівників. Група приділяє постійну увагу вдосконаленню і зміцненню корпоративної культури, питань охорони здоров'я працівників та безпеки умов їх праці. У Групі продовжує працювати програма з добровільного медичного страхування працівників та членів їх сімей, а також розпочала дію програма добровільного страхування життя.

Разом із тим, ключовими в діяльності Групи є технологічні ресурси. У цій сфері, з одного боку, Група розвиває технології процесів обслуговування клієнтів через автоматизацію значної частини бізнес-процесів, будує комплексну систему очного та дистанційного навчання продавців, розвиває технології бізнес-процесів підтримки; з іншого боку, розвиває свою організаційну структуру, що дозволить більш ефективно впроваджувати зміни та здійснювати поточне управління Групою. Крім того, Група підтримує стабільність своєї IT системи, розвиває її цільову архітектуру, впроваджує проекти щодо розвитку та підтримки критичних систем. В 2022 році, для підтримки діяльності в умовах воєнного стану, Група перенесла свій дата-центр до Євросоюзу, побоюючись загрози фізичного знищенння дата-центрів Групи в Києві та Дніпрі.

Приват24, IT системи та процесинг, розвиток безготікових та безконтактних платежів, біометрія, вдосконалення мережі та підходів до обслуговування клієнтів, підвищення якості послуг – все це основні напрями розвитку технологічних ресурсів Групи.

Організація управління ризиками та внутрішній контроль

Функція управління ризиками у Групі здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також нефінансових (операційних, юридичних, комплаенс ризиків та ризику репутації). Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик), кредитного ризику, процентного ризику банківської книги та ризику ліквідності. Основним завданням управління фінансовими ризиками у 2022 році, зумовленим початком військової агресії проти України, було антикризове управління. Показники ризик-апетиту та ліміти ризику було встановлено Наглядовою радою на початку листопада, після проведення низки заходів щодо антикризового управління ризиками та отримання фактичних та прогнозних даних щодо ключових показників діяльності Групи.

З метою ефективного управління ризиками у Групі створена та діє система управління ризиками, що передбачає розподіл прав, обов'язків, відповідальності між органами управління, структурними підрозділами Групи, відокремлення процесів виявлення та оцінки ризиків, оцінки ефективності функціонування системи управління ризиками від процесу прийняття ризиків.

Суб'єктами системи управління ризиками у Групі є:

- Наглядова рада;
- Комітет з питань аудиту Наглядової ради;
- Комітет з питань ризиків Наглядової ради;
- Правління Групи;
- Комітет з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки;
- Кредитний комітет;
- Комітет з питань управління активами та пасивами;
- Комітет з питань управління непрацюючими активами;
- Внутрішній аудит;
- Блок підрозділів з питань управління ризиками;
- Напрямок "Compliance";
- Департамент ринків капіталу;
- Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій;
- Інші підрозділи підтримки (Бек-та Мідл-офіс);
- Бізнес-підрозділи, що безпосередньо приймають ризики.

Окремо для оперативного антикризового управління у 2022 році було створено Антикризовий Штаб, із статусом постійно діючої ради Групи у відповідності до пункту 149 Статуту Групи. Антикризовому штабу були делеговані певні повноваження Правління для їх застосування для вирішення задач, що виникають у період кризової ситуації, зокрема: активація, зміни та доповнення Антикризового плану дій, затвердженого Правлінням; прийняття рішень про тимчасове призупинення функціонування відділень та філій Групи по причині дестабілізації ситуації або військових дій; встановлення нових лімітів та обмежень для клієнтів щодо надання банківських, фінансових та інших послуг, що надаються Групою; призупинення або припинення виконання господарських договорів, не пов'язаних з обслуговуванням клієнтів; прийняття рішень про можливу часткову евакуацію персоналу, виплату матеріальної допомоги працівникам та членами їх сімей тощо.

Суттєві види ризиків та підходи Групи щодо управління ними (плани пом'якшення негативних наслідків та використання потенційних можливостей) приведені нижче.

Кредитний ризик. Група наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Групи з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи. Основною метою з управління кредитним ризиком в умовах військової агресії було попередження погіршення якості кредитного портфеля, для чого було запроваджено кредитні канікули, були переглянуті правила

прийняття рішень, низці позичальників було запропоновано проведення реструктуризації кредитної заборгованості.

Кредитна політика Групи визначає загальні засади щодо здійснення кредитного процесу та управління кредитним ризиком, встановлює загальний підхід до прийняття кредитних ризиків, принципи і стандарти кредитної діяльності, визначає повноваження та відповідальність керівних органів, працівників та структурних підрозділів Групи на кожному етапі кредитного процесу, забезпечує комплексний підхід до управління кредитним ризиком.

Управління кредитним ризиком здійснюється на підставі регулярного аналізу спроможності позичальників та потенційних позичальників виконувати свої зобов'язання з погашення кредитів та сплати процентів, регулярного аналізу якості кредитного портфелю з метою моніторингу рівня кредитного ризику, шляхом зміни, за необхідності, лімітів кредитування, шляхом одержання застави, її перевірки та переоцінки застави з встановленою періодичністю, та використовуючи інші інструменти зниження ризику.

Основна інформація про рівень кредитного ризику систематично актуалізується та надається для аналізу у вигляді звітів про стан кредитного портфеля.

З метою обмеження ризиків, на які наражається Група внаслідок операцій з кредитування, у Групі існує система повноважень на прийняття рішень за кредитними операціями.

Кредитний комітет приймає рішення щодо здійснення активних операцій Групи в межах лімітів повноважень, встановлених Правлінням Групи, затверджує ліміти на здійснення операцій з банками-контрагентами, купівлю цінних паперів, здійснює нагляд за значими кредитними проектами, затверджує методики, інструкції, порядки, форми, моделі та інші регламентні чи процедурні документи щодо виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення кредитних ризиків на всіх організаційних рівнях. Також Кредитний комітет затверджує класифікацію кредитних операцій за групами ризику, розглядає, вносить корективи та затверджує оцінку кредитного ризику відповідно до регулятивних вимог та оцінку очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ (кредити та аванси клієнтам, зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, інші фінансові активи).

Інформаційні системи Групи дозволяють керівництву здійснювати своєчасний та регулярний моніторинг кредитів. Група регулярно проводить моніторинг ризику за кожним кредитом. Для цього він здійснює: (I) перегляд фінансового стану позичальника та (II) оцінку адекватності забезпечення кредиту. Фінансовий стан позичальника регулярно аналізується, і за результатами такого аналізу може бути переглянутий внутрішній кредитний рейтинг позичальника. Цей аналіз ґрунтуються на даних про надходження коштів на рахунок клієнта, останній фінансовій звітності та іншій комерційній інформації позичальника, яку він надав Групі або яку Група отримала іншим чином.

Група здійснює регулярний моніторинг поточної ринкової вартості застави з метою оцінки її достатності для забезпечення конкретного кредиту. Оцінку застави проводять незалежні компанії - суб'єкти оціночної діяльності, акредитовані в Групі або кваліфіковані внутрішні оцінювачі. Регулярність таких оцінок залежить від виду застави.

Група веде облік кредитних історій клієнтів. Це дозволяє Групі контролювати рівень кредитного ризику шляхом роботи з позичальниками із позитивною кредитною історією.

Управління проблемними активами здійснюється відповідно до затвердженого Стратегії та оперативного плану управління проблемними активами, у яких визначені цільові показники скорочення рівня та обсягу непрацюючих активів на валовій основі та за вирахуванням резервів відповідно до вимог Постанови №97.

Всі функції, обов'язки, повноваження щодо управління проблемними активами чітко розподілені між підрозділами.

З метою оперативного прийняття рішення Правлінням Групи створено Комітет з питань управління непрацюючими активами. Всі рішення приймаються відповідно до визначених Наглядовою радою Групи лімітів повноважень.

Група визначає заходи врегулювання проблемних активів на підставі розрахунку чистої теперішньої вартості очікуваних грошових потоків, які забезпечують отримання економічної вигоди вищої, ніж витрати, що можуть бути понесені під час управління проблемними активами.

Група проводить списання заборгованості за рахунок сформованого резерву відповідно до внутрішнього Положення про списання заборгованості та вимог нормативно-правових актів України.

Група передає на аутсорсинг функції з врегулювання проблемної заборгованості, яку економічно не доцільно опрацьовувати внутрішніми процедурами, та організовує продаж заборгованості за активами, щодо якої застосування будь-яких заходів Групи є економічно недоцільним.

Наглядова рада Групи, Правління Групи, Комітет з питань управління непрацюючими активами на регулярній основі відстежують та контролюють результат виконання Стратегії НПА та ефективність процесів управління проблемними активами.

Група проводить операції з пов'язаними сторонами на комерційних умовах. Кожна кредитна заявка, отримана від пов'язаної сторони, розглядається у такий же спосіб, що й заявка, отримана від непов'язаної сторони.

Ринковий ризик. Ринковий ризик - це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості фінансових інструментів (ринкових котирувань, індексів тощо). Стратегічним завданням політики Групи в частині управління ринковим ризиком є мінімізація та запобігання можливим втратам, які можуть виникнути в разі зміни ринкових умов.

Валютний ризик. Валютний ризик – це ризик зміни вартості фінансових інструментів, якими володіє Група, внаслідок коливання валютних курсів. Основні валютні позиції Групи – в українських гривнях, доларах США та євро. Політика Групи щодо відкритих валютних позицій відповідає українському законодавству, яке встановлює нормативні ліміти для таких позицій.

Процентний ризик банківської книги. Процентний ризик банківської книги – це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів внаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок. Процентний ризик впливає на економічну вартість капіталу Групи та чистий процентний дохід Групи.

Стратегічним завданням політики Групи в частині управління процентним ризиком банківської книги є мінімізація та запобігання можливих втрат, які можуть виникнути в разі зміни процентних ставок. Група наражається на ризик виникнення фінансових втрат внаслідок змін процентних ставок по активах та зобов'язаннях, переважно в результаті надання кредитів з фіксованою процентною ставкою у сумах та на термін, що відрізняються від сум та термінів зобов'язань з фіксованою процентною ставкою.

Група проводить стрес-тестування процентного ризику банківської книги, щоб визначити умови, при виконанні яких Група наражається на ризики отримання збитків, а також визначити обсяг цих збитків і вплив на процентний дохід Групи. Стрес-тестування здійснюється за допомогою аналізу чутливості чистого процентного доходу до зміни процентних ставок, виходячи з припущення, що ставки збільшуються або зменшуються на визначену кількість процентних пунктів.

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності - це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Групи забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні терміни.

Стратегічними завданнями політики Групи в частині управління ризиком ліквідності є: підтримання показників ліквідності на рівні вище нормативного, мінімізація ризику ліквідності шляхом підтримання достатнього обсягу високоякісних ліквідних активів як можливого джерела забезпечення на випадок реалізації стресових ситуацій, лімітування концентрації залучених коштів шляхом формування диверсифікованої ресурсної бази тощо.

Група прагне підтримувати стабільну базу фінансування, розвивати джерела ресурсів, в першу чергу за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Контроль ризику ліквідності реалізується через дотримання як регуляторних норм по показниках LCR та NSFR, так і лімітів та вимог за показниками розривів ліквідності, обсягу високоякісних ліквідних активів, концентрації джерел фінансування.

Для управління ліквідністю в кризовий період розроблений План фінансування в кризових ситуаціях при виникненні кризи ліквідності, який містить перелік можливих причин, що призводять до кризи, ознаки кризи, а також перелік заходів з локалізації та ліквідації кризових явищ. Планом закріплена відповідальні за визначені заходи служби та порядок їх взаємодії. Групою також проводиться стрес-тестування ліквідності за сценаріями, що охоплюють можливі несприятливі умови.

Комплаенс-ризик - це ймовірність виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів, або втрати репутації внаслідок невиконання Групою вимог законодавства, нормативно-правових актів, ринкових стандартів, правил добросовісної конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішньобанківських документів Групи.

Стратегічними завданнями політики Групи в частині управління комплаенс-ризиком є забезпечення функціонування системи управління ризиком шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування і надання рекомендацій щодо пом'якшення комплаенс-ризику; створення системи управління комплаенс-ризиком на стадії виникнення негативної тенденції, а також системи швидкого та адекватного реагування, яка спрямована на попередження досягнення комплаенс-ризиком критично значущих для Групи розмірів (мінімізацію комплаенс-ризику).

Група здійснює оцінку відповідності у трьох областях:

1) Ризик відмивання коштів/ фінансування тероризму:

- недоліки дотримання вимог AML/KYC процедур;
- порушення санкційних вимог;
- ризикова діяльність клієнтів;

2) Ризик поведінки:

- недотримання принципів професійної поведінки (етики) керівниками та персоналом банку;
- порушення вимог у сфері трудових відносин;
- конфлікт інтересів;
- корупція.

3) Ризик недотримання законодавства та регуляторних вимог, внутрішніх нормативних документів Групи:

- порушення в сфері організації внутрішньої структури та/або процесу прийняття рішень;
- порушення банківського, валютного законодавства та законодавства про платіжні послуги, міжнародних правил та стандартів;
- порушення в процесах управління проблемними активами;
- порушення обмежень в операціях з пов'язаними особами;
- порушення антимонопольного законодавства;
- порушення законодавства щодо цінних паперів;
- порушення законодавства в сфері захисту персональних даних (ПД);

- порушення вимог регулятора;
- порушення вимог щодо своєчасності та достовірності подання звітності;
- порушення в сфері інформаційної безпеки;
- порушення роботи з інформацією з обмеженим доступом;
- порушення/невідповідність законодавства в інших сферах.

Ризик репутації - це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недотримання запланованих доходів внаслідок несприятливого сприйняття іміджу Групи клієнтами, контрагентами, акціонерами, наглядовими та контролюючими органами.

Стратегічними завданнями політики Групи в частині управління ризиком репутації є впровадження ефективної системи управління ризиком репутації шляхом здійснення оцінки, моніторингу та контролю ризику репутації; попередження виникнення ризику репутації, мінімізація його наслідків.

Оцінка ризику репутації обчислюється з урахуванням вірогідності настання ризику репутації та його якісного/кількісного впливу та передбачає встановлення рівня виявленого притаманного ризику репутації (низький, середній, високий та критичний). Оцінка ризику репутації здійснюється відповідно до Політики управління ризиком репутації та інших внутрішніх документів Групи, що регулюють питання управління ризиком репутації.

Операційний ризик. Операційний ризик - це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків чи помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників Групи чи інших осіб, збоїв у роботі інформаційних систем Групи або внаслідок впливу зовнішніх факторів. Операційний ризик включає юридичний ризик, однак має виключати ризик репутації та стратегічний ризик.

Група застосовує збалансований підхід до управління операційним ризиком, який спрямований на: побудову культури управління операційним ризиком та внутрішнього контролю, мінімізацію втрат Групи від реалізації операційного ризику, оптимізацію та удосконалення процесів та продуктів Групи, мінімізацію впливу операційного ризику на стабільний та стійкий розвиток бізнесу Групи.

В Групі впроваджені такі інструменти та методи оцінки та управління операційним ризиком: база даних внутрішніх та зовнішніх подій операційного ризику, ключові індикатори ризику (KRI), самооцінка операційного ризику, сценарний аналіз, аналіз результатів перевірок, здійснених підрозділом внутрішнього аудиту та зовнішнім аудитором, аналіз значних подій операційного ризику, аналіз та оцінка ризиків нових продуктів та значних змін в діяльності Групи, аналіз ризиків аутсорсингу.

З метою забезпечення комплексності та ефективності процесів управління операційним, юридичним та інформаційним ризиками, впровадження та функціонування систем внутрішнього контролю та управління інформаційною безпекою, управління ризиками, що виникають в процесі відносин з небанківськими установами та аутсорсерами створено Комітет з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки.

Розподіл функцій між органами управління Групи забезпечує ефективну систему управління та внутрішнього контролю.

Основні напрями здійснення внутрішнього контролю в Групи включають:

- контроль за досягненням цілей діяльності Групи;
- контроль за забезпеченням ефективності фінансової та господарської діяльності Групи при здійсненні банківських та інших операцій;
- контроль за ефективністю управління активами і пасивами;
- контроль за збереженням активів Групи;
- контроль за ефективністю системи управління ризиками;

- контроль за дотриманням вимог законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України, внутрішніх документів Групи;
- контроль за достовірністю, повнотою, об'єктивністю і своєчасністю ведення бухгалтерського обліку, складанням та оприлюдненням фінансової та іншої звітності для зовнішніх і внутрішніх користувачів;
- управління інформаційними потоками, включаючи отримання і надання інформації, забезпечення функціонування системи управління інформаційною безпекою.

В Групі впроваджена трирівнева система внутрішнього контролю, що ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами Групи, крім функцій, які віднесено до виключної компетенції Наглядової ради/Правління/комітетів Групи відповідно до положень законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України:

- 1) перша лінія захисту – бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки, які ініціюють, здійснюють або відображають операції, приймають ризики в процесі своєї діяльності та несуть відповідальність за поточне управління цими ризиками, здійснюють контрольні процедури;
- 2) друга лінія захисту – блок підрозділів з питань управління ризиками та Напрямок “Compliance”, які забезпечують впевненість керівників Групи в тому, що впроваджені першою лінією захисту контрольні процедури та заходи з управління ризиками були розроблені та функціонують належним чином;
- 3) третя лінія захисту – Напрямок “Внутрішній аудит”, який здійснює незалежну оцінку ефективності діяльності першої та другої ліній захисту та загальну оцінку ефективності системи внутрішнього контролю.

Суб'єктами організаційної структури системи внутрішнього контролю Групи є:

- Наглядова рада Групи;
- Комітет Наглядової ради з питань ризиків;
- Комітет Наглядової ради з питань аудиту;
- Напрямок “Внутрішній аудит”;
- Правління Групи;
- Комітет Правління з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки;
- Департамент управління операційними ризиками;
- Блок підрозділів з питань управління ризиками;
- Напрямок “Compliance”;
- Служба бухгалтерського обліку;
- Напрямок інформаційної безпеки;
- Управління з вдосконалення бізнес-процесів;
- Управління із захисту персональних даних;
- власники процесів;
- керівники та працівники підрозділів.

Система внутрішнього контролю охоплює всі етапи діяльності Групи та включає:

- попередній контроль, який проводиться до фактичного здійснення операцій Групи та забезпечується в частині підбору персоналу, залучення і розміщення грошових коштів, матеріальних ресурсів, вибору постачальників товарів, робіт та послуг, розробки та запровадження нових продуктів;
- поточний контроль, який проводиться під час здійснення операцій Групи і включає контроль за дотриманням законодавчих актів та актів внутрішнього регулювання Групи щодо здійснення цих операцій, порядку прийняття рішень про їх здійснення, контроль за повним, своєчасним і достовірним відображенням операцій у бухгалтерському обліку та звітності, контроль за збереженням майна Групи;
- подальший контроль, який проводиться після здійснення операцій Групи та полягає в перевірці обґрутованості і правильності виконання операцій, відповідності документів

установленим формам і вимогам щодо їх оформлення, відповідності виконуваних працівниками обов'язків їх посадовим інструкціям, виявленні причин порушень і недоліків та визначені заходів щодо їх усунення, контролі за виконанням планових показників діяльності, визначених у стратегії розвитку Групи, його бізнес-планах та бюджеті, перевірці повноти і достовірності даних фінансової, статистичної, управлінської, податкової та іншої звітності, сформованої Групою.

Група забезпечує функціонування системи внутрішнього контролю шляхом:

- контролю керівників Групи за дотриманням законодавства України та актів внутрішнього регулювання Групи;
- розподілу обов'язків під час здійснення діяльності Групи;
- контролю за функціонуванням системи управління ризиками;
- контролю за інформаційною безпекою та обміном інформацією;
- впровадження процедур внутрішнього контролю;
- проведення моніторингу системи внутрішнього контролю;
- впровадження процедур внутрішнього аудиту.

Кодекс поведінки (етики)

Усі органи управління Групи діють на засадах Кодексу поведінки (етики).

Корпоративна поведінка в ПриватБанку побудована на засадах законності, прозорості, компетентності, дотриманні прав і інтересів клієнтів, кредиторів Групи, акціонера та працівників і спрямована на підтримання етичних стандартів, якості обслуговування клієнтів Групи та підвищення ефективності діяльності Групи, підтримку його фінансової стабільності та прибутковості.

Кодекс визначає:

- Цінності та принципи поведінки (етики);
- Заборони здійснення незаконної діяльності;
- Відносини Групи з клієнтами, працівниками, постачальниками та конкурентами;
- Ділову етику;
- Конфлікт інтересів;
- Збереження майна Групи;
- Подарунки та винагороди;
- Відповідальність за недотримання Кодексу тощо.

Корпоративними цінностями Групи є:

Відносини з клієнтами: Група прагне до найвищих стандартів обслуговування клієнтів, захищає інтереси кожного клієнта.

Група розвиває нові операції, продукти і напрями, сповідуючи принцип розумного консерватизму. Група прагне до прозорості у взаєминах з клієнтами та надання їм надійної інформації про свої послуги.

Група зацікавлена у встановленні довгострокових взаємин з клієнтами.

Відносини з Акціонером: У відносинах з акціонером Група має намір проводити прозору політику і суверо дотримуватися таких принципів корпоративного управління: поважати і забезпечувати права акціонера, неухильно дотримуватися його інтересів, інтересів вкладників, інших клієнтів та

кредиторів Групи, своєчасно розкривати інформацію, проводити активну комунікаційну політику, підвищувати наочність і доступність інформації на основі поліпшення якості звітності та обліку.

Відносини з персоналом: Персонал Групи є ключем до його успішної діяльності. Група активно і послідовно залишає до своїх лав і відзначає кращих працівників незалежно від віку, раси, статі, віросповідання, переконань або національності і винагороджує їх за успіхи. Група цінує своїх працівників, створює умови, при яких кожен працюючий в ньому може повністю реалізувати свій професійний потенціал. Група поважає людську гідність й особистість і вірить в значимість атмосфери довіри і співробітництва.

Відносини з органами державної влади: Група дотримується принципу нейтральності щодо бізнесових груп, політичних партій й об'єднань і здійснює свою діяльність в інтересах вкладників, інших клієнтів, кредиторів Групи і Акціонера. Працівники Групи повинні вести справи з органами державної влади без особистої зацікавленості, не вдаючись до неправомірних способів здійснення впливу на прийняття рішень.

Ділова етика

Керівники Групи прагнуть розвинути у підлеглих почуття причетності до досягнення Групою високих результатів, створюючи колектив однодумців, націленний на досягнення поставлених стратегічних цілей.

Керівник повинен з усією увагою ставитися до запитів працівників Групи.

Керівники зобов'язані поважати особисту гідність підлеглого.

Працівники Групи повинні вживати заходів для негайного усунення причин і умов, які ускладнюють або перешкоджають нормальному виконанню роботи і негайно повідомляти про такі випадки керівництву Групи та/або Напрямку «Compliance», а також не здійснювати дій, що тягнуть за собою заподіяння шкоди Групі.

Конфлікт інтересів

Управління конфліктом інтересів в Групі врегульовано Політикою запобігання конфліктам інтересів, Антикорупційною програмою, Кодексом поведінки (етики), Статутом Групи, а також нормами чинного законодавства України.

Керівники і працівники Групи не повинні займатися діяльністю, інтереси якої можуть привести до конфлікту з інтересами Групи або можуть розглядатися як такий конфлікт. Конфлікт інтересів – це наявні та потенційні суперечності між особистими інтересами і посадовими чи професійними обов'язками особи, що можуть вплинути на добросовісне виконання нею своїх повноважень, об'єктивність та неупередженість прийняття рішень. Контроль за своєчасним виявленням, врегулюванням та запобіганням конфлікту інтересів, пов'язаного із вчиненням дій або рішень працівниками Групи на користь пов'язаних осіб визначений внутрішніми положеннями, що регламентують процеси визначення та виявлення пов'язаних осіб Групи, проведення операцій з ними, а також процедуру здійснення нагляду за такими операціями.

Якщо особа перебуває на посаді в колегіальному органі і під час виконання службових обов'язків виникає конфлікт інтересів (комітети, Правління тощо), вона повідомляє Члена Правління (з питань комплаенсу) та:

- у випадку підпорядкування Правлінню (комітети Правління тощо) - повідомляє відповідно Голові Правління,
- у випадку підпорядкування Наглядовій раді (комітети Наглядової ради тощо) - повідомляє відповідно Голові Наглядової ради.

Члени Наглядової ради Групи повинні уникати конфлікту інтересів та зобов'язані відмовитися від участі у прийнятті рішень, якщо конфлікт інтересів не дає їм змоги повною мірою виконувати свої

обов'язки в інтересах Групи, його вкладників та акціонера. Всі працівники несуть відповідальність за ідентифікацію та управління конфліктами інтересів на постійній основі і зобов'язані уникати, де це можливо, ситуацій, що призводять до конфлікту інтересів.

Всі працівники/керівники зобов'язані розкривати усі можливі конфлікти інтересів, у тому числі ті, до яких вони були ненавмисно залучені внаслідок ділових або особистих відносин із клієнтами, постачальниками, діловими партнерами чи конкурентами Групи.

З метою запобігання та виявлення потенційного та реального конфлікту інтересів, у Групі запроваджено щорічне декларування працівників щодо наявності обставин, що можуть викликати потенційний/реальний конфлікт інтересів, та окремих груп працівників – щодо наявності або відсутності конфлікту інтересів під час реалізації повноважень / виконання посадових обов'язків, пов'язаних із закупівлею товарів, робіт та послуг Групою.

Антикорупційна програма

Працівники Групи, посадові особи, керівник у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і вживатимуть всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам).

В Групі впроваджено Антикорупційну програму, яка розроблена на підставі принципів Конвенції ООН проти корупції (ратифіковано Україною Законом N251-V (251-16) від 18.10.2006), відповідно до статті 62 Закону України «Про запобігання корупції».

Антикорупційна програма є комплексом правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності Групи. Програма встановлює стандарти та вимоги не нижчі, ніж передбачені Законом України «Про запобігання корупції» та Типовою антикорупційною програмою, затвердженою рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції. Чинну редакцію Антикорупційної програми затверджено рішенням Правління Групи від 13.05.2020 (Протокол № 27).

Текст Антикорупційної програми перебуває у постійному відкритому доступі для працівників, посадових осіб Групи, а також для його ділових партнерів, розміщується на офіційному веб-сайті Групи і внутрішніх інформаційних ресурсах.

Відповідно до Антикорупційної програми в Групі призначений Уповноважений з її реалізації, організовані канали для надсилення повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» чи Антикорупційної програми, а саме: посилання (кнопка) на внутрішніх інформаційних ресурсах Групи на спеціальний канал «Стоп корупція», телефонний номер для здійснення повідомлень, адреса спеціальної електронної пошти (на офіційному веб-сайті Групи і внутрішніх інформаційних ресурсах).

Протягом 2022 року через наявні канали зв'язку надійшло 21 повідомлення про можливе вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Антикорупційної програми.

Отримані звернення, що не пов'язані з корупційними правопорушеннями та не входять до компетенції Уповноваженого з реалізації антикорупційної програми, направлено до відповідних структурних підрозділів для подальшого розгляду.

У 2022 році проведено внутрішню оцінку корупційних ризиків у діяльності АТ КБ «ПриватБанк». За результатами складено відповідний висновок. Аналіз результатів оцінки корупційних ризиків у

діяльності АТ КБ «ПриватБанк» дозволив зробити висновок про низькі корупційні ризики в більшості сфер діяльності Групи.

Протягом 2022 року підготовлено 406 висновків на предмет відсутності корупційних ризиків при наданні Групою благодійної допомоги. Проведено 13 461 антикорупційних перевірок ділових партнерів Групи. Зазначені заходи мінімізують ризики ділових відносин Групи з контрагентами, які можуть бути залучені в корупційну діяльність.

Результати діяльності та перспективи подальшого розвитку

2022 рік став роком випробування стійкості банківської системи України в надзвичайно складних зовнішніх обставинах, пов'язаних з нападом Росії та введенням воєнного стану в Україні з 24.02.22.

З першого дня війни Група тримала лінію фінансової оборони України, забезпечуючи безперебійну роботу електронних сервісів, мережі відділень і банкоматів у всіх населених пунктах, де не було прямої воєнної загрози та впроваджуючи заходи для підтримки клієнтів, відмовившись від значної суми доходу.

Група оперативно адаптувала більшість своїх бізнес та внутрішніх процесів до умов роботи під час воєнного стану, зокрема:

- відновлено та налаштовано роботу відділень там, де це є можливим – якщо на початку березня працювало близько половини відділень, то вже на початку квітня - більше 1000 відділень у всіх регіонах України, крім тимчасово окупованих. Надалі, з понад 1200 відділень щодня впродовж війни відкривалось в середньому 80% відділень.
- мережа банкоматів та терміналів оптимізована з врахуванням умов в тому чи іншому регіоні, попиту клієнтів, можливості їх інкасації.
- інкасація працювала у всіх регіонах, де це було можливим. Маршрути інкасації оновлювались в залежності від поточних умов в регіоні, була налагоджена міжрегіональна інкасація та оптимізовано процес інкасації на місцях.
- на деокупованих територіях сервісна мережа та робота Групи була відновлена, як тільки це стало можливим.

Від початку війни Група забезпечила перенесення даних у хмарний сервіс міжнародного оператора за надзвичайно стислий час, що додає впевненості в роботі Групи.

В період енергетичної кризи Групою забезпечена безперебійна робота процесингу та платіжної інфраструктури (POS-термінали і банкомати), мережі критичних відділень в межах проекту POWER BANKING. Проект передбачає створення, за ініціативи Національного банку, мережі банківських відділень, які надають клієнтам фінансові послуги навіть у разі тривалого блекауту. Це понад 1000 відділень різних банків, що забезпечені генераторами, касовою технікою, банкоматами, готівкою, додатковим персоналом та усім іншим необхідним обладнанням та каналами зв'язку для безперервної роботи за відсутності електрики.

Скасування відсотків по кредитах на картках, запровадження кредитних канікул для клієнтів, відміна комісій для торгових підприємств та за зняття готівки, а також комісій за більшість видів платежів клієнтів обумовили зменшення доходів Групи, зокрема, порівняно з 2021 роком, процентний дохід за кредитами фізичним особам та чистий комісійний дохід зменшились на 13% та 12% відповідно.

При цьому Група продовжує підтримувати економіку України за рахунок розвитку програм кредитування сільгоспвиробників та критично важливого для України бізнесу. Протягом 2022 року було видано таких кредитів на 23,8 млрд грн, що зумовило збільшення кредитного портфеля та процентних доходів за кредитами юридичним особам.

Незважаючи на роботу в умовах війни, підвищення витрат на забезпечення надійності інформаційних систем Групи та переведення їх на хмарну архітектуру, а також системні заходи задля підтримки та захисту співробітників, Група залишалася операційно ефективною, обмеживши всі витрати, які не є прямо пов'язаними із забезпеченням безперервності діяльності. В умовах зростання інфляції Група стримала зростання операційних витрат, яке обмежилося лише 5% (0,9 млрд грн), перш за все збільшення обумовили виняткові витрати в умовах війни, що за 2022 рік перевищили 1 млрд грн (підтримка персоналу, захист інформаційних систем, благодійність).

Фінансовий стан більшості клієнтів та їхні можливості обслуговувати свої зобов'язання обумовлюють підвищені кредитні ризики за кредитним портфелем Групи. Також, з початку воєнного стану, міжнародні рейтингові агентства суттєво знизили суверенний рейтинг України, що призвело до формування резервів по цінним паперам державного боргу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Крім того, протягом року було сформовано резерви під очікувані збитки внаслідок бойових дій: під втрати готівки та інших активів через руйнування приміщень та банкоматів.

За підсумками 2022 року Група має достатній рівень капіталу з урахуванням поточних вимог Національного банку України. Регулятивний капітал Групи на кінець 2022 року становить 54,5 млрд. грн., а норматив адекватності регулятивного капіталу 23,78% (при нормі >10%). Всі нормативні показники ліквідності Групи значно перевищують норми, встановленні НБУ. Так, на 31 грудня 2022 року коефіцієнт покриття ліквідністю складав 311,01% за всіма валютами (LCRBB) та 260,14% в іноземній валюті (LCRIB) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 100%.

В 2022-2023 роках Група планувала продовжувати рухатися за визначеною у 2021 році траєкторією, включаючи продовження трансформаційних процесів в рамках оновленої Стратегії 2024. Це і розвиток сервісних моделей для клієнтів на основі вивчення та запровадження UI/UX, і підтримка темпу розвитку технологій та інноваційних продуктів Групи, і адаптація та вдосконалення традиційних продуктів до потреб клієнтів, і, звісно, оптимізація внутрішніх процесів Групи, системи корпоративного управління, ризик менеджменту та Комплаенс тощо.

Однак, як визначено в Основних (стратегічних) напрямах діяльності банків державного сектору на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки (схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України 7 травня 2022 року), у період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки цільові пріоритети Групи, як державного банку України, полягають в першу чергу в активній участі у забезпеченні фінансової стабільності України, підтримці та стабільності функціонування банківського сектору, забезпечені фінансування пріоритетних галузей економіки та безперебійного функціонування підприємств (об'єктів) критичної інфраструктури, у тому числі таких, що знаходяться у державній власності.

Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації у зовнішньому середовищі і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій та макроекономічних умов може негативно вплинути на фінансовий стан та результати діяльності Групи у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

Ключові показники прибутковості

Не зважаючи на підвищення кредитних ризиків та макроекономічні умови воєнного стану, Групі вдалося досягнути високих результатів за звітний період. Чистий прибуток Групи за 12 місяців 2022 року склав 30,25 млрд грн., що менше порівняно з 2021 роком на 4,99 млрд. грн., або на 14,2%. Чистий прибуток Групи залишається максимальним результатом всього банківського сектору України, загальний прибуток якого у 2022 році склав 24,7 млрд грн.

Основними факторами формування фінансового результату Групи в 2022 році є:

- зміна структури транзакційних операцій клієнтів, у т.ч. зростання загального рівня безготівкових розрахунків в країні як більш швидкого та безпечного способу розрахунків, а

також значне підвищення обсягу транзакцій за кордоном по картам громадян України, що виїхали за кордон, рятуючись від війни.

- зростання надходжень на поточні рахунки клієнтів, що перекрили відтоки коштів за строковими депозитами та забезпечили зміну структури та обсягу чистого процентного доходу.
- макроекономічні умови, що склалися на банківському ринку України, включаючи тренд облікової ставки НБУ та офіційного валютного курсу.
- зростання кредитних ризиків та формування значного обсягу резервів на їх покриття.
- формування резервів під очікувані збитки внаслідок бойових дій: під втрати готівки та інших активів через руйнування приміщень та банкоматів.
- утримання під контролем операційних витрат через обмеження всіх витрат, які не є прямо пов'язаними із забезпеченням безперервності діяльності. При цьому війна вимагала значних додаткових витрат на забезпечення надійності інформаційних систем Групи через переведення їх на хмарну архітектуру, а також системні заходи задля підтримки та захисту співробітників, допомоги збройним силам України через цільові програми благодійності тощо.

На результат Групи також суттєво впливув результат переоцінок. Так, зміна офіційного курсу грн до дол. США в липні обумовила збитки від переоцінки валютної позиції, що частково компенсуються позитивною переоцінкою індексованих ОВПД в портфелі Групи. При цьому, переоцінка індексованих ОВДП є похідною як від зміни курсу грн до дол. США, так і від інфляційних очікувань та зростання внаслідок цього процентних ставок як на ринку України, так і в світі.

Отже, результат роботи Групи за 2022 рік свідчить про її ефективність, стресостійкість, гнучкість та адаптивність. Довіра клієнтів до Групи, оперативне реагування на нові виклики зовнішнього середовища та нові потреби клієнтів, забезпечило Групі лідерські позиції в загальному результаті банківської системи. При цьому, державний ПриватБанк є системно важливим банком, який є основою фінансової системи України.

ІІ. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Звіт незалежного аудитора

Акціонеру та Наглядовій Раді Акціонерного товариства Комерційний банк «ПриватБанк»

Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Акціонерного товариства Комерційний банк «ПриватБанк» («Банк») та його дочірніх компаній («Група»), представленої на сторінках 1–103 Розділу II Річного Звіту Групи за 2022 рік, що складається з консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2022 року та консолідованого звіту про прибуток або збиток, консолідованого звіту про сукупний дохід, консолідованого звіту про зміни у власному капіталі та консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком впливу питання, описаного у розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах консолідований фінансовий стан Групи на 31 грудня 2022 року та її консолідований фінансовий результат і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

Група не завершила аналіз, чи задовольняються критерії припинення визнання щодо коштів клієнтів у сумі 11 015 млн. грн. та 8 225 млн. грн. станом на 31 грудня 2022 та 2021 років, відповідно, що підлягали конвертації в капітал (Примітка 13). Група визнала збитки від переоцінки іноземної валюти у сумі 2 790 млн. грн. та прибуток від переоцінки іноземної валюти в сумі 312 млн. грн. за цими коштами клієнтів за роки, що закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років, відповідно (Примітка 13). Ці кошти клієнтів та відповідна дебіторська заборгованість у сумі 8 144 млн. грн. (за мінусом резерву під зменшення корисності в сумі 734 млн. грн.) станом на 31 грудня 2022 та 2021 років (Примітка 12), були визнані в консолідованому звіті про фінансовий стан Групи. Ця дебіторська заборгованість не відповідає визначеню активу згідно з МСФЗ. Таким чином, інші активи Групи було завищено на 8 144 млн. грн. на 31 грудня 2022 та 2021 років. Вплив незавершення аналізу критеріїв припинення визнання коштів клієнтів на зобов'язання та капітал Групи станом на 31 грудня 2022 та 2021 років, а також на процентні витрати та прибутки й збитки від переоцінки іноземної валюти за 2022 та 2021 роки не було визначено.

Building a better
working world

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідований фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з прийнятым Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («РМСЕБ») Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідований фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітки 2 та 3 у консолідований фінансовій звітності, в яких зазначається, що воєнне вторгнення Російської Федерації в Україну негативно вплинуло на діяльність Групи. Як зазначено в Примітці 3, ці події або умови разом із іншими питаннями, викладеними в Примітці 3, вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що охоплюють найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, включно з оціненими ризиками суттєвих викривлень внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту - це питання, які наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідований фінансової звітності за поточний період. Додатково до питань, описаних в розділі «Основа для думки із застереженням» та «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності», ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту консолідований фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Щодо кожного питання, описаного нижче, наш опис того, як відповідне питання розглядалось під час нашого аудиту, наведено в цьому контексті.

Ми виконали обов'язки, що описані в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідований фінансової звітності» нашого звіту, в тому числі щодо цих питань. Відповідно, наш аудит включав виконання процедур, розроблених у відповідь на нашу оцінку ризиків суттєвого викривлення консолідований фінансової звітності. Результати наших аудиторських процедур, в тому числі процедур, що були виконані під час розгляду зазначених нижче питань, служать основою для висловлення нашої аудиторської думки із застереженням щодо консолідований фінансової звітності, що додається.

Building a better
working world

Ключове питання аудиту

Оцінка очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам

Оцінка очікуваного кредитного збитку у відповідності до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», складним та, за своєю суттю, суб'єктивним процесом, що вимагає застосування суджень та припущень від управлінського персоналу.

Використання різних підходів до та припущень для врахування історичної та прогнозної макроекономічної інформації, у тому числі зміни внаслідок впливу військової агресії російської федерації проти України, в оцінці таких показників як: історичні збитки, відновлення, макроекономічні показники, може привести до суттєво різних оцінок очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам.

Крім того, щодо дефолтних кредитів, що оцінюються на індивідуальній основі, Банк застосував судження щодо оцінки справедливої вартості заставного майна та очікуваних грошових потоків, виходячи із діапазону сценаріїв.

Беручи до уваги суттєвість балансової вартості кредитів та авансів клієнтам для консолідований фінансової звітності та суб'єктивну природу оцінки розміру очікуваного кредитного збитку це питання було одним із ключових питань аудиту.

Примітки 3, 4, 8 та 27 до консолідований фінансової звітності містять інформацію щодо очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам та політик Групи щодо управління ризиками.

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Наші аудиторські процедури включали оцінку методології, підходів та припущень, які використала Група для врахування історичної та прогнозної макроекономічної інформації, включаючи зміни, що зумовлені впливом військової агресії російської федерації проти України, з урахуванням фактів та обставин, наявних на звітну дату, в оцінці очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам.

Ми отримали розуміння, оцінили дизайн і протестували операційну ефективність контролів щодо розрахунку очікуваного кредитного збитку та вхідної інформації. Ми також протестували інформацію, що було використано у розрахунку очікуваного кредитного збитку, що включала, але не обмежувалася історичними збитками, відновленнями, макроекономічними показниками та іншими вхідними даними.

За забезпеченими кредитами, що оцінюються на індивідуальній основі, ми провели оцінку методології переоцінки застави та припущень, що було використано для оцінки її справедливої вартості застави та очікуваних грошових потоків виходячи із діапазону сценаріїв. Крім того, ми проаналізували врахування поточних умов, пов'язаних з військовою агресією російської федерації проти України при оцінці очікуваного кредитного збитку за такими кредитами.

Ми проаналізували розкриття Групи щодо очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтів, що представлена у примітках до консолідований фінансової звітності.

Building a better
working world

Ключове питання аудиту

Оцінка інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки чи збитки

Оцінка справедливої вартості інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток із вбудованим деривативом була одним із суттєвих професійних суджень управлінського персоналу Групи внаслідок складності моделі та суб'єктивності припущень та методів оцінки.

Також, балансова вартість у сумі 95 716 млн. грн. є суттєвою для консолідований фінансової звітності. Отже, ми вважаємо це питання ключовим питанням аудиту.

Примітки 4, 9 та 31 до консолідований фінансової звітності містять інформацію та судження щодо інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Наші аудиторські процедури включали отримання розуміння процесу оцінки справедливої вартості, основних джерел вхідних даних та припущення.

Ми провели, із залученням наших внутрішніх експертів, оцінку моделі, припущення та методів оцінки, що застосувалися управлінським персоналом Групи, включаючи ті з них, що стосувалися визначення періоду волатильності обмінних курсів та інших факторів використаних у моделюванні довгострокового прогнозного обмінного курсу.

Також ми протестували вхідні дані, що були застосовані керівництвом Групи у визначені припущення, такі, як історичні обмінні курси, умови фінансових інструментів та ставки дисконтування.

Інша інформація, що включена до Річного Звіту Групи та Річної інформації емітента цінних паперів Банку за 2022 рік

Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Річному звіті Групи (що включає Звіт про управління Групи) та у Річній інформації емітента цінних паперів Банку (що включає Звіт про корпоративне управління), але не включає консолідовану фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо неї. Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Наша думка щодо консолідований фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом консолідований фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та консолідований фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо, на основі проведеної нами роботи, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

**Building a better
working world**

Як зазначено у розділі «Основа для думки із застереженням», Група визнала інші активи, які не відповідали визначеню активу згідно з МСФЗ, а також не завершила аналіз чи задовольняються критерії припинення визнання щодо коштів клієнтів, що підлягали конвертації в капітал. Ми дійшли висновку, що інша інформація суттєво викривлена з тієї самої причини щодо сум чи інших статей у іншій інформації, на які впливають ці питання.

Відповіальність управлінського персоналу та Наглядової Ради за консолідований фінансовий звіт

Управлінський персонал несе відповіальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповіальність за оцінку здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова Рада несе відповіальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

Відповіальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ▶ ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

Building a better
working world

- ▶ отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Групи;
- ▶ оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- ▶ доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідований фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі;
- ▶ оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання.
- ▶ отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповіальність за керування, нагляд та виконання аудиту Групи. Ми несемо відповіальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо Наглядову Раду та Аудиторський Комітет разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій Раді та Аудиторському Комітету твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо дій, вжитих для усунення загроз, або запроваджених застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій Раді та Аудиторському Комітету, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту консолідованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

Building a better
working world

Звіт у відповідності до вимог Розділу IV параграфа 11 «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», затвердженої постановою Правління Національного банку України №373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами)

У відповідності до вимог Розділу IV параграфа 11 «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», затвердженої постановою Правління Національного банку України №373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами) («Інструкція №373), ми звітуємо наступне:

На нашу думку, на основі проведеної роботи під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності Групи, Звіт про управління Групи складено відповідно до вимог Розділу IV Інструкції №373.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту, у звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до ч. 4 ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII («Закон № 2258-VIII») та відповідно до «Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринку капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР)», затвердженого рішенням НКЦПФР від 25 липня 2021 року №555 (надалі - «Вимоги НКЦПФР»):

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

12 січня 2017 року нас було вперше призначено Наглядовою Радою в якості незалежних аудиторів для проведення обов'язкового аудиту консолідованої фінансової звітності Банку. Наше призначення щорічно поновлюється Наглядовою Радою. Загальна тривалість безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Групи становить сім років.

Щодо узгодження звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для Аудиторського Комітету та Наглядової Ради

Ми підтверджуємо, що наш звіт незалежного аудитора узгоджується з додатковим звітом для Аудиторського Комітету та Наглядової Ради Банку, який ми випустили 20 квітня 2023 року відповідно до вимог ст. 35 Закону № 2258-VIII.

**Building a better
working world**

Надання неаудиторських послуг

Ми заявляємо, що неаудиторські послуги, на які встановлено обмеження у ч. 4 ст. 6 Закону № 2258-VIII, нами не надавались. Також, ми не надавали Групі жодних неаудиторських послуг, окрім тих, що розкриті в консолідований фінансовій звітності або Звіті про управління Групи.

Звітування щодо Вимог НКЦПФР

- ▶ Повне найменування Банку, інформацію про кінцевого бенефіціара та структуру власності наведено у Примітці 1 до консолідованої фінансової звітності Групи.
- ▶ Станом на 31 грудня 2022 року Банк мав наступні дочірні компанії (місцезнаходження - Україна): ТОВ «Істейт Гарант», ПрАТ «Кобос», ТОВ «А-Лекс», ТОВ «Українське бюро кредитних історій», ТОВ «Ел Ті Груп» та БФ «Допомагати просто» .
- ▶ Станом на 31 грудня 2022 року Банк не був контролером або учасником небанківської групи.
- ▶ Банк є підприємством, що становить суспільний інтерес, у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV.
- ▶ Пруденційні показники, встановлені НКЦПФР для відповідного виду діяльності для професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, не поширюється на банки, які провадять професійну діяльність на фондовому ринку у відповідності до «Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками» затвердженого рішенням НКЦПФР №1597 від 1 жовтня 2015 року.
- ▶ Аудиторський комітет Банку не проводив перевірок фінансово-господарської діяльності Банку за результатами фінансового року.

Building a better
working world

- Товариство з обмеженою відповідальністю «Ернст енд Янг Аудиторські Послуги» (код ЕРДПОУ: 33306921, веб-сторінка: www.ey.com/ua) проводило аудит консолідованої фінансової звітності Групи на підставі договору №GFS-2022-00119 від 30 вересня 2022 року. Аудит був проведений у період з 30 вересня 2022 року по 21 квітня 2023 року.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Студинська Ю.С.

Від імені ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»:

Свістіч О.М.
Генеральний директор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101250

Студинська Ю.С.
Партнер

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101256

Сімак М.В.
Аудитор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101255

м. Київ, Україна

21 квітня 2023 року

ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, який веде Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. Номер реєстрації у Реєстрі: 3516.

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2022	31 грудня 2021
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	96 380	52 835
Кредити та аванси банкам	7	103 837	26 243
Кредити та аванси клієнтам	8	68 084	68 218
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		239 752	222 277
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	95 716	93 096
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	143 920	129 074
- за амортизованою собівартістю	9	116	107
Поточні податкові активи	25	9 079	9 978
Відстрочені податкові активи	25	1 100	-
Інвестиційна нерухомість	10	2 155	1 989
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 392	1 291
Основні засоби	11	5 308	6 159
Інші фінансові активи	12	4 318	2 673
Інші нефінансові активи	13	9 189	9 715
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам	64	7	
Загальна сума активів		540 658	401 385
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		-	3
Кошти клієнтів	14	471 863	325 019
Інші залучені кошти	15	128	-
Поточні податкові зобов'язання	25	3	12
Відстрочені податкові зобов'язання	25	-	158
Інші фінансові зобов'язання	16	2 647	3 824
Забезпечення у т.ч.:			
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		1 280	373
- інше забезпечення		4 524	3 278
Інші нефінансові зобов'язання	18	2 274	1 803
Загальна сума зобов'язань		482 719	334 470
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід	19	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Інші резерви	9, 11	(15 141)	(4 064)
Резервні та інші фонди банку	19	11 449	9 696
Накопичений дефіцит		(156 628)	(156 976)
Загальна сума власного капіталу, що відноситься до власників материнського Банку		57 937	66 913
Частки участі, що не забезпечують контролю		2	2
Загальна сума власного капіталу		57 939	66 915
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		540 658	401 385

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

Г.Бьюш
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань
фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2022 рік	2021 рік
Процентні доходи в т.ч.:		43 687	35 857
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	20	38 906	30 873
- інші процентні доходи	20	4 781	4 984
Процентні витрати	20	(3 767)	(6 533)
Чистий процентний дохід		39 920	29 324
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначений згідно з МСФЗ 9	21	(15 396)	(856)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		24 524	28 468
Комісійні доходи	22	32 945	35 057
Комісійні витрати	22	(12 505)	(11 840)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		14 655	3 226
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		(7 760)	1 017
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	119	32
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	2 608	(7 666)
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		267	(8 931)
Витрати на виплати працівникам		(10 129)	(8 931)
Амортизаційні витрати	11	(1 975)	(2 187)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:	23	(10 510)	(2 417)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	17, 23	(885)	6 464
- адміністративні та операційні витрати	23	(9 625)	(8 881)
Інші доходи	24	2 956	1 612
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів		(458)	(111)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(1)	(164)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		4	77
Прибуток до оподаткування		34 740	35 300
(Витрати на сплату податку) доходи від повернення податку	25	(4 486)	(58)
Прибуток за рік		30 254	35 242
Прибуток, що відноситься до:			
- власників материнського Банку		30 254	35 241
- часток участі, що не забезпечують контролю		-	1
Прибуток за рік		30 254	35 242

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

Г.Бьюш
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	2022 рік	2021 рік
Прибуток за рік	30 254	35 242
Інший сукупний дохід		
<i>Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>		
Фінансові інструменти що визнаються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		
- Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	(14 139)	(1 758)
- Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	(119)	(32)
- Зміни у резерві під очікувані кредитні збитки	3 453	-
- Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у складі іншого сукупного доходу	(207)	(2)
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>		
Будівлі та земля:		
- Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки	34	(32)
- Податок на прибуток, що відноситься до змін у дооцінці у складі іншого сукупного доходу	(6)	6
Загальна сума іншого сукупного доходу	(10 984)	(1 818)
Загальна сума сукупного доходу	19 270	33 424
Сукупний дохід, що відноситься до:		
- власників материнського Банку	19 270	33 423
- часток участі, що не забезпечують контролю	-	1
Всього сукупний дохід	19 270	33 424

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

Г.Бьюш
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	Належить акціонеру Банку											Всього капіталу	
		Статутний капітал	Емісійний дохід	Резерв переоцінки валют	Резерв переоцінки будівель	Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оціненими за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Всього інші резерви	Результат від операцій з акціонером	Резервні та інші фонди банку	Накопичений дефіцит	Всього	Частки участі, що не забезпечують контролю		
							Інші резерви							
Власний капітал на 1 січня 2021		206 060	23	27	689	(2 937)	(2 221)	12 174	8 481	(171 461)	53 056	1	53 057	
Прибуток за рік		-	-	-	-	-	-	-	-	35 241	35 241	1	35 242	
Інший сукупний дохід		-	-	-	(26)	(1 792)	(1 818)	-	-	-	(1 818)	-	(1 818)	
Сукупний дохід		-	-	-	(26)	(1 792)	(1 818)	-	-	35 241	33 423	1	33 424	
Збільшення (зменшення) через інші зміни, власний капітал:														
- переведення (амортизація) резерву переоцінки будівель до нерозподіленого прибутку						(25)				25				
Розподіл прибутку:														
- переведення до резервного фонду	19	-	-	-	-	-	-	-	-	1 215	(1 215)	-	-	
- дивіденди, визнані як розподілені між власниками	19	-	-	-	-	-	-	-	-	(19 566)	(19 566)	-	(19 566)	
Власний капітал на 31 грудня 2021		206 060	23	27	638	(4 729)	(4 064)	12 174	9 696	(156 976)	66 913	2	66 915	
Власний капітал на 1 січня 2022		206 060	23	27	638	(4 729)	(4 064)	12 174	9 696	(156 976)	66 913	2	66 915	
Прибуток за рік		-	-	-	-	-	-	-	-	30 254	30 254	-	30 254	
Інший сукупний дохід		-	-	-	28	(11 012)	(10 984)	-	-	-	(10 984)	-	(10 984)	
Сукупний дохід		-	-	-	28	(11 012)	(10 984)	-	-	30 254	19 270	-	19 270	
Збільшення (зменшення) через інші зміни, власний капітал:														
- витуха будівель		-	-	-	(71)					71				
- переведення (амортизація) резерву переоцінки будівель до нерозподіленого прибутку		-	-	-	(22)					22				
Розподіл прибутку:														
- переведення до резервного фонду	19	-	-	-	-	-	-	-	-	1 753	(1 753)	-	-	
- дивіденди, визнані як розподілені між власниками	19	-	-	-	-	-	-	-	-	(28 246)	(28 246)	-	(28 246)	
Власний капітал на 31 грудня 2022		206 060	23	27	573	(15 741)	(15 141)	12 174	11 449	(156 628)	57 937	2	57 939	

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

Г.Бьюш
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2022 рік	2021 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		40 071	36 919
Проценти сплачені		(3 798)	(6 752)
Комісійні доходи, що отримані		32 945	35 057
Комісійні витрати, що сплачені		(12 505)	(11 840)
Чисте (збільшення)/зменшення від операцій з іноземною валютою		14 655	3 226
Виплати працівникам		(9 807)	(9 203)
Адміністративні витрати та інші операційні виплати, що сплачені		(9 479)	(8 965)
Інші доходи		3 059	2 027
Повернення податків на прибуток (сплата)		(5 051)	(3 358)
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності, до змін в операційних активах та зобов'язаннях		50 090	37 111
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях			
Інші надходження (викуптя) грошових коштів		37	35
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та авансів банкам		(77 584)	(1 179)
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та авансів клієнтам		(9 198)	(15 000)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів		(684)	743
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів		333	(106)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів банків		(2)	(17)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		117 819	17 566
Чисте збільшення/(зменшення) інших нефінансових зобов'язань		1	64
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань		(1 019)	21
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності		79 793	39 238
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Надходження від продажу основних засобів		3	84
Придбання основних засобів		(393)	(1 127)
Придбання нематеріальних активів		(677)	(627)
Надходження від реалізації та погашення інвестиційних цінних паперів в т.ч.:		112 879	71 293
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		112 778	69 622
- за амортизованою собівартістю		101	1 671
Придбання цінних паперів в т.ч.:		(130 158)	(83 745)
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(130 058)	(83 625)
- за амортизованою собівартістю		(100)	(120)
Надходження від продажу інвестиційної нерухомості		77	-
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(18 269)	(14 122)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Виплати за орендними зобов'язаннями		(653)	(726)
Дивіденди сплачені		(28 246)	(19 566)
Отримання інших залучених коштів		127	-
Чисті грошові кошти, використані в фінансовій діяльності	34	(28 772)	(20 292)
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		10 684	(1 683)
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти		(453)	(1)
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		42 983	3 140
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	6	51 208	48 068
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року.	6	94 191	51 208

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

Г.Бьюш
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

1 Вступ

Акціонерне товариство комерційний банк ПриватБанк (далі – “Банк”) та його дочірні та асоційована компанія (далі разом – “Група”) спочатку був зареєстрований як комерційний банк у формі товариства з обмеженою відповідальністю та потім реорганізований у закрите акціонерне товариство у 2000 році. У 2009 році Банк змінив свою організаційно-правову форму на публічне акціонерне товариство, у якому відповідальність акціонерів обмежена кількістю акцій, що їм належать, відповідно до законодавства України. У червні 2018 року Банк змінив організаційно-правову форму з публічного акціонерного товариства на акціонерне товариство.

Станом на 31 грудня 2022 року та на 31 грудня 2021 року кінцевою контролюючою стороною Групи є держава Україна в особі Кабінету Міністрів України.

Станом на 31 грудня 2022 року до складу Групи «ПриватБанк» (далі разом – «Група») входить Банк, асоційована Група AS Amber Assets (Латвія) та 6 дочірніх компаній, які зареєстровані та ведуть діяльність в Україні: ТОВ Істейт Гарант (діяльність у сфері торгівлі), ПрАТ Кобос (надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна), ТОВ А-Лекс (діяльність у сфері права), ТОВ Українське бюро кредитних історій (бюро кредитних історій), ТОВ Ел Ті Груп (діяльність у сфері права) та Благодійний Фонд Допомагати просто (31 грудня 2021 року: Банк, асоційована Група AS PrivatBank (Латвія) (Банк) та 6 дочірніх компаній, які зареєстровані та ведуть діяльність в Україні: ТОВ Істейт Гарант (діяльність у сфері торгівлі), ПрАТ Кобос (надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна), ТОВ А-Лекс (діяльність у сфері права), ТОВ Українське бюро кредитних історій (бюро кредитних історій), ТОВ Ел Ті Груп (діяльність у сфері права) та Благодійний Фонд Допомагати просто).

Основна діяльність. Основною діяльністю Банку є проведення комерційних банківських операцій та обслуговування фізичних осіб в Україні. Банк здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії Національного банку України (НБУ) з березня 1992 року. Банк здійснює діяльність на фондовому ринку: з торгівлі цінними паперами та депозитарну діяльність відповідно до ліцензій Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку з 2012 та 2013 років. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційний номер № 113 від 2 вересня 1999 р. та номер свідоцтва № 104 від 6 листопада 2012 р.). 13 квітня 2022 року прийнято Закон України «Щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб», що передбачає повну гарантію банківських вкладів на період воєнного стану та три місяці після його завершення. Станом на 31 грудня 2021 року Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечував повернення вкладникам депозитів та нарахованих по ним відсотків на суму до 200 тисяч гривень на одну особу у випадку, якщо розпочато процедуру ліквідації Банку.

Станом на 31 грудня 2022 року Банк має 8 філій і 1 200 функціонуючих відділень в Україні та філію на Кіпрі (31 грудня 2021: 20 філій і 1 475 функціонуючих відділень в Україні та філію на Кіпрі).

Юридична адреса. Юридична адреса Банку на дату цієї консолідований фінансової звітності:

Михайлова Грушевського 1д,
01001, Київ,
Україна.

Валюта подання. Цю консолідований фінансову звітність подано в мільйонах гривень, якщо не зазначено інше.

2 Умови, в яких працює Група

Група здійснює основну частину своєї діяльності в Україні. Економіці України властиві певні характеристики, які ставлять під загрозу її стабільність в довгостроковій перспективі. Такі характеристики включають, але не обмежуються, відносно низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу та дефіцитом балансу державних фінансів та зовнішньої торгівлі.

24 лютого 2022 року російська федерація ввела свої війська на територію України. Цього дня Президент України підписав, а Верховна Рада України затвердила, Указ про введення воєнного стану в Україні на 30 діб, який кілька разів продовжувався і наразі діє до 19 травня 2023 року.

Починаючи з 24 лютого 2022 року, військові дії агресора на території України спричинили значні пошкодження цивільної інфраструктури, офісної та житлової нерухомості на сході, деяких районах північної та південної території України, масову зупинку роботи підприємств і компаній як на території активних бойових дій, прилеглих територіях, так і, в окремих випадках, на решті території України внаслідок розриву ланцюгів постачання, пошкодження або блокування транспортних шляхів, падіння попиту.

2 Умови, в яких працює Група (продовження)

Українська економіка поволі відновлювалася після падіння в першому півріччі 2022 року внаслідок широкомасштабної російської агресії. Втрата людського капіталу та руйнування інфраструктури, зокрема енергетичної, унаслідок подальших російських терористичних атак та проведення бойових дій зумовили подальше падіння економіки в 2022 році та стримуватимуть її відновлення протягом наступного року. Високий рівень ризиків та невизначеності зберігається, що ускладнює роботу фінансового сектора, проте макрофінансову стабільність підтримує значна міжнародна фінансова допомога.

24 лютого 2022 року Національний банк України ввів тимчасові обмеження, а саме:

- призупинити роботу валютного ринку України, крім операцій з продажу іноземної валюти клієнтами;
- зафіксувати офіційний курс на 24 лютого 2022 року;
- обмежити зняття готівки з рахунку клієнта в обсязі 100 тис. грн на день (не враховуючи виплати заробітної плати та соціальних виплат), крім підприємств та установ, що забезпечують виконання мобілізаційних планів (завдань), Уряду та окремих дозволів Національного банку без нарахування та зняття комісій;
- заборонити видачу готівкових коштів з рахунків клієнтів в іноземній валюті, крім підприємств та установ, що забезпечують виконання мобілізаційних планів (завдань), Уряду та окремих дозволів Національного банку;
- увести мораторій на здійснення транскордонних валютних платежів (крім підприємств та установ, що забезпечують виконання мобілізаційних планів (завдань) та Уряду, окремих дозволів НБУ);
- зупинити здійснення обслуговуючими банками видаткових операцій за рахунками резидентів держави, що здійснила збройну агресію проти України;
- банкам – емітентам електронних грошей призупинити здійснення випуску електронних грошей, поповнення електронних гаманців електронними грошима, розповсюдження електронних грошей.

Для забезпечення безперебійного функціонування банківської системи нормативів Національним банком України було:

- встановлено порядок бланкового рефінансування банків для підтримки ліквідності банківської системи;
- скасовано вимоги щодо виконання пруденційних нормативів, якщо порушення відбулося внаслідок воєнної агресії.

Для підтримки діяльності в умовах воєнного стану Банк переніс свій дата-центр до Євросоюзу, побоюючись загрози фізичного знищення дата-центрів Банку в Києві та Дніпрі.

22 квітня 2022 року Національним банком України затверджено додаткові заходи для підтримки стабільної діяльності банківської системи. Національний банк розширив перелік тимчасових пом'якшень у застосуванні банками/банківськими групами вимог нормативно-правових актів Національного банку. Зокрема, встановлено особливості:

- включення під час розрахунку нормативів достатності капіталу мінімального розміру операційного ризику;
- актуалізації внутрішньобанківських/внутрішньогрупових документів;
- застосування спрощеного підходу під час визначення розміру кредитного ризику;
- оновлення та подання до Національного банку України планів відновлення діяльності банку/банківської групи;
- контролю Національним банком України за виконанням банками програм капіталізації/реструктуризації за результатами оцінки стійкості, проведеної у 2021 році.

21 травня 2022 року Національним банком України скасовано обмеження на встановлення курсу, за яким уповноважені установи можуть продавати готівкову іноземну валюту клієнтам. Раніше (з 24 лютого 2022) відповідний курс не мав відхилятися від офіційного більш ніж на 10%.

Правління Національного банку України ухвалило рішення з 3 червня 2022 року підвищити облікову ставку з 10% річних (що була встановлена з січня 2022 року) до 25% річних.

2 Умови, в яких працює Група (продовження)

21 липня 2022 року з метою збалансування попиту та пропозиції на валютному ринку в умовах воєнного стану Правлінням Національного банку України були затверджені наступні додаткові заходи:

- було скориговано офіційний курс гривні до долара США з 29,25 грн/дол до 36,5686 грн/дол. Офіційний курс гривні до долара США й надалі є фіксованим;
- дозволено банкам продавати безготівкову валюту громадянам із подальшим розміщенням на депозит на строк від трьох календарних місяців без права дострокового розірвання у межах щомісячного ліміту 50 тис. грн (в еквіваленті);
- ліміт на зняття готівкої валюти з гривневих платіжних карток за кордоном змінено зі щомісячного на щотижневий: 12,5 тис. грн (в еквіваленті) на сім календарних днів;
- зменшено щомісячний ліміт на P2P перекази громадян за кордон із гривневих платіжних карток українських банків зі 100 тис. грн (в еквіваленті) до 30 тис. грн (в еквіваленті);
- установлено щомісячний ліміт на розрахунки за кордоном із використанням гривневих платіжних карток у розмірі 100 тис. грн (в еквіваленті) з усіх рахунків клієнта в банку, відкритих у національній валюти;
- з 25 липня 2022 року скасовано дозвіл для комерційних банків купувати готівкову гривню в іноземної фінансової установи за безготівкову іноземну валюту.

3 21 жовтня 2022 року НБУ дозволив українцям купувати валюту по 36,5686 гривень за 1 долар для розміщення на депозиті з подальшою її конвертацією у гривню після завершення терміну вкладу.

Крім цього, Національним банком України змінено алгоритм розрахунку лімітів відкритої валютної позиції банками в частині неврахування збільшення резервів за валютними активами банків.

Війна набула затяжного характеру, однак підтримка партнерів лише збільшується. Звичайні дії українських оборонців привели до успіхів на фронтах. Сили оборони України за пів року звільнили більшість території Миколаївської області, майже всю Харківську та значну частину Херсонської, включно з обласним центром – єдиним захопленим з 24 лютого 2022 року. У Донецькій та Луганській областях далі точиться запеклі бої. Також росія завдає терористичних ударів по об'єктах критичної інфраструктури, зокрема енергетики.

У 2022 році за ініціативи Національного банку України всі системно важливі банки об'єдналися для створення спільної банківської мережі – POWER BANKING.

На кінець 2022 року мережа POWER BANKING об'єднує всі 14 системно важливих банків (включаючи Банк та інші провідні банки України), відділення яких стали основою цієї мережі, та залучає інших учасників банківського ринку. Наразі вже понад 1 000 відділень в усіх регіонах країни додатково оснащені для роботи під час блекауту (блізько 80% із них – це відділення системно важливих банків).

В умовах блекауту у відділеннях мережі POWER BANKING для всіх клієнтів буде доступний певний перелік нагальних банківських послуг, а саме:

- отримання готівки (в банкоматах чи в касі);
- платежі, переказ коштів (у касі чи в терміналах самообслуговування);
- обмін валют (у разі наявності готівкової валюти в касі);
- консультації менеджерів з фінансових питань.

Україна заручилася підтримкою країн, що її виказували з перших днів війни, і навіть розширила коло прихильників завдяки успіхам сил оборони та дипломатії.

Споживча інфляція в Україні у грудні пришвидшилася за оцінками НБУ до 26,6% в річному вимірі, проте була нижчою за жовтневий прогноз НБУ. Інфляційний тиск зберігався через наслідки війни, зокрема й дефіциту електроенергії. Натомість інфляцію стримували розширення пропозиції продуктів харчування, змінення готівкового курсу гривні, стабілізація інфляційних очікувань та незмінні тарифи на житлово-комунальні послуги.

Дефіцит електроенергії продовжував обмежувати економічну активність до кінця грудня. Переважна більшість підприємств скоротили виробництво, хоча частина змогла стабілізувати роботу завдяки засобам автономного енергоживлення, зміні годин роботи або отриманню специфічного для виробничих потреб електропостачання. Втім, це підвищило їх виробничі витрати. Передсвятковий попит та пільгові умови імпорту енергетоварів під кінець року сприяли пожвавленню торгівлі, а тепла погода – збиранню кукурудзи.

2 Умови, в яких працює Група (продовження)

У таблиці нижче представлені збитки Групи від повномаштабної війни та визнані у звіті про прибуток або збиток в 2022 році:

У мільйонах українських гривень	Прим.	Вплив війни
Витрати пов'язані з війною		
Збитки від зменшення корисності готівки в касах та банкоматах/TCO в окупованих регіонах	21	451
Збитки від зменшення корисності за кредитами та авансами клієнтам	8	10 870
Збитки від зменшення корисності за інвестиційними цінними паперами за СВІСД	21	3 492
Збитки від зменшення корисності за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням	21	865
Збитки від зменшення корисності за іншими фінансовими активами	21	98
Витрати на виплати працівникам		387
Інші адміністративні та операційні витрати	23	572
Всього		16 735

Додаткові адміністративні та операційні витрати включають витрати на перенесення дата-центр до Євросоюзу, додаткові винагороди працівникам мережі за роботу в надзвичайних умовах, витрати на запобігання відключення електроенергії, благодійність та спонсорство та інші витрати.

При складанні цієї консолідованої фінансової звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вищезазначеніх чинників на фінансовий стан і результати діяльності Групи у звітному періоді.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності ("МСФЗ") та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV від 16 липня 1999 р. щодо складання фінансової звітності (зі змінами).

Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням первісного визнання фінансових інструментів на основі справедливої вартості, подальшої оцінки будівель за переоціненою вартістю та похідних фінансових інструментів, фінансових активів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та фінансових інструментів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, що оцінюються за справедливою вартістю. Нижче наведено основні положення облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї консолідованої фінансової звітності. Ці принципи застосовувалися поспільно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не вказано інше.

Група оцінює частку неконтролюючих учасників, яка являє собою поточну частку власності та надає її власнику право на пропорційну частку чистих активів у випадку ліквідації, окремо за кожною операцією: (а) за справедливою вартістю або (б) за пропорційною часткою у чистих активах придбаної компанії, що належить неконтролюючим учасникам. Частки участі, що не забезпечують контролю, яка не є поточною часткою власності, оцінюється за справедливою вартістю.

Гудвіл оцінюється шляхом віднімання чистих активів придбаної компанії від сумарної величини винагороди, сплаченої за придбану компанію, частки участі, що не забезпечують контролю у капіталі придбаної компанії та справедливої вартості частки у капіталі придбаної компанії безпосередньо перед датою придбання. Будь-яка від'ємна сума ("негативний гудвіл") визнається у складі прибутку чи збитку після того, як керівництво переоцінить, чи визначило воно всі придбані активи та всі взяті на себе зобов'язання, і перегляне відповідність своєї оцінки.

Сума винагороди, сплаченої за придбану компанію, оцінюється за справедливою вартістю переданих активів, емітованих дольових інструментів і понесених або взятих на себе зобов'язань, включаючи справедливу вартість активів чи зобов'язань відповідно до домовленостей про умовну винагороду, але без урахування пов'язаних із придбанням витрат, таких як витрати на консультаційні, юридичні, оцінчні та аналогічні професійні послуги. Витрати на проведення операції, понесені у зв'язку з випуском дольових інструментів, вираховуються з суми капіталу; витрати на проведення операції, понесені у зв'язку з випуском боргових зобов'язань, вираховуються з їхньої балансової вартості, а всі інші витрати на проведення операції, понесені у зв'язку з придбанням, відносяться на видатки.

3   Основні принципи облікової політики (продовження)

Всі внутрішньогрупові операції, залишки та нереалізовані прибутки за операціями між компаніями Групи виключаються при консолідації; нереалізовані збитки також виключаються при консолідації, крім випадків, коли витрати не можуть бути відшкодовані. Банк і всі його дочірні підприємства застосовують єдину облікову політику, що відповідає обліковій політиці Групи.

Частки участі, що не забезпечують контролю – це частина чистого результату господарської діяльності та частка в капіталі дочірньої компанії, що не належить Банку, безпосередньо чи опосередковано. Частки участі, що не забезпечують контролю складають окремий компонент капіталу Групи.

Придання та продажа частки участі, що не забезпечують контролю. Група застосовує модель суб'єкта економічної діяльності для обліку операцій з неконтролюючими учасниками. Будь-яка різниця між сплаченою сумою та балансовою вартістю придбаної частки участі, що не забезпечують контролю відображається як операція з капіталом безпосередньо у складі капіталу. Різниця між отриманою від продажу сумою та балансовою вартістю реалізованої частки участі, що не забезпечують контролю відображається як операція з капіталом у звіті про зміни капіталу.

Вибуття дочірніх компаній, асоційованих компаній та спільних підприємств. Коли Група втрачає контроль або значний вплив, будь-яка частка, що залишилась у капіталі організації, переоцінюється за справедливою вартістю, а зміни балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку. Справедлива вартість – це первісна балансова вартість для цілей подальшого обліку частки, що залишилась в асоційованій компанії, спільному підприємстві або фінансовому активі. Крім того, всі суми, раніше визнані в іншому сукупному доході щодо цієї організації, обліковуються так, ніби Група здійснила безпосереднє вибуття відповідних активів або зобов'язань. Це може означати, що суми, раніше визнані в іншому сукупному доході, переносяться на прибуток чи збиток.

Якщо частка участі в асоційованій компанії зменшується, але при цьому зберігається суттєвий вплив, то лише пропорційна частка сум, раніше визнаних в іншому сукупному доході, переноситься на прибуток чи збиток у необхідних випадках.

Асоційовані компанії - це компанії, над якими Група має суттєвий вплив. Після первісного визнання Група обліковує інвестиції в асоційовані компанії за методом участі у капіталі.

Консолідована фінансова звітність. Дочірні компанії - це такі об'єкти інвестицій, у тому числі структуровані підприємства, які Група контролює, оскільки Група (i) володіє повноваженнями, які надають їй можливість управляти значущою діяльністю, що суттєво вливає на дохід об'єкта інвестицій, (ii) нарахується на ризики, пов'язані зі змінним доходом від участі в об'єкті інвестицій, або має право на одержання такого доходу, та (iii) має можливість скористатися своїми повноваженнями щодо об'єкта інвестицій з метою здійснення впливу на величину доходу інвестора. Під час оцінки наявності у Групи повноважень щодо іншого підприємства необхідно розглянути наявність та вплив реальних прав, включаючи реальні потенційні права голосу. Право є реальним, якщо власник має практичну можливість реалізувати це право при прийнятті рішення щодо управління значущою діяльністю об'єкта інвестицій. Група може володіти повноваженнями щодо об'єкта інвестицій, навіть якщо вона не має більшості прав голосу в об'єкті інвестицій. У подібних випадках для визначення наявності реальних повноважень щодо об'єкта інвестицій Група має оцінити розмір пакета своїх прав голосу по відношенню до розміру та ступеня розосередження пакетів інших власників прав голосу. Права захисту інших інвесторів, які пов'язані з внесенням корінних змін у діяльність об'єкта інвестицій або застосовуються у виключних обставинах, не перешкоджають можливості Групи контролювати об'єкт інвестицій. Консолідація дочірніх компаній починається з дати переходу до Групи контролю над ними і припиняється з дати втрати контролю над їх діяльністю.

Придання дочірніх підприємств обліковується за методом придбання. Придбані активи, що піддаються визначенню, а також зобов'язання і умовні зобов'язання, взяті на себе при об'єднанні підприємств, оцінюються за справедливою вартістю на дату придбання, незалежно від величини частки неконтролюючих учасників.

Безперервність діяльності. Ця консолідована фінансова звітність підготовлена на основі принципу безперервної діяльності. При підготовці консолідованої фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року керівництвом Групи було оцінено здатність Групи продовжувати свою діяльність в майбутньому з врахуванням військових дій на території України, що тривають та вже спричинили й продовжують спричиняти значні негативні наслідки як для економіки країни в цілому, так і для клієнтів Групи зокрема, як зазначено у Примітці 2. Групою проаналізовано потенційний вплив військової агресії проти України на його фінансовий стан та на фінансові результати в майбутньому.

3   Основні принципи облікової політики (продовження)

Оцінки та прогнози діяльності Групи на наступні 12 місяців базувалися на наступних припущеннях:

- прогноз макропоказників 2023 та 2024 років, що ґрунтуються на основних показниках економічного і соціального розвитку України та окремих кількісних припущеннях для прогнозних розрахунків на 2022-2023 роки, закладених у Держбюджеті на 2023 рік, жовтневому інфляційному звіті НБУ, та прогнозі FocusEconomics Consensus Forecast для України за листопад 2022 року;
- клієнтська база фізичних осіб в прогнозі на основі аналізу статистики активності клієнтів за 2022 рік на різних часових інтервалах (від 1 до 6 місяців);
- поступове відновлення кількості активних клієнтів юридичних осіб за рахунок часткового повернення ділової активності до довоєнного рівня, міграції бізнесу в безпечні регіони;
- підтримання поточного рівня депозитів у гривні, збільшення залишків на гривневих поточних рахунках та контролюване скорочення строкових депозитів. З одного боку, передбачається зростання портфеля за рахунок соціальних виплат і виплат армії, з іншого боку, втрата портфелю на окупованих територіях та збільшення витрат населення внаслідок інфляції;
- кредитний портфель – для роздрібного бізнесу передбачається збільшення кредитування, утримання та відновлення продажів за рахунок діджиталізації інструментів обслуговування, збільшення портфелю іпотечних кредитів за рахунок розвитку державних програм (e-Оселя); активізація портфеля автокредитів на вживані авто; для бізнес клієнтів – відновлення та посилення кредитування критичних галузей у безпечніх регіонах за програмами «5-7-9» та державними гарантіями, відновлення раніше розрахованих лімітів за овердрафтами, збільшення терміну кредитування за державними програмами кредитування, що дозволить отримувати процентний дохід за такими програмами більш тривалий термін;
- комісійний дохід – зменшення кількості відділень та банкоматів/ТСО в окупованих регіонах призведе до зниження комісій. В той же час інфляційна складова сприятиме збільшенню вартості транзакцій та розміру комісії відповідно. Також очікується підвищення комісій Інтерчендж з поточного рівня 0,7% до 0,9% в 2023-2024 роках. Одночасно очікується значне зростання витрат платіжних систем, внаслідок відновлення всіх комісій на довоєнному рівні та підвищення курсу валюти;
- кредитні ризики в прогнозному періоді зростають, що вимагає формування додаткових резервів за непогашеними ризиками в активах та більш жорсткими вимогами кредитної політики;
- враховується знецінення нефінансових та фінансових активів (приміщення, обладнання та готівка) внаслідок війни;
- збільшення операційних та капітальних витрат на розширення та розвиток, які були відкладені у 2022 році. Разом з тим, витрати залишаються під особливим контролем керівництва;
- регуляторні вимоги враховують всі офіційно затверджені на дату прогнозу плани НБУ щодо запровадження нових вимог протягом прогнозного періоду. Група очікує виконання вимог пруденційних нормативів ліквідності та достатності капіталу НБУ протягом всього прогнозного періоду.

Оскільки оцінки ґрунтуються на подіях, які не схожі по масштабу та впливу на діяльність Групи та країни в цілому в минулому, тому реальні результати в майбутньому можуть відрізнятися від оцінок проведених Групою.

Припущення, що лежать в основі оцінок керівництва щодо безперервності діяльності не враховують зовнішні фактори, які можуть змінитися у майбутньому, а саме: зміни умов діяльності на ринку капіталів в Україні та в цілому у світі, інший та/або макроекономічний вплив, який не врахований в оцінках Групи, геополітичні зміни, значні зміни у законодавстві в тому числі банківському, зміни у стандартах звітності та обліку, зміни в податковому законодавстві, а також інші зміни які можуть відбутися у майбутньому та на які Група не має впливу.

Існує суттєва невизначеність, пов'язана із непередбачуваним наразі впливом військових дій на території України, що триває, на припущення, що лежать в основі оцінок керівництва, яка може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, і, отже, вона не зможе реалізувати свої активи та погасити зобов'язання за звичайного перебігу господарської діяльності.

Разом з тим, Керівництво Групи вважає, що незважаючи на таку суттєву невизначеність, прогнози та оцінки Групи щодо виконання регулятивних вимог, прогнози результатів діяльності та прогноз розміру резервів під знецінення активів, дають достатньо підстав для підготовки цієї фінансової звітності на основі принципу безперервної діяльності.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Застосування нових або переглянутых стандартів та тлумачень

Група вперше застосувала деякі поправки до стандартів, які вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Група не застосувала досрочно стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але не вступили в силу.

Перераховані нижче нові та переглянуті стандарти та інтерпретації вступили в силу у звітному році, проте вони не мали впливу на цю консолідований фінансову звітність:

- Поправки до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування МСФЗ» (випущені у травні 2020 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправки спростили застосування МСФЗ 1 дочірньою компанією, яке вперше застосовується після материнської компанії, щодо вимірювання сукупних різниць у перерахунку.
- Поправки до МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство» (випущені у травні 2020 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправки скасували вимоги щодо виключення грошових потоків із оподаткування під час вимірювання справедливої вартості, тим самим узгоджуючи вимоги щодо оцінки справедливої вартості у МСФЗ 41 з тими, що містяться в інших стандартах МСФЗ.
- Поправки до МСФЗ (IAS) 16 «Основні засоби» (випущені у травні 2020 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправки заборонили компанії віднімати від вартості основних засобів суми, отримані від продажу виробленої продукції, в той час як компанія готове актив до використання за призначенням. Замість цього компанія буде визнавати такий дохід від продажів і відповідні витрати в прибутку чи збитку.
- Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу» (випущені у травні 2020 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправки звузили і уточнили визначення бізнесу. Вони також дозволяють спростити оцінку того, чи є придбаний набір видів діяльності і активів групою активів, а не бізнесом.
- Поправки до МСФЗ (IAS) 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» (випущені в травні 2020 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправки визначають, які витрати суб'єкт господарювання включає у визначення витрат на виконання контракту з метою оцінки того, чи контракт є обтяжливим.
- Поправки до МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» (випущені в період 2018- 2020 років, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати). - «Комісійна винагорода під час проведення «тесту 10%» для припинення визнання фінансових зобов'язань». У поправці уточнюється склад сум комісійної винагороди, які організація враховує при оцінці того, чи умови нового або модифікованого фінансового зобов'язання істотно відрізняються від умов первісного фінансового зобов'язання. До таких сум відносяться тільки ті комісійні винагороди, які були виплачені або отримані між кредитором і позичальником, включаючи комісійну винагороду, виплачує або отриману кредитором або позичальником від імені іншої сторони. Організація повинна застосовувати дану поправку щодо фінансових зобов'язань, які були модифіковані або замінені на дату початку (або після неї) річного звітного періоду, в якому організація вперше застосовує дану поправку.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від бізнес моделі та договірних умов фінансових інструментів, що описані нижче.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується організацією. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, які утримуються Групою, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

3   Основні принципи облікової політики (продовження)

Методи оцінки, зокрема, моделі дисконтованих грошових потоків або моделі, що ґрунтуються на нещодавніх операціях на ринку на загальних умовах або на фінансових даних об'єктів інвестицій, застосовуються для оцінки справедливої вартості для певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня зовнішня ринкова інформація щодо ціноутворення. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) Рівень 1 – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) Рівень 2 – це методики оцінки з усіма суттевими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) Рівень 3 – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження). Переход з рівня на рівень ієрархії справедливої вартості вважається таким, що мав місце станом на кінець звітного періоду. Див. Примітку 31.

Витрати на операції – витрати, що безпосередньо пов'язані з придбанням, випуском або вибуттям фінансового активу чи зобов'язання і які не могли виникнути, якщо суб'єкт господарювання не випустив, не придбав або не реалізував фінансовий інструмент. Витрати на операції включають гонорари і комісії, сплачені агентам (включно з працівниками, які діють як агенти з продажу), радникам, брокерам і дилерам, збори, що стягаються регулюючими органами і біржами, а також податки і мита. Витрати на операцію не включають премії або дисконти, фінансування витрат або внутрішні адміністративні витрати або витрати холдингу.

Амортизована собівартість – це вартість, за якою оцінюються фінансовий актив або фінансове зобов'язання та яка складається із собівартості придбання, зменшеної на суму погашення основної суми боргу, збільшеної (зменшеної) на суму накопиченої амортизації будь-якої різниці між первісною вартістю та вартістю погашення, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, відкоригованої, у випадку придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів, із урахуванням резерву під очікувані кредитні збитки.

Метод ефективної ставки відсотка – це метод обчислення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів чи фінансових зобов'язань) та розподілу доходу чи витрат від відсотків на відповідний період. Ефективна ставка відсотка (ЕСВ) – ставка, яка дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового інструменту до валової балансової вартості фінансового активу або до валової амортизованої собівартості фінансового зобов'язання. Ефективна ставка відсотка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка.

Первісне визнання фінансових інструментів. Похідні фінансові інструменти та інші фінансові інструменти за справедливою вартістю через прибутки чи збитки спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Справедливою вартістю фінансових інструментів при їх первісному визнанні є ціна операції. Прибуток або збиток при первісному визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або метод оцінки, який у якості базових даних використовує лише дані з відкритих ринків. Прибутки або збитки, що виникають при первісному визнанні відображаються у прибутку чи збитку.

Прибуток або збиток, що виникають в результаті операцій з акціонером, визнаються в складі капіталу як результат від операцій з акціонером.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів визнаються на дату здійснення розрахунку, тобто на дату здійснення поставки активу Групі або Групою.

Припинення визнання фінансових активів. Група припиняє визнання фінансових активів, коли (а) строк дії контрактних прав на грошові потоки від фінансового активу закінчується, або (б) Група передає фінансовий актив і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти у касі, грошові кошти на рахунках до запитання, та депозити «ковернайт» в центральних та інших банках, використання яких не обмежене. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Залишки обов'язкових резервів у центральних банках. Залишки обов'язкових резервів у центральних банках обліковуються за амортизованою вартістю і не можуть використовуватися для фінансування повсякденних операцій Групи і, відповідно, не вважаються компонентом грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів.

Кредити та аванси клієнтам. Група оцінює кредити та аванси клієнтам за амортизованою вартістю тільки за одночасного виконання наступних двох умов:

- (а) актив відповідає бізнес-моделі, метою якої є утримування активів задля збирання контрактних грошових потоків;
- (б) контрактні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків на непогашену основну суму.

Більш детально такі умови представлено нижче.

На першому етапі Група визначає бізнес-модель на рівні, який найкраще відображає, яким чином здійснюється управління об'єднаними в групу фінансовими активами для досягнення певної мети бізнесу. Бізнес-модель Групи оцінюється не на рівні окремих інструментів, а на більш високому рівні агрегування портфелів і заснована на спостережуваних факторах, таких як:

- яким чином оцінюється резльтативність бізнес-моделі і прибутковість фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі, і яким чином ця інформація повідомляється ключовому управлінському персоналу Групи;
- ризики, які впливають на резльтативність бізнес-моделі (і на прибутковість фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі) і, зокрема, спосіб управління даними ризиками.

В рамках другого етапу процесу класифікації Група оцінює договірні умови фінансового активу, щоб визначити, чи є передбачені договором грошові потоки по активу виключно платежами за рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу (SPPI тест).

Для цілей даного тесту «основна сума боргу» представляє собою справедливу вартість фінансового активу при первісному визнанні, і вона може змінюватися на протязі терміну дії даного фінансового активу. Найбільш значними елементами відсотків в рамках кредитного договору зазвичай є відшкодування вартості грошей у часі та відшкодування за кредитний ризик. Для проведення SPPI тесту Група застосовує судження і аналізує доречні фактори, наприклад, в якій валюті виражений фінансовий актив, і період, на який встановлена процентна ставка.

Якщо умови фінансових активів переглядаються і переглянуті умови суттєво відрізняються від попередніх умов, новий актив спочатку визнається за справедливою вартістю. Цей актив при первісному визнанні класифікується як придбаний або створений знецінений фінансовий актив, якщо він на дату придбання/перегляду мав ознаки зменшення корисності.

У випадку придбаних або створених знецінених фінансових активів очікувані кредитні збитки визнаються, виходячи із грошових потоків, що дисконтується за відкоригованою на кредитний ризик ефективною ставкою відсотка, визначену при первісному визнанні.

Якщо переглянуті умови суттєво не відрізняються від попередніх умов, такі зміни не призводять до припинення визнання первісного активу, натомість, Група визнає прибуток чи збиток від модифікації виходячи зі зміни грошових потоків дисконтованих під первісну ефективну ставку відсотка.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Кредитний збиток — це різниця між усіма контрактними грошовими потоками, що підлягають сплаті на користь Групі за контрактом, та усіма грошовими потоками, які очікує отримати Група (тобто, з урахуванням усіх випадків недоотримання грошових коштів), дисконтованими під первісну ефективну ставку (або ефективну ставку скориговану на ризик для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів).

Група проводить оцінку грошових потоків шляхом врахування усіх контрактних умов для фінансового інструменту (наприклад, авансів, пролонгацій, опціону «кол» та подібних опціонів) протягом очікуваного строку існування такого фінансового інструмента. Група також враховує грошові потоки від продажу утримуваної застави або інших механізмів підвищення кредитної якості, котрі є невід'ємною частиною умов контракту.

3   Основні принципи облікової політики (продовження)

Група виходить з припущення що існує можливість проведення достовірної оцінки очікуваного строку існування фінансового інструмента. При цьому в тих рідкісних випадках, коли неможливо провести достовірну оцінку очікуваного строку існування фінансового інструмента, Група використовує залишок строку, передбаченого контрактом для такого фінансового активу.

Група регулярно проводить оцінку якості кредитного портфеля та оцінює очікувані збитки від можливих втрат. Сума очікуваних кредитних збитків дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним збиткам або очікуваним збиткам в межах строку дії фінансового інструменту.

При первісному визнанні та до дати значного збільшення кредитного ризику Група визнає очікувані кредитні збитки на строк 12 місяців або строку до погашення, якщо такий строк коротший за 12 місяців. 12-ти місячні очікувані кредитні збитки — це частина очікуваних кредитних збитків в межах строку дії фінансового інструменту, що відображає очікувані кредитні збитки внаслідок настання дефолту фінансового інструменту, які можуть виникнути протягом 12-ти місяців після звітної дати.

Очікувані кредитні збитки в межах строку дії фінансового інструменту — це очікувані кредитні збитки, що виникають унаслідок усіх можливих випадків невиконання зобов'язань протягом очікуваного строку існування фінансового інструменту. Очікувані кредитні збитки в межах строку дії фінансового інструменту визнаються, якщо кредитний ризик за фінансовим інструментом значно збільшився з моменту первісного визнання.

Для усіх фінансових інструментів в залежності від виду інструменту та типу боржника визначаються наступні фактори значного збільшення кредитного ризику:

- наявність простроченої заборгованості від 30 днів станом на звітну дату (для банків від 7 днів);
- прострочення платежу від 30 днів більше двох разів протягом останніх дванадцяти місяців (за кредитами клієнтам);
- та інше.

Група оцінює суму очікуваних кредитних збитків фінансового інструменту так, щоб це відображало: (а) об'єктивну та зважену на імовірність суму, що визначається шляхом оцінки низки можливих результатів; (б) вартість грошей у часі; та (в) обґрунтовану і прийнятну інформацію про минулі події, поточні умови і прогнози щодо майбутніх економічних умов, яку можна отримати без зайвих зусиль чи витрат станом на звітну дату.

Очікувані кредитні збитки відображають власні очікування Групи щодо величини кредитних збитків. Однак, враховуючи всю обґрунтовану і підтверджену інформацію, яку можна отримати без зайвих витрат чи зусиль під час оцінки кредитних збитків, Група також враховує спостережну ринкову інформацію про кредитний ризик конкретного фінансового інструменту або подібних фінансових інструментів.

Група визнає станом на кожну звітну дату зміну розміру очікуваних кредитних збитків «як прибуток або збиток від зменшення корисності» в прибутку або збитку. Група визнає сприятливі зміни в очікуваних кредитних збитках як прибуток від зменшення корисності, а негативні зміни як збиток від зменшення корисності.

Для усіх фінансових інструментів в залежності від виду інструменту та типу боржника визначаються наступні фактори зменшення корисності:

- наявність простроченої заборгованості понад 90 днів станом на звітну дату (для банків від 30 днів);
- початок процедури або визнання банкрутства, початок ліквідації юридичної особи;
- виявлення та/або підтвердження ознак шахрайства щодо фінансової операції (для кредитів з 1-го дня прострочення) та інше.

Оцінка фінансових інструментів в залежності від їх суттєвості проводиться на індивідуальній або на портфельній основі. При оцінці очікуваних збитків на індивідуальній основі Група використовує сценарний аналіз на основі ймовірнісно зважених дисконтованих грошових потоків.

Група безпосередньо зменшує валову балансову вартість фінансового активу та резерв під очікувані кредитні збитки, якщо вона не має обґрунтованих очікувань щодо відновлення фінансового активу в цілому або його частини. Списання являє собою подію припинення визнання.

3   Основні принципи облікової політики (продовження)

Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя. Майно, що перейшло у власність Групи як заставодержателя, є нефінансовими активами, отриманими Групою при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи при первинному визнанні визнаються за найменшою з двох величин: справедливої вартості майна або балансової вартості відповідних кредитів. В подальшому Група оцінює такі активи за меншою з двох оцінок: балансової вартості та чистої вартості реалізації. Політика Групи полягає в вибутті активів у ході звичайної діяльності. Виручені кошти використовуються для зменшення або погашення неврегульованої заборгованості. В цілому, Група не використовує майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя, у комерційній діяльності.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням та фінансові гарантії. Група бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі зобов'язання з надання кредитів, акредитивів та фінансових гарантій. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої фінансові зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам. Фінансові гарантії та зобов'язання надати кредит спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується пропорційно протягом строку існування зобов'язання, крім зобов'язань надати кредити, якщо існує імовірність того, що Група укладе конкретну кредитну угоду і не очікує реалізувати відповідний кредит протягом короткого періоду часу після його надання. У такому випадку, комісія із зобов'язання надати кредит відноситься на майбутні періоди та включається до складу балансової вартості кредиту при первісному визнанні.

На кінець кожного звітного періоду зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, оцінюються за найбільшою з двох сум: (i) неамортизованого залишку відповідної суми при первісному визнанні, та (ii) за оцінкою резерву під очікувані кредитні збитки.

Гарантії виконання. Гарантії виконання - це договори, що надають компенсацію, якщо інша сторона не виконує передбачений договором обов'язок. Гарантії виконання не передають кредитний ризик. Ризик за договором з гарантією виконання є можливістю невиконання передбаченим договором обов'язком іншою стороною. Відповідно, гарантії виконання не є фінансовими інструментами і тому не належать до сфери застосування МСФЗ (IFRS) 9 .

Інвестиційні цінні папери. Група визначає категорію оцінки цінних паперів відповідно до бізнес-моделі та SPPI критеріїв:

- 1) Інвестиційні цінні папери обліковуються за амортизованою собівартістю («AC»), якщо виконуються обидві такі умови:
  - (а) актив відповідає бізнес-моделі, метою якої є утримування активів задля збирання контрактних грошових потоків;
  - (б) контрактні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків на непогашену основну суму.

- 2) Інвестиційні цінні папери обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід («СВІСД»), якщо:
  - (а) актив відповідає бізнес-моделі, мета якої - утримування активів задля збирання контрактних грошових потоків та продажу фінансових активів;
  - (б) контрактні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків на непогашену основну суму.

Після первісного визнання такі цінні папери оцінюються за справедливою вартістю з віднесенням результату переоцінки до іншого сукупного доходу, за винятком збитку від зменшення корисності, прибутків або збитків від переоцінки іноземної валюти та процентних доходів, нарахованих з використанням методу ефективної ставки відсотка, які визнаються безпосередньо у звіті про прибутки чи збитки. Під час продажу прибуток/збиток, раніше відображеній в іншому сукупному доході, перекласифіковується у прибутки чи збитки.

- 3) Інвестиційні цінні папери обліковуються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток («СВПЗ»), якщо тільки вони не оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у іншому сукупному доході. Вбудований опціон обліковується разом з основним інструментом. На кожну звітну дату проводиться переоцінка інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, разом з вбудованим опціоном до справедливої вартості.

Інвестиційна нерухомість. Інвестиційна нерухомість – нерухоме майно, яке було придбано або побудовано з метою збільшення інвестованого капіталу, або за рахунок орендної плати. Первісно інвестиційне майно визнається за вартістю придбання, включаючи витрати на операцію, і згодом переоцінюється за справедливою вартістю.

3   Основні принципи облікової політики (продовження)

Активи у формі права користування. Група визнає активи у формі права користування на дату початку оренди (тобто дату, на яку базовий актив стає доступним для використання). Активи у формі права користування оцінюються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення, з коригуванням на переоцінку зобов'язань за орендою. Первісна вартість активу в формі права користування включає величину визнаних зобов'язань за орендою, понесені початкові прямі витрати і орендні платежі, здійснені на дату початку оренди або до такої дати за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів за орендою. Якщо у Групи відсутня достатня впевненість в тому, що він отримає право власності на орендованій актив в кінці терміну оренди, визнаний актив у формі права користування амортизується лінійним методом протягом коротшого з таких періодів: ймовірний строк корисного використання активу або термін оренди. Активи у формі права користування перевіряються на предмет знецінення. Активи у формі права користування представлено у статті «Основні засоби» консолідованого звіту про фінансової стан.

Основні засоби. Основні засоби обліковуються за первісною або за переоціненою вартістю, як описано нижче, мінус накопичена амортизація та накопичений збиток від зменшення корисності, якщо потрібно. Первісна вартість будівель та обладнання придбаних дочірніх компаній – це їхня розрахункова справедлива вартість на дату придбання.

Вартість будівель переоцінюється з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між їхньою балансовою вартістю та сумою, визначеною на основі справедливої вартості, станом на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості внаслідок переоцінки визнається в іншому сукупному доході та призводить до збільшення суми переоцінки у капіталі. Зменшення балансової вартості активу, яке компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, визнається в іншому сукупному доході та призводить до зменшення суми переоцінки, раніше визнаної у складі капіталу. Всі інші випадки зменшення балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку за період. Резерв переоцінки будівель показаний у складі капіталу, відноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток у тому випадку, коли сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується. Накопичена амортизація на дату переоцінки виключається з валової балансової вартості активу, а чиста вартість трансформується до вартості переоцінки активу.

Незавершене будівництво обліковується за первісною вартістю, за мінусом резерву на зменшення корисності, якщо необхідно. Незавершене будівництво не амортизується до того моменту, поки актив не буде придатним для використання.

Всі інші компоненти основних засобів обліковуються за первісною вартістю.

Витрати на ремонт та технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням заміненого компоненту.

Станом на кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак зменшення корисності основних засобів. Якщо такі ознаки існують, Група оцінює суму очікуваного відшкодування відповідного активу та визнає збиток від зменшення корисності, якщо сума очікуваного відшкодування активу менше його балансової вартості. Балансова вартість зменшується до вартості відшкодування, і збиток від зменшення корисності визнається у складі прибутку чи збитку за період у сумі, яка перевищує суму переоцінки, визнаної раніше в капіталі. Збиток від зменшення корисності, відображеній щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у складі прибутку чи збитку за період.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Амортизація. Амортизація на землю не нараховується. Амортизація інших компонентів основних засобів починається з дати, коли актив є доступним для використання та розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості або вартості оцінки до ліквідаційної вартості протягом строку корисного використання активу у роках, в основному, таким чином:

Актив з правом користування	За строком договору
Будівлі	5-50 років
Комп'ютерне обладнання	2-10 років
Офісні меблі та обладнання	2-13 років
Транспортні засоби	5-10 років
Нематеріальні активи	1-20 років
Електронні системи	2-20 років
Інші	За строком договору

Поліпшення орендованих приміщень амортизуються протягом строку оренди. Ліквідаційна вартість активу – це попередньо оцінена сума, що її Група отримала би на поточний час від вибуття активу після вирахування попередньо оцінених витрат на вибуття, якщо актив вже був застарілим та у стані, очікуваному по закінченні строку його корисного використання. Ліквідаційна вартість переглядається на кінець кожного фінансового року та, якщо очікування суттєво відрізняються від попередніх оцінок, відображаються як зміни в обліковій оцінці. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років ліквідаційна вартість була нульовою.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Групи, крім гудвілу, мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення.

Придані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються на основі витрат, понесених на придбання та введення в експлуатацію конкретного програмного забезпечення.

Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Групою і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням (наприклад, його обслуговуванням), відносяться на видатки по мірі їх виникнення. Амортизація на капіталізоване програмне забезпечення нараховується лінійним методом протягом очікуваного строку його використання, який становить 2-10 років.

Короткострокова оренда і оренда активів з низькою вартістю. Група застосовує звільнення від визнання щодо короткострокової оренди до короткострокових договорів оренди (тобто до договорів, в яких на дату початку оренди передбачений термін оренди становить не більше 12 місяців і які не містять опціону на покупку). Група також застосовує звільнення від визнання щодо оренди активів з низькою вартістю до договорів оренди офісного обладнання, вартість якого вважається низькою (вартістю менше ніж 50 тисяч гривень). Орендні платежі за короткостроковою орендою та орендою активів з низькою вартістю визнаються як витрати за орендою лінійним методом протягом терміну оренди.

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом. У випадках, коли Група виступає лізингодавцем відповідно до лізингового контракту, за яким переважно всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, передаються одержувачу лізингу, активи, передані у лізинг, відображаються у складі дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом і обліковуються за поточною вартістю майбутніх лізингових платежів. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом відображається на дату початку лізингу (дату початку терміну дії лізингу) із використанням ставки дисконтування, визначеної на дату лізингової угоди (датою лізингової угоди вважається дата підписання лізингового контракту або дата, коли сторони домовились про основні умови лізингу, залежно від того, яка дата настало раніше).

Різниця між загальною сумою такої заборгованості та її дисконтованою вартістю відображається як неотриманий фінансовий дохід. Цей дохід визнається протягом терміну лізингу із використанням методу чистих інвестицій (до оподаткування), який відображає постійну періодичну норму дохідності. Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з організацією лізингу, включаються до первісної суми дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, зменшуючи суму доходу, що визнається за період лізингу. Фінансові доходи від лізингу обліковуються у складі процентних доходів у прибутку чи збитку за період.

3   Основні принципи облікової політики (продовження)

Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам. Група включає до групи активів, утримуваних для продажу, необоротні активи, вартість яких в майбутньому буде відшкодовано шляхом їх продажу, а не використання. Для цього активи повинні бути доступними для негайного продажу в їх теперішньому стані та на умовах, які є звичайними для продажу таких активів, при цьому ймовірність продажу таких активів є високою та керівництво Групи має твердий намір та можливості щодо їх продажу.

Група оцінює такі активи за меншою з двох оцінок: балансової вартості та справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж. Амортизація на непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам, не враховується.

Кошти банків. Кошти банків обліковується з моменту надання Групі грошових коштів або інших активів банками-контрагентами або фінансовими організаціями. Непохідні фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Кошти клієнтів. Кошти клієнтів включають непохідні фінансові зобов'язання перед фізичними особами, державними органами або юридичними особами та обліковуються за амортизованою вартістю.

Похідні фінансові інструменти. Похідні фінансові інструменти, що включають валютообмінні контракти, угоди про майбутню процентну ставку, валютні свопи та валютні опціони, обліковуються за справедливою вартістю.

Всі похідні фінансові інструменти показуються як активи, коли їхня справедлива вартість позитивна, і як зобов'язання, коли їхня справедлива вартість негативна. Зміни справедливої вартості похідних інструментів відносяться на прибуток чи збиток за період. Група не застосовує облік хеджування.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Група припиняє визнання фінансового зобов'язання тоді коли воно погашено, тобто коли зобов'язання, передбачене контрактом, виконане, анульоване або строк його дії закінчився. Операція обміну між Групою та кредитором борговими інструментами з суттєво різними умовами обліковується як врегулювання початкового фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Аналогічно, суттєва зміна умов існуючого фінансового зобов'язання або його частини (незалежно від того, чи є ця зміна наслідком фінансових труднощів) обліковується як врегулювання початкового фінансового зобов'язання і визнання нового фінансового зобов'язання. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання), врегульованого або переданого іншій стороні, та сумою сплачені винагороди, включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті зобов'язання, визнається у складі прибутку чи збитку. Умови вважаються суттєво відмінними у разі, якщо дисконтована поточна вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи будь-які сплачені комісійні за вирахуванням отриманих комісійних, які дисконтовані із використанням первісної ефективної ставки відсотка, відрізняється принаймні на 10% від дисконтованої поточної вартості залишкових грошових потоків за початковим фінансовим зобов'язанням. Якщо операція обміну борговими інструментами або зміна їх умов обліковується як врегулювання фінансового зобов'язання, будь-які понесені витрати або сплачені комісійні визнаються у складі прибутку чи збитку від врегулювання зобов'язання. Якщо операція обміну борговими інструментами або зміна їх умов не обліковується як врегулювання фінансового зобов'язання, будь-які понесені витрати або сплачені комісійні призводять до коригування балансової вартості зобов'язання та амортизуються протягом залишкового строку дії зобов'язання, умови якого були змінені.

Зобов'язання за орендою. На дату початку оренди Група визнає зобов'язання за орендою, які оцінюються за приведеною вартістю орендних платежів, які будуть здійснені протягом терміну оренди. Орендні платежі включають фіксовані платежі (в тому числі по суті фіксовані платежі) за вирахуванням будь-яких стимулуючих платежів за орендою до отримання, змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки, і суми, які, як очікується, будуть сплачені за гарантіями ліквідаційної вартості. Орендні платежі також включають ціну виконання опціону на покупку, якщо є достатня впевненість в тому, що Група виконає цей опціон, і виплати штрафів за припинення оренди, якщо термін оренди відображає потенційне виконання Групою опціону на припинення оренди. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати в тому періоді, в якому настає подія або умова, що призводить до здійснення таких платежів.

3   Основні принципи облікової політики (продовження)

Для розрахунку приведеної вартості орендних платежів Група використовує ставку залучення додаткових позикових коштів на дату початку оренди, якщо процентна ставка, закладена в договорі оренди, не може бути легко визначена. Після дати початку оренди величина зобов'язань за орендою збільшується для відображення нарахування відсотків і зменшується для відображення здійснених орендних платежів. Крім того, в разі модифікації (наприклад, зміни терміну оренди, зміни по суті фіксованих орендних платежів або зміни оцінки опціону на покупку базового активу) проводиться переоцінка балансової вартості зобов'язання за орендою та активу із права використання за приведеною вартістю орендних платежів, які будуть здійснені протягом терміну оренди із застосуванням ставки залучення додаткових позикових коштів на дату модифікації.

Податок на прибуток. У цій консолідований фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства України із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку) включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – сума податку на прибуток, що підлягає сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (податкового збитку) за період. Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо консолідована фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при первісному визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при первісному визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Відстрочені податкові зобов'язання не обліковуються для тимчасових різниць при первісному визнанні гудвлу і, згодом, який не вираховується для цілей оподаткування. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи та зобов'язання було згорнуто лише по окремих компаніях Групи. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність отримання оподатковованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Відстрочений податок на прибуток нараховується за нерозподіленим прибутком дочірніх компаній після придбання та іншими змінами у резервах дочірніх компаній, за винятком випадків, коли Група контролює дивіденду політику дочірньої компанії й існує вірогідність того, що різниця не буде сторнована у передбачуваному майбутньому через дивіденди або іншим чином.

Невизначені податкові позиції. Керівництво оцінює невизначені податкові позиції Групи станом на кінець кожного звітного періоду. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Групою податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на кінець звітного періоду, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання станом на кінець звітного періоду.

Резерви. Резерви – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначенім строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Група має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем впевненості.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Статутний капітал та емісійний дохід. Прості акції показуються у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з випуском нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як емісійний дохід.

Визнання доходів та витрат. Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами відображаються відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної ставки відсотка. Цей метод включає до складу процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усі комісії, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти.

Група визнає відсотковий дохід за незнечінними фінансовими активами на валову балансову вартість таких активів з використанням первісної ефективної ставки відсотка.

Для знецінених фінансових інструментів, відсотковий дохід розраховується як добуток чистої балансової вартості (амортизованої собівартості) і ефективної ставки відсотка.

Процентна виручка за всіма фінансовими активами, що оцінюються за СВПЗ, визнається з використанням договірної процентної ставки в складі статті «Інша процентна виручка» в консолідованиму звіті про прибуток або збиток.

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, включають комісійні, отримані або сплачені у зв'язку із створенням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку чи облік гарантій або застави, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою). Комісійні за зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримані Групою, є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, якщо існує імовірність того, що Група укладе конкретний кредитний договір та не плануватиме реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання.

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані. Комісія за синдиковані кредити відображається як дохід, коли операцію синдикування завершено і Група не залишає собі частину кредитного пакету, або коли Група залишає собі частину кредитного пакету за такою ж ефективною ставкою відсотка, що й інші учасники операції.

Комісійні доходи в результаті переговорів або участі в переговорах про проведення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів чи придбання або продаж компаній), які Група отримує після завершення відповідної операції, відображаються після завершення зазначеної операції. Виплати за управління активами та інші консультаційні послуги з управління визнаються на основі відповідних угод про надання послуг, як правило, пропорційно витраченню часу. Виплати за управління активами, що стосуються інвестиційних фондів, визнаються пропорційно протягом періоду надання послуг. Той же принцип застосовується до послуг з управління коштами, фінансового планування та зберігання цінностей, які надаються протягом тривалого періоду часу.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Групи і валютою подання звітності Групи є національна валюта України – українська гривня. Операції в іноземній валюті визнаються у функціональній валюті за курсом, що діє на дату здійснення операції.

Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту Групи за офіційним обмінним курсом НБУ станом на кінець кожного відповідного звітного періоду. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональній валюті Групи за офіційними обмінними курсами НБУ на кінець періоду, відображаються у складі прибутку чи збитку за період як чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти. Перерахунок за курсами на кінець періоду не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю, в іноземній валюті, в тому числі інструменти капіталу, перераховуються за курсами обміну на дату визначення справедливої вартості. Вплив змін обмінного курсу на справедливу вартість немонетарних статей, які оцінюються за справедливою вартістю, обліковується у складі прибутків або збитків від зміни справедливої вартості.

Курси валют. Основні курси обміну, що використовувалися для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

	Середній курс обміну 31 грудня 2022, UAH за 2022 рік, гривень	Середній курс обміну 31 грудня 2021, UAH за 2021 рік, гривень
1 долар США	36,568600	32,368351
1 євро	38,951000	33,995389

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до консолідованиого звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. Таке право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутньої події та (б) повинне мати юридичну силу виконання в усіх наступних обставинах: (i) у ході нормального ведення бізнесу, (ii) у разі невиконання зобов'язань з платежів (події дефолту) та (iii) у випадку неплатоспроможності чи банкрутства.

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Витрати на заробітну плату, внесені до державного пенсійного фонду і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надавались працівниками Групи. У Групи відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім платежів за планом із встановленими внесками відповідно до законодавства.

Звітність за сегментами. Формат подання інформації про сегменти відповідає формату внутрішньої звітності, яка подається особі, відповідальній за прийняття операційних рішень Групи. Сегменти, чиї доходи, фінансові результати та активи перевищують 10% від загальних показників за всіма сегментами, розкриваються окремо. Група не є суб'єктом господарювання від якого за МСФЗ 8 «Операційні сегменти» вимагається розкриття інформації про сегменти і обрав розкрити таку інформацію додатково.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Група використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що відображаються у консолідований фінансовій звітності, та на балансову вартість активів та зобов'язань протягом наступного фінансового періоду. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового періоду, включають:

Збитки від зменшення кредитності кредитів та авансів. Група регулярно проводить оцінку якості кредитного портфеля та оцінює очікувані збитки від можливих втрат. Сума очікуваних кредитних збитків дорівнює 12-місячним очікуванням кредитним збиткам або очікуванням збиткам в межах строку дії фінансового інструменту, якщо відбулось значне погіршення кредитної якості після первісного визнання. Очікувані кредитні збитки в межах строку дії фінансового інструменту визнаються, якщо кредитний ризик за фінансовим інструментом значно збільшився з моменту первісного визнання.

Станом на 31 грудня 2022 року збільшення або зменшення розрахункових та прогнозних показників (ймовірність дефолту, рівень збитку у випадку дефолта, тощо) на 10% за кредитами з оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців та з оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту на груповій основі призвело б до збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 580 мільйонів гривень (2021: збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 151 мільйонів гривень).

Станом на 31 грудня 2022 року збільшення або зменшення фактичних збитків на 10% за знеціненими кредитами, що оцінюються на груповій основі, призвело б до збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 603 мільйона гривень або 799 мільйонів гривень, відповідно (2021 рік: збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 253 мільйонів гривень або на 910 мільйонів гривень, відповідно).

Станом 31 грудня 2022 року збільшення або зменшення на 10% фактичних збитків від окремих значних знецінених кредитів, що оцінюються на індивідуальній основі, внаслідок можливих відмінностей у сумах та строках грошових потоків призвело б до збільшення або зменшення резервів під очікувані кредитні збитки на 416 мільйонів гривень або 16 832 мільйонів гривень, відповідно (2021 рік: збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 826 або на 16 375 мільйонів гривень, відповідно).

Для оцінки очікуваних кредитних збитків на портфельній основі використовуються історичні дані (щодо подій дефолтів, збитків у разі дефолту, тощо) груп кредитів зі схожими характеристиками з урахуванням прогнозних макроекономічних показників (середня заробітна плата, сальдо поточного рахунку, обмінний курс, ціна на паливо, ціна на основні експортні товари (наприклад, пшениця) валовий внутрішній продукт та інші показники) із використанням зважених за ймовірністю сценаріїв – базового, оптимістичного та пессимістичного. Група прогнозує економічні показники на два роки.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Інформація по ключових макропоказниках (основні показники, які використовує Група) у розрізі зважених сценаріїв на 31 грудня 2022 року представлено нижче:

Ключові макропоказники	Сценарій	Присвоєні ваги	2023	2024
		(%)		
Динаміка середньомісячної зарплати, %	Базовий сценарій	30%	7%	22%
	Песимістичний сценарій	70%	7%	22%
Поточний рахунок, мільйонів доларів США	Базовий сценарій	30%	(1 143)	(729)
	Песимістичний сценарій	70%	(1 833)	(1 419)
Обмінний курс, гривень за 1 долар	Базовий сценарій	30%	40,5	37,9
	Песимістичний сценарій	70%	46,0	43,0
Бензин А95, гривень за 1 літр	Базовий сценарій	30%	53,0	51,5
	Песимістичний сценарій	70%	56,2	54,6
Валовий внутрішній продукт (ВВП), %	Базовий сценарій	30%	11,3	3,3
	Песимістичний сценарій	70%	2,3	(5,7)
Ціна на пшеницю, доларів США за 1 бушель	Базовий сценарій	30%	854	842
	Песимістичний сценарій	70%	615	606
Експорт товарів та послуг, мільярдів доларів США	Базовий сценарій	30%	5,47	6,02
	Песимістичний сценарій	70%	4,89	5,43

Нижче представлено вплив застосування декількох сценаріїв на розмір очікуваних кредитних збитків на основний сегмент кредитного портфелю Групи (кредитні картки) на 31 грудня 2022 року:

У мільйонах українських гривень	Застосування декількох сценаріїв (візний резерв)	Застосування 100% базового сценарію	Ефект застосування декількох сценаріїв
Стадія оцінки очікуваних кредитних збитків			
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	1 721	1 268	453
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	2 259	1 929	330
Знецінені кредити (виключено кредити з рівнем очікуваних кредитних збитків 100%)	5 202	4 994	208
Всього	9 182	8 191	991

З категорії «знецінені кредити» таблиці вище виключені кредити фізичним особам – кредитні картки з рівнем очікуваних кредитних збитків 100% у сумі 859 мільйонів гривень. Ефект застосування декількох економічних сценаріїв на розмір очікуваних кредитних збитків визначено як порівняння розміру очікуваних кредитних збитків у результаті застосування 100% зважування до базового сценарію для кожної стадії із розміром очікуваних кредитних збитків у разі застосування декількох зважених сценаріїв станом на 31 грудня 2022 року.

Група регулярно проводить валідацію та аналіз макропоказників в частині їх впливу на очікувані кредитні збитки і змінює їх перелік та ваги сценаріїв у разі потреби. Протягом 2022 року внаслідок повномасштабного вторгнення росії Групою було переглянуто як макропоказники, так і економічні сценарії та їх ваги, які відображають посилені ризики та високий рівень невизначеності в економічному середовищі країни, а також застосовані додаткові припущення щодо періоду використовуваної історичної інформації для побудови макромоделей.

Прогнози макропоказників, що використовуються для прогнозування PD та LGD, переглядаються Групою щоквартально з метою адекватної оцінки величини потенційних кредитних збитків.

В 2022 році внаслідок повномасштабного вторгнення в підходи до оцінки очікуваних кредитних збитків за кредитами клієнтам було внесено наступні зміни (додаткові критерії):

- підвищено рівень PD для 2 стадії для всіх непрострочених кредитів, що були класифіковані як стадія 2 виходячи із факторів інших ніж наявність прострочки 30 днів, до PD визначеного як середнє значення для кредитів прострочених 1-90 днів та непрострочених кредитів;
- додатково для непрострочених кредитів боржникам енергозалежних галузей введено підвищуючий коригуючий коефіцієнт до PD для 1 та 2 стадії;
- до факторів підвищеного кредитного ризику (2 стадія) було додано кредити позичальникам з небезпечних територій (окуповані території та зони ведення бойових дій), що були надані до початку повномасштабного вторгнення росії і не мали ознак знецінення станом на звітну дату.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Інформація по ключових макропоказниках (основні показники, які використовує Група) у розрізі зважених сценаріїв на 31 грудня 2021 року представлено нижче:

Ключові макропоказники	Сценарії	Присвоєні ваги (%)	2022	2023
Динаміка середньомісячної зарплати, %	Базовий сценарій	50%	8%	8%
	Оптимістичний сценарій	10%	12%	8%
	Песимістичний сценарій	40%	8%	8%
Поточний рахунок, мільйонів доларів США	Базовий сценарій	50%	(410)	(850)
	Оптимістичний сценарій	10%	(252)	(692)
	Песимістичний сценарій	40%	(568)	(1 008)
Обмінний курс, гривень за 1 долар	Базовий сценарій	50%	28,0	28,7
	Оптимістичний сценарій	10%	26,6	27,3
	Песимістичний сценарій	40%	38,2	39,7
Бензин А95, гривень за 1 літр	Базовий сценарій	50%	30,9	31,8
	Оптимістичний сценарій	10%	29,4	30,2
	Песимістичний сценарій	40%	38,6	39,8
Валовий внутрішній продукт (ВВП), %	Базовий сценарій	50%	1,9	3,4
	Оптимістичний сценарій	10%	3,2	4,7
	Песимістичний сценарій	40%	(4,8)	(3,3)
Ціна на пшеницю, доларів США за 1 бушель	Базовий сценарій	50%	660	557
	Оптимістичний сценарій	10%	804	678
	Песимістичний сценарій	40%	516	435
Експорт чорних металів, мільярдів доларів США	Базовий сценарій	50%	7,75	7,70
	Оптимістичний сценарій	10%	8,38	8,32
	Песимістичний сценарій	40%	7,13	7,07

Нижче представлено вплив застосування декількох сценаріїв на розмір очікуваних кредитних збитків на основний сегмент кредитного портфелю Групи (кредитні картки) на 31 грудня 2021 року:

У мільйонах українських гривень	Застосування декількох сценаріїв (візний резерв)	Застосування 100% базового сценарію	Ефект застосування декількох сценаріїв
Стадія оцінки очікуваних кредитних збитків			
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	943	850	93
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	161	154	7
Знецінені кредити (виключено кредити з рівнем очікуваних кредитних збитків 100%)	1 481	1 464	17
Всього	2 585	2 468	117

З категорії «знецінені кредити» таблиці вище виключені кредити фізичним особам – кредитні картки з рівнем очікуваних кредитних збитків 100% у сумі 979 мільйонів гривень.

Справедлива вартість інвестиційних цінних паперів за СВПЗ з будованим опціоном. Справедлива вартість інвестиційних цінних паперів за СВПЗ з будованим опціоном, які не котируються на активних ринках, визначається з використанням методів оцінки. У тих випадках, коли методи оцінки (наприклад, моделі) використовуються для визначення справедливої вартості, вони перевіряються і періодично переглядаються кваліфікованим персоналом. Наскільки це практично можливо, в моделях використовуються тільки спостережувані дані, але там, де це неможливо, наприклад, оцінки волатильності обмінних курсів, для визначення справедливої вартості потрібна певна ступінь судження. Додаткова інформація представлена в Примітці 31.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України припускає можливість різних тлумачень. Див. Примітку 30.

5 Нові та переглянуті стандарти та тлумачення, які були випущені, але ще не вступили в силу

Нижче представлені стандарти та інтерпретації, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату публікації консолідований фінансової звітності Групи. Група планує застосувати ці стандарти після їх вступу в силу.

Поправки до МСФЗ (IFRS)10 та МСБО (IAS) 28: «Продаж або внесення активів в асоційовану компанію чи спільне підприємство інвестором» (випущені 11 вересня 2014 року і вступають в силу для річних періодів, які починаються після дати, визначеної Радою з міжнародних стандартів фінансової звітності). Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою організацією, яка продається асоційованій компанії чи спільному підприємству чи вноситься до них. Поправки роз'яснюють, що прибуток чи збиток, які виникають у результаті продажу чи внеску активів, які представляють собою бізнес згідно з визначенням в МСФЗ (IFRS) 3, в угоді між інвестором і його асоційованою компанією чи спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибуток чи збиток, які виникають в результаті продажу чи внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж компанія, інвесторів в асоційованій компанії чи спільному підприємстві. Група не очікує істотного ефекту від застосування цих поправок.

МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування» (випущений у травні 2017 року і вступає в дію з 1 січня 2023 року або після цієї дати). МСФЗ 17 – це новий комплексний стандарт для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ (IFRS) 17 вступить в силу, він замінить собою МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування», який був випущений у 2005 році. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (наприклад, страхування життя і страхування, відмінного від нього, пряме страхування і перестрахування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій і фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Є декілька винятків із сфери застосування. Основна мета МСФЗ (IFRS) 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і поспідовною для страховиків. На відміну від вимог МСФЗ (IFRS) 4, які в основному базуються на попередніх місцевих облікових політиках, МСФЗ (IFRS) 17 надає всеобічну модель обліку договорів страхування, охоплюючи все доречні аспекти обліку. В основі МСФЗ (IFRS) 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:

- певні модифікації для договорів страхування з прямою участю в інвестиційному доході (метод змінної винагороди);
- спрощений підхід (підхід на основі розподілу премії) в основному для короткострокових договорів.

Група не очікує, що зазначені зміни матимуть суттєвий вплив на цю консолідований фінансову звітність.

Поправки до IAS 12 «Податок на прибуток» (випущені в травні 2021 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). Поправки зменшили різноманітність у звітності та погодження обліку відстроченого податку за операціями, такими як оренда, що ведуть до визнання активу та зобов'язання, за загальним принципом МСФЗ (IAS) 12 визнання відстроченого податку для тимчасових різниць.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на цю консолідований фінансову звітність.

Поправки до IAS 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки» (випущені у лютому 2021 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). Поправки ввели визначення «облікових оцінок» та включили інші поправки до МСФЗ (IAS) 8, щоб допомогти організаціям відрізняти зміни в обліковій політиці від змін у бухгалтерських оцінках.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на цю консолідований фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування», МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» (випущені у березні 2021 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). Поправки допомогли організаціям уникнути тимчасових бухгалтерських невідповідностей між фінансовими активами та зобов'язаннями за договорами страхування та, отже, підвищують корисність порівняльної інформації для користувачів фінансової звітності.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на цю консолідований фінансову звітність.

5 Нові та переглянуті стандарти та тлумачення, які були випущені, але ще не вступили в силу (продовження)

Поправки до МСБО (IAS) 1 – «Подання фінансової звітності» (випущені у січні 2020 року). Поправки стосуються класифікації поточних та довгострокових зобов'язань, зокрема:

- уточнено, що зобов'язання класифікується як довгострокове, якщо організація має право відсторочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців – це право має існувати на дату закінчення звітного періоду;
- класифікація залежить тільки від наявності такого права і не залежить від ймовірності того, чи планує компанія скористатися цим правом;
- докладніше прописаний порядок оцінки обмежувальних умов (ковенантів).

Вказані зміни набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати, та застосовуються ретроспективно. В даний час Група аналізує можливий вплив цих змін на поточну класифікацію зобов'язань та необхідність перегляду умов за існуючими договорами позики.

Поправки до IAS 1 «Подання фінансової звітності» (випущені у січні та лютому 2021 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). Поправки випущені у 2021 році вимагають від компаній розкривати істотні положення про облікову політику, а не основні положення про облікову політику, включають керівництво та приклади застосування суттєвості до розкриття інформації про облікову політику. Поправки випущені у 2020 році стосуються та уточнюють класифікацію поточних та довгострокових зобов'язань. Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на цю консолідований фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ 16 «Оренда: зобов'язання з оренди при продажу та поверненні» (випущені у вересні 2022 року, застосовуються до річних періодів, що розпочинаються 1 січня 2024 року або після цієї дати). Поправки до МСФЗ 16 встановлює вимоги, які продавець-орендар використовує при оцінці зобов'язання з оренди, що виникає під час продажу зі зворотною орендою, щоб гарантувати, що продавець-орендар не визнає будь-якої суми прибутку або збитку, пов'язаного з правом користування.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на цю консолідований фінансову звітність.

6 Грошові кошти та їх еквіваленти

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Грошові кошти в касі	25 070	21 027
Залишок на рахунку в НБУ	11 456	5 957
Залишок на рахунку та обов'язкові резерви в Центральному банку Кіпру	2 065	1 626
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в банках		
- Україна	-	1
- ОЕСР	58 100	24 136
- Інші країни, крім ОЕСР	183	103
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	(494)	(15)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	96 380	52 835

Внаслідок воєнних дій та окупації певної території України доступ до низки відділень Групи, банкоматів та терміналів є обмеженим. Група провела аналіз потенційних втрат та пошкоджень виходячи із наявної інформації на дату цієї консолідованої звітності. За результатами такого аналізу, Група сформувала резерв під залишки готівкових коштів у відділеннях Групи, банкоматах та терміналах у сумі 453 мільйони гривень та визнав збитки від переоцінки іноземної валюти за цими коштами у сумі 26 мільйонів гривень за 2022 рік. Загальний вплив повномасштабної війни розкрито в Примітці 2.

6 Грошові кошти та їх еквіваленти (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року сума обов'язкового резерву на рахунку в НБУ склала 11 988 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: 7 846 мільйонів гривень) і була сформована у відповідності до нормативів обов'язкового резервування НБУ. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років залишки коштів клієнтів в іноземній валюті резервувалися під ставку нормативного резервування в 10%, залишки у національній валюті не підлягали резервуванню. Група має зберігати ці кошти відповідно встановлених резервних норм на кореспондентському рахунку в НБУ, що оновлюються щоденно у відповідності до змін у залишках відповідних зобов'язань. Група може використовувати такі кошти в операційній діяльності, але інвестування таких коштів на певний строк, наприклад в цінні папери або депозитні сертифікати є обмеженим і відбувається із урахуванням строковості депозитів та очікуваних змін в їх залишках.

Станом на 31 грудня 2022 року обов'язкові резерви на рахунках філії Групи на Кіпрі зберігалися в Центральному банку Кіпру на загальну суму 117 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: 80 мільйонів гривень) та на кореспондентських рахунках Групи зберігалися обмежені за рішенням суду кошти у сумі 1 мільйон гривень (на 31 грудня 2021 року: 1 мільйон гривень). Крім того, станом на 31 грудня 2022 року кошти в філії Групи на Кіпрі в сумі 1 948 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: 1 546 мільйонів гривень) були обмежені у використанні аналогічним чином як обов'язкові резерви і були не доступні для операційної діяльності.

Станом на 31 грудня 2022 року у відповідності до законодавчих норм України кореспондентські рахунки та інші кошти деноміновані в російських рублях у сумі 123 мільйонів гривень були обмежені у використанні і виключені зі складу грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів (на 31 грудня 2021 року: такі обмеження були відсутні). Однак, Група вважає що зможе отримати відшкодування за такими залишками у повній сумі за вирахуванням сформованого резерву під очікувані кредитні збитки.

Оскільки відповідні активи не можна використовувати для фінансування поточної діяльності Групи, для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів 2189 мільйонів гривень таких коштів було виключено зі складу грошових коштів та їх еквівалентів (на 31 грудня 2021 року: 1 627 мільйонів гривень).

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Всього грошових коштів та їх еквівалентів відповідно до звіту про фінансовий стан	96 380	52 835
Мінус: обов'язковий резерв та обмежені у використанні кошти	(2 189)	(1 627)
 Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів	 94 191	 51 208

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків Група оцінює всі фінансові активи у складі грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів на індивідуальній основі із використанням рейтингів та показників імовірності дефолтів, оприлюднених міжнародними рейтинговими агентствами Fitch Ratings, Moody's і Standard&Poor's, які мають безперервну, цілісну та багаторічну історію щодо дефолтів.

6 Грошові кошти та їх еквіваленти (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів була наступною:

У мільйонах українських гривень	Грошові кошти в касі	Залишки на рахунках у центральних банках, у тому числі обов'язкові резерви	Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в банках	Всього
Грошові кошти в касі	25 070	-	-	25 070
Залишки на рахунках у центральних банках	-	13 521	-	13 521
Рейтинг AA, AA-	-	-	32 701	32 701
Рейтинг A+	-	-	12 740	12 740
Рейтинг BBB+, BBB, BBB-	-	-	12 799	12 799
Рейтинг BB+, BB, BB-	-	-	30	30
Рейтинг B, B-	-	-	7	7
Без рейтингу	-	-	6	6
Всього грошових коштів та їх еквівалентів, загальна сума	25 070	13 521	58 283	96 874

Станом на 31 грудня 2021 року кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів була наступною:

У мільйонах українських гривень	Грошові кошти в касі	Залишки на рахунках у центральних банках, у тому числі обов'язкові резерви	Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в банках	Всього
Грошові кошти в касі	21 027	-	-	21 027
Залишки на рахунках у центральних банках	-	7 583	-	7 583
Рейтинг AA, AA-	-	-	18 994	18 994
Рейтинг A-	-	-	3 276	3 276
Рейтинг BBB+, BBB, BBB-	-	-	1 835	1 835
Рейтинг BB+, BB, BB-	-	-	47	47
Рейтинг B, B-	-	-	7	7
Без рейтингу	-	-	81	81
Всього грошових коштів та їх еквівалентів, загальна сума	21 027	7 583	24 240	52 850

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років для визначення кредитної якості Група використовувала рейтнгги міжнародної рейтнгової агенції Fitch, за умови їх наявності, або рейтнгги інших міжнародних рейтнгових агенцій, трансформованих до найближчого еквівалента за шкалою рейтнгів Fitch.

Аналіз грошових коштів та їх еквівалентів і обов'язкових резервів за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 27.

7 Кредити та аванси банкам

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Депозитні сертифікати НБУ	100 126	26 212
Кошти банків за рахунками умовного зберігання (ескроу) у НБУ	3 711	-
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	31
Всього кредити та аванси банкам	103 837	26 243

7 Кредити та аванси банкам (продовження)

Кошти банків за рахунками умовного зберігання (ескроу) у НБУ включають кошти, які Група зобов'язана зберігати в НБУ щодо певних депозитів фізичних осіб, що мають строк не менше ніж 6 місяців.

Нижче поданий аналіз кредитів та авансів банкам за кредитною якістю станом на 31 грудня 2022 року:

У мільйонах українських гривень	Депозитні сертифікати Національного банку України	Кошти банків за рахунками умовного зберігання (ескроу) у НБУ	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
Залишки на рахунках у НБУ	100 126	3 711	103 837
Всього кредити та аванси банкам			
	100 126	3 711	103 837

Нижче поданий аналіз кредитів та авансів банкам за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року:

У мільйонах українських гривень	Депозитні сертифікати Національного банку України	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
- Депозитні сертифікати Національного банку України	26 212	-	26 212
- Рейтинг В		31	31
Всього кредити та аванси банкам			
	26 212	31	26 243

Станом на 31 грудня 2022 року депозитні сертифікати було залучено під ставку 23% річних (31 грудня 2021: від 8% до 9%).

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу кредитів та авансів банкам подано у Примітці 31. Аналіз кредитів та авансів банкам за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 27.

8 Кредити та аванси клієнтам

<u>У мільйонах українських гривень</u>	<u>31 грудня 2022 р.</u>	<u>31 грудня 2021 р.</u>
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управлюються як окремий портфель	167 931	163 513
Кредити юридичним особам	5 340	4 091
Кредити фізичним особам – кредитні картки	46 593	45 314
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	3 912	9 858
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	3 880	5 343
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	328	394
Кредити фізичним особам – інші кредити	26	83
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	21 311	11 903
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – юридичні особи	162	267
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – фізичні особи	364	735
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – підприємства малого та середнього бізнесу (МСП)	649	1 067
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	250 496	242 568
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	(182 412)	(174 350)
Всього кредитів та авансів клієнтам	68 084	68 218

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років категорія «Кредити, що управлюються як окремий портфель» включає в себе непрацюючі кредити, які були видані до 19 грудня 2016 року. На думку керівництва, цей портфель має спільні показники кредитного ризику, незалежно від класифікації за галуззю економіки та напрямом комерційної діяльності на дату видачі таких кредитів. Станом на 31 грудня 2022 року Група визнала 167 435 мільйонів гривень резерву під очікувані кредитні збитки за цими кредитами (31 грудня 2021 року: 162 322 мільйони гривень). Протягом 2022 року Група списала за рахунок резерву 44 мільйони гривень вказаних кредитів (протягом 2021 року: 1 744 мільйони гривень), однак продовжуватиме вживати заходів до повернення списаної заборгованості.

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості кредитів та авансів клієнтам за у 2022 році:

	Валова балансова вартість на 1 січня 2022	Переведення кредитів в категорію						Списані протягом року	Рекласифікація за типами боржників	Курсові різниці	Інше	Валова балансова вартість на 31 грудня 2022
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах строку дії кредиту	Знецінені кредити	Припинення визнання фінансових інструментів	Нові визнані фінансові активи	Інші зміни валової балансової вартості					
<i>У мільйонах українських гривень</i>												
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	66 035	43 824	(67 574)	(514)	(21 045)	48 332	(12 610)	-	-	142	-	56 590
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управлюються як окремий портфель	1	-	-	-	-	-	(1)	-	-	-	-	-
Кредити юридичним особам	2 913	1 710	(3 552)	(10)	(1 064)	3 022	(5)	-	10	103	-	3 127
Кредити фізичним особам – кредитні картки	42 212	28 115	(39 401)	(450)	(14 363)	19 144	(2 844)	-	-	-	-	32 413
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	3 104	2 329	(3 807)	(9)	(118)	443	(307)	-	-	-	-	1 635
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	5 292	3 379	(4 450)	(9)	(2 123)	5 809	(4 659)	-	-	-	-	3 239
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	347	420	(578)	(1)	(46)	145	(109)	-	-	-	-	178
Кредити фізичним особам – інші кредити	20	19	(20)	-	(15)	11	(4)	-	-	-	-	11
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	10 665	6 870	(14 132)	(33)	(3 151)	19 623	(4 261)	-	(10)	39	-	15 610
<u>Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом</u>	<u>1 481</u>	<u>982</u>	<u>(1 634)</u>	<u>(2)</u>	<u>(165)</u>	<u>135</u>	<u>(420)</u>	-	-	-	-	<u>377</u>
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	1 982	(43 506)	69 089	(9 447)	(2 987)	3 584	(3 467)	-	-	97	-	15 345
Кредити юридичним особам	79	(1 710)	3 573	(220)	(380)	301	(356)	-	42	71	-	1 400
Кредити фізичним особам – кредитні картки	318	(27 838)	39 844	(6 566)	(1 255)	2 498	(347)	-	-	-	-	6 654
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	387	(2 322)	4 254	(606)	(80)	33	(163)	-	-	25	-	1 528
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	10	(3 368)	4 464	(296)	(259)	110	(313)	-	-	-	-	348
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	20	(420)	583	(21)	(16)	5	(40)	-	-	-	-	111
Кредити фізичним особам – інші кредити	-	(19)	20	-	(3)	4	-	-	-	-	-	2
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	672	(6 849)	14 663	(1 565)	(886)	628	(1 947)	-	(42)	1	-	4 675
<u>Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом</u>	<u>496</u>	<u>(980)</u>	<u>1 688</u>	<u>(173)</u>	<u>(108)</u>	<u>5</u>	<u>(301)</u>	-	-	-	-	<u>627</u>
Знецінені кредити	174 551	(318)	(1 515)	9 961	(449)	79	432	(9 706)	-	5 540	(14)	178 561
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управлюються як окремий портфель	163 512	-	-	-	-	1 122	(44)	120	3 221	-	-	167 931
Кредити юридичним особам	1 099	-	(21)	230	(37)	32	(57)	(612)	(117)	296	-	813
Кредити фізичним особам – кредитні картки	2 784	(277)	(443)	7 016	(167)	16	(187)	(1 217)	-	1	-	7 526
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	6 367	(7)	(447)	615	(106)	26	(232)	(7 385)	-	1 932	(14)	749
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	41	(11)	(14)	305	(11)	1	(4)	(14)	-	-	-	293
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	27	-	(5)	22	-	-	(1)	(5)	-	1	-	39
Кредити фізичним особам – інші кредити	63	-	-	-	(12)	-	(27)	(13)	-	2	-	13
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	566	(21)	(531)	1 598	(99)	4	(166)	(409)	(3)	87	-	1 026
<u>Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом</u>	<u>92</u>	<u>(2)</u>	<u>(54)</u>	<u>175</u>	<u>(17)</u>	<u>-</u>	<u>(16)</u>	<u>(7)</u>	-	-	-	<u>171</u>
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	242 568	-	-	-	(24 481)	51 995	(15 645)	(9 706)	-	5 779	(14)	250 496

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості кредитів та авансів клієнтам за у 2021 році:

	Валова балансова вартість на 1 січня 2021	Переведення кредитів в категорію								Курсові різници	Інше	Валова балансова вартість на 31 грудня 2021
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	Знецінені кредити	Припинення визнання фінансових інструментів	Нові визнані фінансові активи	Інші зміни валової балансової вартості	Списані протягом року	Рекласифі- кація за типуами боржників			
		У мільйонах українських гривень										
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців												
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	50 656	4 652	(6 162)	(231)	(26 230)	53 446	(10 025)	-	-	(71)	-	66 035
Кредити юридичним особам	5	-	-	-	(4)	-	-	-	-	-	-	1
Кредити фізичним особам – кредитні картки	3 647	232	(365)	(2)	(3 460)	3 525	6	-	(608)	(62)	-	2 913
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	35 803	981	(1 990)	(196)	(15 781)	22 204	1 191	-	-	-	-	42 212
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	1 714	642	(666)	(9)	(224)	2 011	(364)	-	-	-	-	3 104
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	3 423	26	(50)	(3)	(2 174)	10 587	(6 517)	-	-	-	-	5 292
Кредити фізичним особам – інші кредити	-	43	(52)	-	(1)	394	(37)	-	-	-	-	347
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	17	2	(2)	-	(25)	32	(4)	-	-	-	-	20
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	4 705	2 323	(2 544)	(19)	(4 294)	13 492	(3 597)	-	608	(9)	-	10 665
	1 342	403	(493)	(2)	(267)	1 201	(703)	-	-	-	-	1 481
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту												
Кредити юридичним особам	3 068	(4 446)	6 232	(1 382)	(1 165)	794	(1 103)	-	-	(16)	-	1 982
Кредити фізичним особам – кредитні картки	491	(232)	365	(8)	(509)	123	(34)	-	(109)	(8)	-	79
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	383	(808)	1 999	(1 191)	(35)	41	(71)	-	-	-	-	318
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	528	(631)	694	(41)	(75)	27	(109)	-	-	(6)	-	387
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	6	(24)	50	(16)	(5)	7	(8)	-	-	-	-	10
Кредити фізичним особам – інші кредити	-	(43)	52	-	-	13	(2)	-	-	-	-	20
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	953	(2 305)	2 563	(102)	(446)	498	(596)	-	109	(2)	-	672
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	706	(401)	507	(24)	(93)	85	(284)	-	-	-	-	496
Знецінені кредити												
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	178 972	(206)	(70)	1 613	(666)	187	836	(5 348)	-	(695)	(72)	174 551
Кредити юридичним особам	164 327	-	-	-	(216)	114	1 369	(1 744)	-	(338)	-	163 512
Кредити фізичним особам – кредитні картки	1 371	-	-	10	(12)	-	(45)	(125)	(36)	(64)	-	1 099
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	4 423	(173)	(10)	1 388	(274)	20	(554)	(2 035)	-	(1)	-	2 784
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	7 324	(11)	(27)	49	(68)	21	129	(708)	-	(270)	(72)	6 367
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	71	(3)	-	20	(6)	2	(7)	(36)	-	-	-	41
Кредити фізичним особам – інші кредити	35	-	-	-	-	-	(1)	(7)	-	-	-	27
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	111	-	-	-	(2)	-	-	(46)	-	-	-	63
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	1 201	(18)	(19)	121	(78)	28	(51)	(632)	36	(22)	-	566
	109	(1)	(14)	25	(10)	2	(4)	(15)	-	-	-	92
Придбані/створені знецінені кредити												
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	232 772	-	-	-	(28 089)	54 439	(10 300)	(5 353)	-	(782)	(119)	242 568

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки за у 2022 році:

	Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня кредитних збитків в межах строку дії 2022	Переведення кредитів в категорію							Списані протягом року	Рекласифікація за типами боржників	Курсові різниці	Інше	Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2022
		3 оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	3 оцінкою кредиту	Знецінені кредити	Припинення визнання фінансових інструментів	Нові визнані фінансові активи	Зміни параметрів ризику за звітний період	Коригування процентного доходу за знеціненими кредитами					
<i>У мільйонах українських гривень</i>													
Резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	1 254	4 646	(2 696)	(51)	(497)	1 217	(1 405)	-	-	-	2	-	2 470
Кредити юридичним особам	48	195	(77)	-	(10)	64	(110)	-	-	-	2	-	112
Кредити фізичним особам – кредитні картки	943	3 870	(2 163)	(50)	(429)	605	(1 055)	-	-	-	-	-	1 721
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	32	146	(45)	-	(2)	5	(88)	-	-	-	-	-	48
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	25	86	(69)	-	(12)	47	5	-	-	-	-	-	82
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	15	40	(27)	-	(2)	6	(29)	-	-	-	-	-	3
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	173	266	(291)	(1)	(40)	488	(101)	-	-	-	-	-	494
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	18	43	(24)	-	(2)	2	(27)	-	-	-	-	-	10
Резерв під очікувані кредитні збитки в межах строку дії кредиту	265	(4 398)	3 985	(4 769)	(341)	449	8 439	-	-	-	11	-	3 641
Кредити юридичним особам	2	(195)	91	(20)	(30)	44	412	-	-	2	8	-	314
Кредити фізичним особам – кредитні картки	161	(3 657)	2 500	(4 290)	(228)	367	7 406	-	-	-	-	-	2 259
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	49	(140)	439	(57)	(16)	7	249	-	-	-	3	-	534
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	4	(77)	80	(202)	(15)	8	263	-	-	-	-	-	61
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	2	(40)	32	(8)	(4)	-	54	-	-	-	-	-	36
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	23	(248)	770	(178)	(39)	23	17	-	-	(2)	-	-	366
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	24	(41)	73	(14)	(9)	-	38	-	-	-	-	-	71
Резерв під очікувані кредитні збитки - знеціненні кредити	172 831	(248)	(1 289)	4 820	(347)	69	3 286	1 496	(9 706)	-	5 403	(14)	176 301
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управлюються як окремий портфель	162 322	-	-	-	-	-	790	1 101	(44)	120	3 146	-	167 435
Кредити юридичним особам	1 070	-	(14)	20	(29)	27	109	14	(612)	(118)	286	-	753
Кредити фізичним особам – кредитні картки	2 460	(213)	(337)	4 340	(145)	14	821	337	(1 217)	-	1	-	6 061
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	6 228	(6)	(394)	57	(68)	23	389	(26)	(7 385)	-	1 887	(14)	691
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	39	(9)	(11)	202	(9)	1	40	7	(14)	-	-	-	246
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	27	-	(5)	8	-	-	11	-	(5)	-	1	-	37
Кредити фізичним особам – інші кредити	62	-	-	-	(12)	-	(12)	(14)	(13)	-	2	-	13
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	536	(18)	(479)	179	(68)	4	1 014	68	(409)	(2)	80	-	905
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	87	(2)	(49)	14	(16)	-	124	9	(7)	-	-	-	160
Всього резерву під очікувані кредитні збитки	174 350	-	-	-	(1 185)	1 735	10 320	1 496	(9 706)	-	5 416	(14)	182 412

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки за у 2021 році:

	Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021	Переведення кредитів в категорію							Курсові різниці	Інше очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2021				
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків	З оцінкою кредитів в межах строку дії кредиту	Знецінені кредити	Припинення визнання фінансових інструментів	Нові визнані фінансові ризики за звітний період	Зміни параметрів	Коригування процентного доходу за знеціненими кредитами						
		збитків в межах 12 місяців						протягом року	Списані рекласифікація за типами боржників					
<i>У мільйонах українських гривень</i>														
Резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	1 112	633	(632)	(8)	(438)	871	(284)	-	-	-	1 254			
Кредити юридичним особам	65	9	(6)	-	(40)	46	(19)	-	-	(7)	-	48		
Кредити фізичним особам – кредитні картки	905	471	(527)	(8)	(327)	455	(26)	-	-	-	-	943		
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	27	48	(13)	-	(3)	22	(49)	-	-	-	-	32		
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	15	7	(8)	-	(6)	39	(22)	-	-	-	-	25		
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	-	3	(2)	-	-	15	(1)	-	-	-	-	15		
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	79	78	(67)	-	(58)	276	(142)	-	-	7	-	173		
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	21	17	(9)	-	(4)	18	(25)	-	-	-	-	18		
Резерв під очікувані кредитні збитки в межах строку дії кредиту	437	(473)	691	(905)	(106)	26	598	-	-	(3)	-	265		
Кредити юридичним особам	31	(9)	6	-	(31)	4	6	-	-	(3)	(2)	2		
Кредити фізичним особам – кредитні картки	174	(335)	535	(831)	(5)	2	621	-	-	-	-	161		
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	79	(39)	37	(10)	(11)	1	(7)	-	-	(1)	-	49		
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	2	(5)	9	(12)	(2)	-	12	-	-	-	-	4		
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	-	(3)	2	-	-	1	2	-	-	-	-	2		
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	108	(66)	82	(49)	(52)	15	(18)	-	-	3	-	23		
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	43	(16)	20	(3)	(5)	3	(18)	-	-	-	-	24		
Резерв під очікувані кредитні збитки - знецінені кредити	176 135	(160)	(59)	913	(618)	177	925	1 618	(5 348)	-	(666)	(72)	172 845	
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	162 163	-	-	-	(195)	114	1 000	1 298	(1 744)	-	(314)	-	162 322	
Кредити юридичним особам	1 334	-	-	-	(12)	-	(52)	13	(125)	(26)	(62)	-	1 070	
Кредити фізичним особам – кредитні картки	4 007	(136)	(8)	839	(243)	18	(46)	64	(2 035)	-	-	-	2 460	
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	7 147	(9)	(24)	10	(90)	19	30	203	(708)	-	(264)	(72)	6 242	
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	67	(2)	-	11	(6)	2	(1)	4	(36)	-	-	-	39	
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	35	-	-	-	-	-	-	(1)	(7)	-	-	-	27	
Кредити фізичним особам – інші кредити	111	-	-	-	(2)	-	(3)	3	(46)	-	(1)	-	62	
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	1 166	(12)	(16)	50	(62)	22	(6)	25	(632)	26	(25)	-	536	
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	105	(1)	(11)	3	(8)	2	3	9	(15)	-	-	-	87	
Резерв під очікувані кредитні - придбані/створені знецінені кредити	67	-	-	-	(16)	1	(18)	5	(5)	-	(1)	(47)	(14)	
Всього резерву під очікувані кредитні збитки	177 751	-	-	-	-	(1 178)	1 075	1 221	1 623	(5 353)	-	(670)	(119)	174 350

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

За 2022 рік кредити та аванси клієнтам, які Група списала за рахунок резервів в минулих роках, було відшкодовано в загальній сумі 359 мільйонів гривень (2021 рік: 432 мільйони гривень) включаючи відшкодування 238 мільйонів гривень за кредитними картками (2021 рік: 275 мільйонів гривень), 98 мільйонів гривень за кредитами юридичним особам (2021 рік: 141 мільйон гривень), 21 мільйонів гривень за іпотечними кредитами (2021 рік: 11 мільйонів гривень) та 2 мільйон гривень за кредитами підприємствам малого та середнього бізнесу (2021 рік: 5 мільйонів гривень). Сума відшкодування була визнана безпосередньо в прибутках чи збитках у складі «Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9». Див. Примітку 21.

Група провела аналіз платоспроможності клієнтів та оцінки майна внаслідок воєнних дій виходячи із наявної інформації на дату цієї консолідованих звітності. Станом на 31 грудня 2022 року, Група визнала витрати у складі «Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9» внаслідок підвищених кредитних ризиків та оцінок пошкодження заставного майна у сумі 10 870 мільйонів гривень. Див. Примітку 21. Загальний вплив повномаштабної війни розкрито в Примітці 2.

Концентрація клієнтського кредитного портфелю за галузями економіки та напрямками комерційної діяльності була такою:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022р.		31 грудня 2021р.	
	Сума	%	Сума	%
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управлюються як окремий портфель	167 931	67	163 513	67
Кредити фізичним особам	55 103	22	61 727	25
<i>Кредити юридичним особам та підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)</i>				
Рослинництво	12 325	5	2 988	2
Роздрібна торгівля	3 578	2	2 889	2
Оптова торгівля	2 868	2	2 377	2
Інфраструктура	1 206	1	1 104	1
Виробництво товарів народного споживання	1 033	1	800	-
Устаткування та обладнання	883	-	798	-
Паливно-енергетичний комплекс	674	-	635	-
Автомобільні дилери	617	-	522	-
Харчова промисловість	614	-	462	-
Послуги	574	-	1 066	1
Будівництво та нерухомість	512	-	764	-
Інше АПК та пов'язані галузі	425	-	497	-
Торгівля сільськогосподарською продукцією	343	-	259	-
Металургійний комплекс	326	-	342	-
Будівельні матеріали	324	-	370	-
Тваринництво	313	-	197	-
Соціальний сектор	278	-	359	-
Хімічний комплекс	162	-	170	-
Переробка сільськогосподарської продукції	151	-	89	-
Авіабудування	141	-	136	-
Фінансовий сектор	4	-	5	-
Автомобілебудування	1	-	2	-
Інше	110	-	497	-
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	250 496	100	242 568	100

У 2022 році Група змінила підхід до відображення галузей економіки та напрямків комерційної діяльності кредитування у відповідності до підходів сегментації, що використовуються Групою для встановлення лімітів кредитування. Порівняльну інформацію станом на 31 грудня 2021 року було змінено відповідно до представлення 2022 року.

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року загальна сума кредитів найбільшим 10 клієнтам Групи, крім тих що управляються як окремий портфель, складала 2 240 мільйонів гривень (31 грудня 2021 року: 2 114 мільйона гривень) або 3% від загальної суми кредитів за вирахуванням тих, що управляються як окремий портфель (31 грудня 2021 року: 3%). Резерв під очікувані кредитні збитки, пов'язаний з цими позичальниками становив 595 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: 884 мільйонів гривень).

Нижче показана дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом з урахуванням фінансового лізингу, що включено до портфелю, що управляється як окремий, загальна сума інвестицій у лізинг та її поточна вартість на 31 грудня 2022 року:

У мільйонах українських гривень	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	До погашення після 5 років	Всього
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2022 р.	10 288	531	-	10 819
Неотриманий фінансовий дохід	(181)	(56)	-	(237)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2022 р.	10 107	475	-	10 582
Мінус: резерви під очікувані кредитні збитки	(9 298)	(64)	-	(9 362)
Всього дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу	809	411	-	1 220

Нижче показана дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом з урахуванням фінансового лізингу, що включено до портфелю, що управляється як окремий, загальна сума інвестицій у лізинг та її поточна вартість на 31 грудня 2021 року:

У мільйонах українських гривень	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	До погашення після 5 років	Всього
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2021 р.	9 033	2 516	3	11 552
Неотриманий фінансовий дохід	(360)	(270)	-	(630)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2021 р.	8 673	2 246	3	10 922
Мінус: резерви під очікувані кредитні збитки	(7 193)	(1 098)	-	(8 291)
Всього дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу	1 480	1 148	3	2 631

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2022 року:

У мільйонах українських гривень	Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	Кредити фізичним особам					МСП	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – юридичні особи	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – фізичні особи	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – підприємства малого та середнього бізнесу (МСП)	Всього	
		Кредити юридичним особам	Кредитні картки	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Споживчі кредити						
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців												
Не просточені, у тому числі:												
Кредити великим позичальникам	-	1 140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 140
Кредити середнім позичальникам	-	1 983	-	-	-	-	-	12 675	17	-	-	14 780
Кредити малим позичальникам	-	4	-	-	-	-	-	2 906	3	-	-	88
Кредити від 1 до 100 мільйонів гривень	-	29	373	13	-	7	-	-	-	-	-	422
Кредити менше 1 мільйона гривень	-	31 639	1 257	164	3 208	4	-	-	-	-	-	36 430
Просточені менше ніж 30 днів	-	745	5	1	31	-	-	29	-	6	-	817
Всього кредитів та авансів клієнтам з оцінкою очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців	-	3 127	32 413	1 635	178	3 239	11	15 610	20	164	193	56 590
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту												
не просточені	-	1 384	5 553	1 448	103	316	2	4 366	134	121	310	13 737
просточені менше ніж 30 днів	-	7	297	45	4	8	-	96	-	19	7	483
просточені від 31 до 90 днів	-	9	804	35	4	24	-	213	3	10	23	1 125
Всього кредитів та авансів клієнтам з оцінкою очікуваних кредитних збитків протягом всього терміну дії договору	-	1 400	6 654	1 528	111	348	2	4 675	137	150	340	15 345
Знецінені кредити												
не просточені	651	104	286	12	3	2	-	148	-	2	7	1 215
просточені менше ніж 30 днів	-	-	40	3	-	-	-	20	-	-	3	66
просточені від 31 до 90 днів	-	-	45	2	-	1	-	82	-	1	20	151
просточені від 91 до 180 днів	-	141	5 410	85	5	148	-	231	-	10	10	6 040
просточені від 181 до 360 днів	-	86	383	82	8	117	-	354	4	16	16	1 066
просточені більше ніж 361 день	167 280	482	1 362	565	23	25	13	191	1	21	60	170 023
Всього знецінених кредитів та авансів клієнтам	167 931	813	7 526	749	39	293	13	1 026	5	50	116	178 561
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	-	(112)	(1 721)	(48)	(3)	(82)	-	(494)	(1)	(4)	(5)	(2 470)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах строку дії кредиту	-	(314)	(2 259)	(534)	(36)	(61)	-	(366)	(7)	(47)	(17)	(3 641)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки - знецінені кредити	(167 435)	(753)	(6 061)	(691)	(37)	(246)	(13)	(905)	(5)	(45)	(110)	(176 301)
Всього кредитів та авансів клієнтам	496	4 161	36 552	2 639	252	3 491	13	19 546	149	268	517	68 084

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року:

У мільйонах українських гривень	Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	Кредити юридичним особам	Кредитні картки	Кредити фізичним особам			МСП	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – юридичні особи	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – фізичні особи	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – підприємства малого та середнього бізнесу (МСП)	Всього
				Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Сложивчі кредити					
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців											
Не прострочені, у тому числі:											
Кредити великим позичальникам	-	1 417	-	-	-	-	-	-	-	-	1 417
Кредити середнім позичальникам	-	1 473	-	-	-	-	4 557	91	-	-	525
Кредити малим позичальникам	-	23	-	-	-	-	6 079	6	-	-	375
Кредити від 1 до 100 мільйонів гривень	-	-	45	582	26	3	12	-	-	11	-
Кредити менше 1 мільйона гривень	1	-	41 746	2 508	319	5 275	8	-	-	463	-
Прострочені менше ніж 30 днів	-	-	421	14	2	14	-	29	-	8	2
Всього кредитів та авансів клієнтам з оцінкою очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців	1	2 913	42 212	3 104	347	5 292	20	10 665	97	482	902
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту											
не прострочені	-	79	62	359	18	3	-	642	169	212	94
прострочені менше ніж 30 днів	-	-	3	18	2	-	-	21	-	15	2
прострочені від 31 до 90 днів	-	-	253	10	-	7	-	9	-	4	-
Всього кредитів та авансів клієнтам з оцінкою очікуваних кредитних збитків протягом всього терміну дії договору	-	79	318	387	20	10	-	672	169	231	96
Знецінені кредити											
не прострочені	650	-	34	16	-	2	-	13	-	1	3
прострочені менше ніж 30 днів	-	-	19	6	-	-	-	2	-	-	-
прострочені від 31 до 90 днів	-	136	27	3	-	-	-	2	-	-	-
прострочені від 91 до 180 днів	31	-	313	11	-	8	-	14	-	3	-
прострочені від 181 до 360 днів	-	1	485	15	-	3	-	23	1	2	3
прострочені більше ніж 361 день	162 831	962	1 906	6 316	27	28	63	512	-	16	63
Всього знецінених кредитів та авансів клієнтам	163 512	1 099	2 784	6 367	27	41	63	566	1	22	69
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	-	(48)	(943)	(32)	(15)	(25)	-	(173)	(1)	(4)	(13)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах строку дії кредиту	-	(2)	(161)	(49)	(2)	(4)	-	(23)	(8)	(14)	(2)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки - знецінені кредити	(162 322)	(1 070)	(2 460)	(6 242)	(27)	(39)	(62)	(536)	-	(19)	(68)
Мінус: резерв під очікувані кредитні - придбані/створені знецінені кредити	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	14
Всього кредитів та авансів клієнтам	1 191	2 971	41 750	3 549	350	5 275	21	11 171	258	698	984
68 218											

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Модифіковані та реструктуризовані кредити та аванси клієнтам. У таблиці нижче показані активи з оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту і знецінені кредити, умови за якими були переглянуті протягом періоду і які в результаті враховуються як реструктуровані, з відображенням відповідних збитків від модифікації.

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Кредити клієнтам, модифіковані протягом періоду		
Амортизована вартість до модифікації	3 723	139
Амортизована вартість після модифікації	3 668	138
Чистий збиток/прибуток від модифікації	(55)	(1)

Забезпечення. Фінансовий вплив заставного забезпечення показаний шляхом окремого розкриття вартості забезпечення для (i) фінансових активів, вартість заставного забезпечення та інших інструментів підвищення кредитної якості за якими дорівнює балансовій вартості активу чи перевищує її («активи з надлишковим заставним забезпеченням»), та (ii) фінансових активів, вартість заставного забезпечення та інших інструментів підвищення кредитної якості яких менше балансової вартості активу («активи з недостатнім заставним забезпеченням»). Іпотечні кредити забезпечені відповідними об'єктами житлової нерухомості. Кредити на придбання автомобіля забезпечені відповідними автомобілями. Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу забезпечені відповідними об'єктами комерційної нерухомості, обладнанням та автомобілями для комерційних перевезень. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом від фізичних та юридичних осіб забезпечена автомобілями та об'єктами нерухомості. До поданої нижче таблиці не включені кредити за кредитними картками, споживчі кредити та частина кредитів підприємствам малого і середнього бізнесу у сумі 387 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: 1 231 мільйон гривень), оскільки їх надання не вимагає заставного забезпечення.

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2022 року:

У мільйонах українських гривень	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Чиста балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Чиста балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	366	1 121	130	-
Кредити юридичним особам	3 628	6 839	533	121
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	2 178	6 252	461	4
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	213	512	39	1
Кредити фізичним особам – інші кредити	13	30	-	-
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	7 558	19 853	11 601	6 034
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	813	2 487	121	1

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2021 року:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Чиста балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Чиста балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	1 142	2 612	49	-
Кредити юридичним особам	2 555	5 464	416	93
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	3 512	10 711	37	5
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	350	722	-	-
Кредити фізичним особам – інші кредити	21	56	-	-
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	6 276	17 395	3 664	664
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	1 921	3 941	19	16

При первісному визнанні кредитів і авансів клієнтам, справедлива вартість застави визначається на основі методів оцінки, що, як правило, використовується для відповідних активів.

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу кредитів та авансів клієнтам подано у Примітці 31. Аналіз кредитів та авансів клієнтам за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 27. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 33.

9 Інвестиційні цінні папери

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.			31 грудня 2021 р.		
	Балансова вартість	Договірна ставка, % річних	Строк погашення	Балансова вартість	Договірна ставка, % річних	Строк погашення
<i>Інвестиційні цінні папери за СВПЗ:</i>						
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном	95 716	6,00	вересень 2028 - січень 2032	93 096	6,00	вересень 2028 - січень 2032
Всього інвестиційних цінних паперів за СВПЗ						
	95 716			93 096		
У мільйонах українських гривень	Балансова вартість	ECB, % річних	Строк погашення	Балансова вартість	ECB, % річних	Строк погашення
<i>Інвестиційні цінні папери за СВІСД:</i>						
Довгострокові державні боргові цінні папери	46 159	8,91 - 30	серпень 2023 - грудень 2032	59 388	8,91 - 12,49	серпень 2023 - грудень 2032
Середньострокові державні боргові цінні папери	29 859	10,29 - 27	лютий 2023 - травень 2026	20 341	10,29 - 13,19	травень 2026
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	17 921	3,74 - 5,06	березень 2023 - жовтень 2023	6 810	2,45 - 6,15	квітень 2022 - жовтень 2023
Короткострокові державні боргові цінні папери	28 094	10,2 - 22,29	січень 2023 - липень 2023	17 352	10,79 - 12,81	лютий 2022 - травень 2022
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	21 887	3,03 - 4,31	травень 2023 - червень 2023	25 183	1,74 - 5,35	січень 2022 - грудень 2022
Всього інвестиційних цінних паперів за СВІСД						
	143 920			129 074		
<i>Інвестиційні цінні папери за АС:</i>						
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	303	18,96	грудень 2023	283	18,96	грудень 2023
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	(187)			(176)		
Всього інвестиційних цінних паперів за АС						
	116			107		

Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном відповідно до умов випуску передбачають індексацію номінальної вартості за строками погашення відповідно до змін середньозваженого обмінного курсу гривні до долара США на міжбанківському ринку за місяць, що передує випуску, до курсу за місяць до дати погашення. Купонний дохід не підлягає індексації. Вбудований опціон обліковується разом з основним інструментом.

На 31 грудня 2022 року довгострокові облігації випущені Державною іпотечною установою за АС у сумі 303 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: у сумі 283 мільйонів гривень), класифікувалися як знецінені фінансові активи (на 31 грудня 2021 року: знецінені фінансові активи).

9 Інвестиційні цінні папери (продовження)

Усі інші інвестиційні цінні папери за СВІСД класифікувались наступним чином станом на 31 грудня 2022 року:

- цінні папери балансовою вартістю 89 626 мільйонів гривень, класифікувались як фінансові активи з оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців. Придбання таких цінних паперів Групою відбулося після впровадження воєнного стану в Україні та зниження суверенного рейтингу України;
- цінні папери балансовою вартістю 54 293 мільйони гривень, класифікувались як фінансові активи з оцінкою кредитних збитків в межах строку дії інструменту. Придбання таких цінних паперів Групою відбулося до впровадження воєнного стану в Україні та зниження суверенного рейтингу України, тобто кредитний ризик за такими цінними паперами значно збільшився із дати первісного визнання.

Станом на 31 грудня 2021 року усі інші інвестиційні цінні папери за СВІСД класифікувались як фінансові активи з оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців.

З початку воєнного стану міжнародні рейтингові агентства суттєво знизили суверений рейтинг України, що призвело до формування резервів по цінним паперам за СВІСД у сумі 3 453 мільйон гривень станом на 31 грудня 2022 року. Загальний вплив повномаштабної війни розкрито в Примітці 2.

На 31 грудня 2022 року довгострокові державні боргові цінні папери за СВІСД балансовою вартістю 25 049 мільйонів гривень були надані в заставу за невикористаним кредитним лімітом відповідно до генерального договору кредитування із НБУ (на 31 грудня 2021 року: відсутні).

На 31 грудня 2022 року довгострокові державні боргові цінні папери за СВІСД балансовою вартістю 226 мільйонів гривень були надані в заставу за програмою доступного іпотечного кредитування (на 31 грудня 2021 року: відсутні).

На 31 грудня 2022 року довгострокові державні боргові цінні папери за СВІСД балансовою вартістю 12 791 мільйон гривень (на 31 грудня 2021 року: 17 350 мільйонів гривень) було надано в заставу за договором відповідального зберігання готівки НБУ у касах Групи.

На 31 грудня 2022 року довгострокові державні боргові цінні папери за СВПЗ балансовою вартістю 2 648 мільйонів гривень були надані в заставу за договором відповідального зберігання готівки НБУ у касах Групи (на 31 грудня 2021 року: 2 504 мільйони гривень).

10 Інвестиційна нерухомість

<u>У мільйонах українських гривень</u>	<u>Інвестиційна нерухомість</u>
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	2 933
Надходження	2
Вибуття	(73)
Збиток від уцінки	(873)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	1 989
Вибуття	(101)
Збиток від уцінки	(31)
Прибуток від дооцінки	—
	298
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	2 155

На 31 грудня 2022 та 2021 року Група мала обмеження щодо реалізації інвестиційної нерухомості балансовою вартістю 303 мільйони гривень (31 грудня 2021 року: 293 мільйони гривень).

Протягом 2022 року Група отримала дохід від оренди інвестиційної нерухомості у сумі 93 мільйони гривень (2021 рік: 138 мільйонів гривень).

10 Інвестиційна нерухомість (продовження)

У грудні 2022 року інвестиційна нерухомість була переоцінена за справедливою вартістю. Оцінку провели незалежні оцінювачі, які мають відповідну професійну кваліфікацію та актуальний досвід оцінки активів аналогічної категорії зі схожим географічним розташуванням. Основою для оцінки стали спостережувальні ринкові ціни.

11 Основні засоби та нематеріальні активи за винятком гудвілу

Основні засоби за виключенням активів з права користування:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Будівлі	Земля	Комп'ютерне обладнання	Транспортні засоби	Офісні меблі та обладнання	Електронні системи	Інші	Всього
Балансова вартість на 1 січня 2021 р.	1 669	11	2 422	241	226	159	296	5 024
Первісна або переоцінена вартість на 1 січня 2021 р.	1 695	11	5 386	473	1 023	362	374	9 324
Накопичена амортизація та знос на 1 січня 2021 р.	(26)	-	(2 964)	(232)	(797)	(203)	(78)	(4 300)
Надходження	56	-	417	30	438	68	118	1 127
Вибуття первісної або переоціненої вартості	(3)	-	(258)	(7)	(121)	(19)	(27)	(435)
Вибуття накопиченої амортизації та зносу	2	-	225	7	104	17	21	376
Амортизаційні відрахування та знос	(45)	-	(655)	(41)	(458)	(29)	(95)	(1 323)
Витрати на зменшення корисності, віднесені на прибуток чи збиток	(65)	-	-	-	-	-	-	(65)
Переоцінка визнана у складі іншого сукупного доходу	(32)	-	-	-	-	-	-	(32)
Коригування первісної вартості пов'язані зі зменшенням корисності	(45)	-	-	-	-	-	-	(45)
Коригування зносу пов'язані зі зменшенням корисності	45	-	-	-	-	-	-	45
Переведення до/з активів, утримуваних для продажу	(6)	-	-	(1)	-	-	-	(7)
Рекласифікації (первісна вартість)	14	(1)	4	(3)	112	(1)	(127)	(2)
Рекласифікації (амортизація)	(2)	-	1	6	(1)	(1)	3	6
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	1 588	10	2 156	232	300	194	189	4 669
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2021 р.	1 614	10	5 549	492	1 452	410	338	9 865
Накопичена амортизація та знос на 31 грудня 2021 р.	(26)	-	(3 393)	(260)	(1 152)	(216)	(149)	(5 196)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	1 588	10	2 156	232	300	194	189	4 669
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2021 р.	1 614	10	5 549	492	1 452	410	338	9 865
Накопичена амортизація та знос на 31 грудня 2021 р.	(26)	-	(3 393)	(260)	(1 152)	(216)	(149)	(5 196)
Надходження	7	-	91	11	142	62	80	393
Вибуття первісної або переоціненої вартості	-	-	(134)	(98)	(65)	(40)	(77)	(414)
Вибуття накопиченої амортизації та зносу	(1)	-	122	92	56	34	61	364
Амортизаційні відрахування та знос	(42)	-	(587)	(46)	(185)	(31)	(121)	(1 012)
Витрати на зменшення корисності, віднесені на прибуток чи збиток	(14)	-	(19)	(14)	(18)	(6)	-	(71)
Відновлення витрат на зменшення корисності, віднесених на прибуток чи збиток	42	-	-	-	-	-	-	42
Переоцінка визнана у складі іншого сукупного доходу	34	-	-	-	-	-	-	34
Коригування первісної вартості пов'язані зі зменшенням корисності	(42)	-	(17)	(16)	(16)	(9)	-	(100)
Коригування зносу пов'язані зі зменшенням корисності	42	-	17	16	16	9	-	100
Переведення до/з активів, утримуваних для продажу	(10)	(1)	-	(2)	-	-	-	(13)
Рекласифікації (первісна вартість)	(1)	(1)	-	(1)	1	1	3	2
Рекласифікації (амортизація)	-	-	2	-	-	(1)	(3)	(2)
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	1 603	8	1 631	174	231	213	132	3 992
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2022 р.	1 630	8	5 470	372	1 496	418	344	9 738
Накопичена амортизація та знос на 31 грудня 2022 р.	(27)	-	(3 839)	(198)	(1 265)	(205)	(212)	(5 746)

11   Основні засоби та нематеріальні активи за винятком гудвілу (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року нематеріальні активи включали внутрішньо згенеровані нематеріальні активи балансовою вартістю 1 140 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: 846 мільйонів гривень).

Станом на 31 грудня 2022 року до складу групи «інші» включено поліпшення орендованих приміщень балансовою вартістю 133 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: 191 мільйонів гривень).

У грудні 2022 року будівлі були переоцінені за справедливою вартістю. Оцінку провели незалежні оцінювачі, які мають відповідну професійну кваліфікацію та актуальний досвід оцінки активів аналогічної категорії зі схожим географічним розташуванням. Основою для оцінки будівель стали спостережувальні ринкові ціни.

Станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість будівель включала 1 035 мільйонів гривень переоцінки, за якою було визнано відстрочене податкове зобов'язання в сумі 140 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: 973 мільйонів гривень та 150 мільйонів гривень, відповідно).

Станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість будівель складала би 1 404 мільйона гривень (на 31 грудня 2021 року: 1 490 мільйонів гривень), якби ці активи обліковувалися за первісною вартістю за вирахуванням амортизації.

Станом на 31 грудня 2022 року первісна вартість або вартість оцінки повністю замортизованих основних засобів та нематеріальних активів, які Група продовжує використовувати, складала 3 029 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: 2 523 мільйонів гривень).

11 Основні засоби та нематеріальні активи за винятком гудвілу (продовження)

Активи з права користування:

У мільйонах українських гривень	Активи з права користування	Активи з права користування (інше)права користування	Всього активів з права користування (будівлі)
Балансова вартість на 1 січня 2021 р.	1 736	2	1 738
Первісна вартість на 1 січня 2021 р.	2 607	4	2 611
Накопичена амортизація на 1 січня 2021 р.	(871)	(2)	(873)
 Надходження	335	-	335
Вибуття:			
- первісна вартість	(512)	(2)	(514)
- накопичена амортизація	233	1	234
Амортизаційні відрахування	(586)	(1)	(587)
Модифікація активу:			
- первісна вартість	464	-	464
- накопичена амортизація	(180)	-	(180)
 Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	1 490	-	1 490
 Первісна вартість на 31 грудня 2021 р.	2 894	2	2 896
Накопичена амортизація на 31 грудня 2021 р.	(1 404)	(2)	(1 406)
 Балансова вартість на 1 січня 2022 р.	1 490	-	1 490
 Первісна вартість на 1 січня 2022 р.	2 894	2	2 896
Накопичена амортизація на 1 січня 2022 р.	(1 404)	(2)	(1 406)
 Надходження	375	-	375
Вибуття:			
- первісна вартість	(1 023)	(1)	(1 024)
- накопичена амортизація	671	1	672
Амортизаційні відрахування	(521)	-	(521)
Модифікація активу:			
- первісна вартість	457	-	457
- накопичена амортизація	(133)	-	(133)
 Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	1 316	-	1 316
 Первісна вартість на 31 грудня 2022 р.	2 703	1	2 704
Накопичена амортизація на 31 грудня 2022 р.	(1 387)	(1)	(1 388)

Модифікація активу включає в себе всі види змін за договором, за виключенням тих, які призводять до виникнення нового активу.

Стаття «Основні засоби» консолідованого звіту про фінансовий стан включає основні засоби та активи з права користування.

11 Основні засоби та нематеріальні активи за винятком гудвілу (продовження)

Нематеріальні активи за винятку гудвілу:

У мільйонах українських гривень	Нематеріальні активи
Балансова вартість	
на 1 січня 2021 р.	958
Первісна вартість на 1 січня 2021 р.	1 419
Накопичена амортизація та знос на 1 січня 2021 р.	(461)
Надходження	627
Вибуття первісної або переоціненої вартості	(16)
Вибуття накопиченої амортизації та зносу	4
Амортизаційні відрахування та знос	(277)
Рекласифікації (первісна вартість)	(2)
Рекласифікації (амортизація)	(3)
Балансова вартість	
на 31 грудня 2021 р.	1 291
Первісна вартість на 31 грудня 2021 р.	2 028
Накопичена амортизація та знос на	
31 грудня 2021 р.	(737)
Балансова вартість	
на 31 грудня 2021 р.	1 291
Надходження	677
Вибуття первісної або переоціненої вартості	(304)
Вибуття накопиченої амортизації та зносу	170
Амортизаційні відрахування та знос	(442)
Рекласифікації (первісна вартість)	(3)
Рекласифікації (амортизація)	3
Балансова вартість	
на 31 грудня 2022 р.	1 392
Первісна вартість на 31 грудня 2022 р.	2 398
Накопичена амортизація та знос	
на 31 грудня 2022 р.	(1 006)
Балансова вартість	
на 31 грудня 2022 р.	1 392

12 Інші фінансові активи

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Гарантійні депозити	3 879	2 325
Розрахункові операції з клієнтами	440	340
Нарахований дохід до отримання	300	215
Інше	40	43
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	(341)	(250)
Всього інших фінансових активів	4 318	2 673

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років відповідно до МСФЗ 9 Група застосовувала спрощений підхід до оцінювання очікуваних кредитних збитків щодо інших фінансових активів (крім гарантійних депозитів). На 31 грудня 2022 року інші фінансові активи було класифіковано як активи з оцінкою кредитних збитків в межах строку дії фінансового інструменту (на 31 грудня 2021 року: з оцінкою кредитних збитків в межах строку дії фінансового інструменту).

12 Інші фінансові активи (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами станом на 31 грудня 2022 року:

	Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2022	Списані протягом року	Зміни резерву під очікувані кредитні збитки за звітний період	Курсові різниці	Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2022
<u>У мільйонах українських гривень</u>					
Гарантійні депозити	40	-	58	22	120
Розрахункові операції з клієнтами	120	(28)	14	5	111
Нарахований дохід до отримання	90	(9)	26	3	110
Всього резерву під очікувані кредитні збитки	250	(37)	98	30	341

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами станом на 31 грудня 2021 року:

	Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021	Списані протягом року	Зміни резерву під очікувані кредитні збитки за звітний період	Курсові різниці	Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2021
<u>У мільйонах українських гривень</u>					
Гарантійні депозити	49	-	(7)	(2)	40
Розрахункові операції з клієнтами	55	-	23	42	120
Нарахований дохід до отримання	101	-	(11)	-	90
Інше	216	(211)	-	(5)	-
Всього резерву під очікувані кредитні збитки	421	(211)	5	35	250

13 Інші нефінансові активи

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Дебіторська заборгованість від конвертації зобов'язань в статутний капітал	8 881	8 881
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	425	615
Запаси	181	389
Передоплати за послуги	83	78
Дорогоцінні метали	24	123
Передплачені податки, крім податку на прибуток	13	65
Інше	434	367
Мінус: резерв на зменшення корисності інших нефінансових активів	(852)	(803)
Всього інших нефінансових активів	9 189	9 715

Дебіторську заборгованість, що виникла за конвертованими зобов'язаннями у капітал у сумі 8 881 мільйон гривень (на 31 грудня 2021 року: 8 881 мільйон гривень) було відображене в результаті проведення конвертації рахунків клієнтів в капітал в процесі націоналізації Групи у 2016 році. Керівництво Групи розраховує повністю повернути цю суму, за вирахуванням резервів у сумі 734 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: 734 мільйонів гривень).

14 Кошти клієнтів

<u>У мільйонах українських гривень</u>	<u>31 грудня 2022 р.</u>	<u>31 грудня 2021 р.</u>
Фізичні особи		
- Строкові депозити	88 584	88 128
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	251 748	141 222
Юридичні особи		
- Строкові депозити	14 177	12 455
- Поточні/розрахункові рахунки	116 747	82 972
Державні організації		
- Поточні/розрахункові рахунки	607	242
Всього коштів клієнтів	471 863	325 019

Станом на 31 грудня 2022 року до строкових депозитів юридичних та фізичних осіб включено 10 530 мільйонів гривень та 146 мільйонів гривень, відповідно (на 31 грудня 2021 року: 7 845 мільйонів гривень та 109 мільйонів гривень), та до поточних рахунків юридичних та фізичних осіб включено 293 мільйонів гривень та 46 мільйонів гривень, відповідно (на 31 грудня 2021 року: 237 мільйонів гривень та 34 мільйонів гривень) коштів клієнтів Кіпрської філії Групи, які були предметом конвертації зобов'язань в капітал при націоналізації в 2016 році (Примітка 30). У 2022 році Група визнала збитки від переоцінки іноземної валюти за цими коштами клієнтів у сумі 2 790 мільйонів гривень за 2022 рік (2021 рік: прибутки від переоцінки іноземної валюти у сумі 312 мільйонів гривень). Вказані кошти не було перераховано філією Групи через заборону Центрального банку Кіпру на проведення філією міжбанківських розрахунків з Банком та через судові позови відкриті щодо цих коштів. Станом на 31 грудня 2022 року керівництво Групи не завершило аналіз чи задовільняються критерії припинення визнання щодо коштів клієнтів, що підлягали конвертації в капітал.

Повернення вкладників банківського строкового вкладу на його вимогу до спливу строку або до настання інших обставин, визначених договором, можливе як у випадках, якщо це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу так і у відповідності до діючого законодавства.

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	<u>31 грудня 2022 р.</u>		<u>31 грудня 2021 р.</u>	
	<u>Сума</u>	<u>%</u>	<u>Сума</u>	<u>%</u>
Фізичні особи	340 332	72	229 350	71
Сфера послуг	50 760	11	39 053	12
Виробництво	33 196	7	22 831	7
Торгівля	30 461	7	22 219	7
Сільське господарство	5 685	1	4 583	1
Транспорт та зв'язок	5 162	1	3 218	1
Машинобудування	1 663	-	1 626	-
Підприємства державної власності	607	-	242	-
Інше	3 997	1	1 897	1
Всього коштів клієнтів	471 863	100	325 019	100

Станом на 31 грудня 2022 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 1 132 мільйона гривень (на 31 грудня 2021 року: 1 302 мільйонів гривень), які являють собою забезпечення виданих Групою кредитів та авансів клієнтам у сумі 1 132 мільйона гривень (на 31 грудня 2021 року: 1 302 мільйонів гривень).

Інформацію про справедливу вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 31. Аналіз коштів клієнтів за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 27. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 33.

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

15 Інші залучені кошти

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Кредити, отримані від фінансових організацій	128	
Всього коштів банків	128	-

Станом на 31 грудня 2022 року кредити, отримані від фінансових організацій включали кредити надані Групі державною фінансовою компанією відповідно до державної програми «eОселя» у гривні під ставку 3% річних строком погашення до жовтня 2043 року.

16 Інші фінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання складалися з таких компонентів:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Зобов'язання орендаря з лізингу	1 434	1 593
Кредиторська заборгованість	442	566
Кошти у розрахунках	16	1 057
Інше	755	608
Всього інших фінансових зобов'язань	2 647	3 824

Станом на 31 грудня 2021 року стаття «Кошти у розрахунках» включала залишки за програмою «Бонус+» у сумі 997 мільйонів гривень. Відповідно до програми «Бонус+» клієнти Групи мали змогу використати накопичені бонуси, що були перераховані Групі торговцями-учасниками програми за здійснені покупки, в мережі учасників програми. На початку травня 2022 року програму було закрито. Група централізовано направила кошти на потреби армії та відновлення України у сумі 615 мільйонів гривень у березні 2022 року та згодом 350 мільйонів гривень клієнти самостійно направили на потреби армії.

17 Забезпечення

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	1 280	373
Інше забезпечення:		
Резерв під юридичні ризики	3 665	2 604
Резерв, пов'язаний з припиненням діяльності у Криму	859	674
Всього забезпечень	5 804	3 651

Умовні зобов'язання щодо відповідних судових позовів розкрито у Примітці 30.

У таблиці нижче представлений рух резервів під юридичні ризики за 2022 рік:

У мільйонах українських гривень	Резерв під юридичні ризики на 1 січня 2022	Використання резерву протягом року	Зміни резерву під юридичні ризики за звітний період	Курсові різниці	Резерв під юридичні ризики на 31 грудня 2022
Резерв, пов'язаний з припиненням діяльності у Криму	674	(111)	296	-	859
Резерв під юридичні ризики	2 604	(68)	589	540	3 665
Всього резерву під юридичні ризики	3 278	(179)	885	540	4 524

17 Забезпечення (продовження)

У таблиці нижче представлений рух резервів під юридичні ризики за 2021 рік:

У мільйонах українських гривень	Резерв під юридичні ризики на 1 січня 2021	Використання резерву протягом року	Зміни резерву під юридичні ризики за звітний період	Курсові різниці	Резерв під юридичні ризики на 31 грудня 2021
Резерв, пов'язаний з припиненням діяльності у Криму	1 193	(250)	(269)	-	674
Резерв під юридичні ризики	9 165	(77)	(6 195)	(289)	2 604
Всього резерву під юридичні ризики	10 358	(327)	(6 464)	(289)	3 278

17 Забезпечення (продовження)

У таблиці нижче представлена зміна у зобов'язаннях, пов'язаних з кредитуванням за 12 місяців 2022 року:

	Залишок на 1 січня 2022	Переведення до категорії						Курсові різниці	Залишок на 31 грудня 2022			
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах	Знецінені	Нові визнані зобов'язання	Припинення визнання зобов'язань за зобов'язання звітний період	Інші зміни					
<u>У мільйонах українських гривень</u>												
<i>З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців</i>												
Надані гарантії	740	120	(585)	-	151	(131)	(48)	18	265			
Надані авалі	12	8	(7)	-	17	(12)	(8)	-	10			
Зобов'язання із надання кредитів	152 666	72 519	(100 490)	(136)	14 432	(17 275)	2 437	49	124 202			
<i>З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору</i>												
Надані гарантії	8	(120)	585	-	-	(144)	(135)	61	255			
Надані авалі	4	(8)	7	-	9	(6)	(2)	-	4			
Зобов'язання із надання кредитів	396	(72 476)	100 714	(498)	1 044	(2 995)	(6 134)	23	20 074			
<i>Знецінені</i>												
Надані гарантії	50	-	-	-	-	-	-	13	63			
Зобов'язання із надання кредитів	70	(43)	(224)	634	81	(240)	(66)	1	213			
Всього кредитних зобов'язань та контрактів фінансової гарантії	153 946	-	-	-	15 734	(20 803)	(3 956)	165	145 086			

17 Забезпечення (продовження)

У таблиці нижче представлені зміни у зобов'язаннях, пов'язаних з кредитуванням за 12 місяців 2021 року:

	Залишок на 1 січня 2021	Переведення до категорії					Курсові різниці	Залишок на 31 грудня 2021			
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору	Знецінені	Нові визнані зобов'язання	Припинення визнання зобов'язань за зобов'язання звітний період					
<u>У мільйонах українських гривень</u>											
<i>З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців</i>											
Надані гарантії	658	21	(31)	-	1 125	(1 009)	(5)	(19)			
Надані авалі	21	7	(8)	-	27	(37)	2	-			
Зобов'язання із надання кредитів	117 112	1 096	(1 082)	(115)	32 431	(24 070)	27 312	(18)			
								152 666			
<i>З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору</i>											
Надані гарантії	18	(21)	31	-	16	(36)	-	-			
Надані авалі	25	(7)	8	-	6	(21)	(7)	-			
Зобов'язання із надання кредитів	683	(1 074)	1 087	(9)	529	(850)	30	-			
								396			
<i>Знецінені</i>											
Надані гарантії	56	-	-	-	49	(49)	-	(6)			
Зобов'язання із надання кредитів	78	(22)	(5)	124	34	(148)	9	-			
								50			
Всього кредитних зобов'язань та контрактів фінансової гарантії	118 651	-	-	-	34 217	(26 220)	27 341	(43)			
								153 946			

17 Забезпечення (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням за 12 місяців 2022 року:

	Залишок на 1 січня 2022	Переведення до категорії			Нові визнані зобов'язання	Припинення визнання	Інші зміни резерву за зобов'язаннями звітний період	Курсові різниці	Залишок на 31 грудня 2022						
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору	Знецінені											
<u>У мільйонах українських гривень</u>															
<i>З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців</i>															
Надані гарантії	14	15	(10)	-	5	(1)	(11)	-	12						
Зобов'язання із надання кредитів	305	578	(246)	-	51	(45)	(107)	-	536						
<i>З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору</i>															
Надані гарантії	-	(15)	10	-	-	(18)	96	27	100						
Зобов'язання із надання кредитів	6	(578)	246	(5)	20	(44)	925	1	571						
<i>Знецінені</i>															
Надані гарантії	48	-	-	-	-	-	-	13	61						
Зобов'язання із надання кредитів	-	-	-	5	-	-	(6)	-	-						
Всього резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії															
	373	-	-	-	76	(108)	897	41	1 280						

17 Забезпечення (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням за 12 місяців 2021 року:

	Залишок на 1 січня 2021	Переведення до категорій					Курсові різниці	Залишок на 31 грудня 2021			
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору	Знецінені	Нові визнані зобов'язання	Припинення визнання					
<u>У мільйонах українських гривень</u>											
<i>З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців</i>											
Надані гарантії	13	-	-	-	20	(15)	(4)	-	14		
Зобов'язання із надання кредитів	252	6	(3)	-	73	(52)	29	-	305		
<i>З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору</i>											
Надані гарантії	1	-	-	-	-	(2)	1	-	-		
Зобов'язання із надання кредитів	10	(6)	3	-	6	(8)	1	-	6		
<i>Знецінені</i>											
Надані гарантії	53	-	-	-	49	(48)	-	(6)	48		
Всього резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії											
	329	-	-	-	148	(125)	27	(6)	373		

Інформацію про справедливу вартість кожного класу інших фінансових зобов'язань подано у Примітці 31. Аналіз інших фінансових зобов'язань за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 27.

18 Інші нефінансові зобов'язання

Інші нефінансові зобов'язання складалися з таких компонентів:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	<i>31 грудня 2022 р.</i>	<i>31 грудня 2021 р.</i>
Кошти до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	744	513
Зобов'язання з виплати преміальних	684	407
Нараховані витрати щодо оплати відпусток	579	516
Податки до сплати, крім податку на прибуток	127	220
Нарахована заробітна плата	7	25
Інше	133	122
Всього інших нефінансових зобов'язань	2 274	1 803

19 Статутний капітал, резерви та інші фонди групи*Статутний капітал*

Номінальна зареєстрована вартість випущеного статутного капіталу Банку станом на 31 грудня 2022 року складала 206 060 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: 206 060 мільйонів гривень). Загальна кількість ухвалених до випуску простих акцій складала 735,93 мільйони акцій (на 31 грудня 2021 року: 735,93 мільйони акцій) номінальною вартістю 280 гривень за акцію (на 31 грудня 2021 року: 280 гривень за акцію). Всі випущені прості акції повністю оплачені та зареєстровані. Кожна проста акція мала один голос при голосуванні.

Станом на 31 грудня 2022 року кінцевою контролюючою стороною Групи є держава Україна в особі Кабінету Міністрів України (на 31 грудня 2021 року: в особі Кабінету Міністрів України).

Результат від операцій з акціонером

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років результат від операцій з акціонером складав 12 174 мільйона гривень та включав чистий прибуток від первісного визнання облігацій внутрішньої державної позики отриманих від акціонера як внески до статутного капіталу у 2016-2017 роках.

Загальні резерви та інші фонди

Загальні резерви та інші фонди, створено у відповідності до вимог законодавства України, у сумі 11 449 мільйонів гривень станом на 31 грудня 2022 року (на 31 грудня 2021 року: 9 696 мільйонів гривень). Банк зобов'язаний створювати резервний капітал шляхом відрахування суми з нерозподіленого прибутку до складу резерву, що не підлягає розподілу. Сума до відрахування кожного року розраховується як чистий прибуток за попередній рік до виплати дивідендів власникам простих акцій у розмірі не менше 5% прибутку за поточний період, поки резервний капітал не досягне 25% регулятивного капіталу Банку.

Дивіденди

У 2022 році у відповідності до рішення Кабінету міністрів України про обов'язкову сплату 80% від прибутку державних організацій та рішення Кабінету міністрів України про затвердження річної фінансової звітності Банку за 2021 рік, Банк виплатив дивіденди у сумі 28 040 мільйонів гривень або 38,10 гривень на одну акцію (2021 рік: 19 442 мільйони гривень або 26,42 гривень на одну акцію) та відповідно до Податкового кодексу України Банк перерахував 5 047 мільйонів гривень (2021 рік: 3 318 мільйонів гривень) авансового внеску з податку на прибуток. Крім того, дочірніми компаніями Банку було виплачено акціонеру дивіденди у сумі 206 мільйонів гривень (2021 рік: 124 мільйонів гривень).

20 Процентні доходи та витрати

У мільйонах українських гривень	2022 рік	2021 рік	
Процентні доходи			
<i>Процентні доходи за ефективною ставкою відсотка</i>			
Кредити та аванси фізичним особам	15 634	17 949	
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	12 712	9 596	
Кредити та аванси банкам	6 857	1 190	
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	2 816	1 837	
Кредити та аванси юридичним особам	523	238	
Грошові кошти та їх еквіваленти	343	5	
Інвестиційні цінні папери за АС	21	58	
Всього процентних доходів за ефективною ставкою відсотка	38 906	30 873	
<i>Інші процентні доходи</i>			
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	4 440	4 440	
Фінансовий лізинг	341	544	
Всього інших процентних доходів	4 781	4 984	
Всього процентних доходів	43 687	35 857	
Процентні витрати			
Строкові депозити фізичних осіб	3 198	4 611	
Заборгованість перед НБУ	165	-	
Зобов'язання орендаря з лізингу	157	208	
Поточні/розрахункові рахунки	134	1 519	
Строкові депозити юридичних осіб	110	194	
Кошти банків	3	-	
Інше	-	1	
Всього процентних витрат	3 767	6 533	
Чистий процентний дохід	39 920	29 324	
Інформацію про процентні доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами подано у Примітці 33.			
21 Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9			
У мільйонах українських гривень	Прим.	2022 рік	2021 рік
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	451	(1)
Кредити та аванси клієнтам	8	10 511	686
Інвестиційні цінні папери за АС	9	(21)	116
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	9	3 492	-
Інші фінансові активи	12	98	5
Зобов'язання кредитного характеру	17	865	50
Всього прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9		15 396	856

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

22 Комісійні доходи та витрати

У мільйонах українських гривень	2022 рік	2021 рік
Комісійні доходи		
Розрахункові операції	11 488	9 982
Зняття готівки	7 891	7 130
Міжнародні платіжні системи	6 633	6 625
Еквайринг	5 514	9 018
Касові операції	46	78
Інше	1 373	2 224
Всього комісійних доходів	32 945	35 057
Комісійні витрати		
Міжнародні платіжні системи	11 980	11 277
Розрахункові операції	139	389
Касові операції	385	174
Інше	1	-
Всього комісійних витрат	12 505	11 840
Чистий комісійний дохід	20 440	23 217

Інформацію про доходи за комісійними по операціях з пов'язаними сторонами наведено у Примітці 33.

23 Інші адміністративні та операційні витрати

У мільйонах українських гривень	2022 рік	2021 рік
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	2 529	2 052
Професійні послуги	2 312	2 586
Утримання основних засобів	995	918
(Розформування) витрати на створення резерву під юридичні ризики	885	(6 464)
Податки, крім податку на прибуток	883	780
Витрати на комунальні послуги та господарські потреби	572	622
Поштові витрати та витрати на послуги зв'язку	502	517
Оренда	306	289
Охорона	285	320
Транспортні витрати	196	177
Витрати на страхування	121	36
Збитки від вибууття майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя, непоточних активів, утримуваних для продажу та запасів	89	-
Реклама та маркетинг	81	151
Витрати на зменшення корисності основних засобів	71	65
Збитки від вибууття інвестиційної нерухомості	23	-
Інше	660	368
Всього інших адміністративних та операційних витрат	10 510	2 417

До складу статті «Оренда» відносяться орендні витрати за неідентифікованими активами у сумі 219 мільйонів гривень (2021 рік: 198 мільйонів гривень), ПДВ, що не відшкодовується (та відповідно не включається в право користування та фінансові зобов'язання) у сумі 49 мільйонів гривень (2021 рік: 48 мільйонів гривень) та інші змінні орендні витрати у сумі 37 мільйонів гривень (2021 рік: 42 мільйонів гривень).

Інформацію про інші адміністративні та операційні витрати за операціями з пов'язаними сторонами наведено у Примітці 33.

За 2022 рік Група понесла витрати спричинені війною у сумі 394 мільйони гривень пов'язані з перенесенням дата-центр у Євросоюзу (класифіковані та представлені вище в статті «Утримання основних засобів»), уцінкою основних засобів у сумі 71 мільйонів гривень (окрема стаття), благодійністю та іншими витратами у сумі 107 мільйонів гривень (класифіковані та представлені вище в статті «Інше»).

23 Інші адміністративні та операційні витрати (продовження)

У 2022 році Група приймала участь в опитуванні щодо рівня заробітних плат по банківському ринку України та інших галузей, що проводило ТОВ «Ернст енд Янг», за результатами якого кожному учаснику надається загальний звіт із огляду рівня заробітних плат.

У 2021 році компанія ТОВ «Ернст енд Янг» надавала консультаційні послуги з проведення дослідження з правил оподаткування податком на доходи фізичних осіб професійного страхування в іноземних юрисдикціях, а саме країнах-членів Організації економічного співробітництва та розвитку (38 юрисдикцій).

24 Інші доходи

<u>У мільйонах українських гривень</u>	2022 рік	2021 рік
Інші доходи отримані від платежних систем	1 559	195
Відшкодування судових витрат	317	-
Штрафи отримані	154	192
Інше	926	1 225
Всього інших доходів	2 956	1 612

25 Податок на прибуток

<u>У мільйонах українських гривень</u>	2022 рік	2021 рік
Поточний податок	5 941	58
Відстрочений податок	(1 455)	-
(Витрати на сплату податку) доходи від повернення податку	4 486	58

У 2022 році більшість доходів Групи оподатковувалися податком на прибуток за ставкою 18% (2021 рік: 18%).

Станом на 31 грудня 2022 року поточні податкові активи у сумі 9 079 мільйонів гривень складалися з 12 051 мільйон гривень авансового внеску з податку на прибуток (пов'язаних із виплатою дивідендів), зменшених на суму поточних податкових зобов'язань за 2022 рік у сумі 2 972 мільйони гривень (31 грудня 2021 року: авансового внеску з податку на прибуток (пов'язаних із виплатою дивідендів) у сумі 9 978 мільйонів гривень).

<u>У мільйонах українських гривень</u>	2022 рік	2021 рік
Прибуток до оподаткування	34 740	35 300
Теоретична сума витрат за встановленою законом ставкою (2022: 18%; 2021: 18%)	6 253	6 354
Податковий ефект статей, які не враховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподатковуваної суми:		
- Витрати, що не включаються до валових витрат	208	63
- Дохід, що не підлягає оподаткуванню	(551)	(1 216)
Зміна в невизнаних відстрочених податкових активах	(1 087)	(3 179)
Зміни в оцінках постійних та тимчасових різниць	(337)	(1 964)
(Витрати на сплату податку) доходи від повернення податку	4 486	58

25 Податок на прибуток (продовження)

Відмінності між правилами оподаткування в Україні та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни цих тимчасових різниць описаний далі:

У мільйонах українських гривень	1 січня 2022	(Віднесено)/ кредитовано на прибуток або безпосередньо збиток на інші сукупні доходи	(Віднесено)/ кредитовано	31 грудня 2022 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Резерв під очікувані кредитні збитки	67	821	-	888
Податкові збитки перенесені на майбутні періоди	930	(465)	-	465
Основні засоби - інші різниці (метод амортизації та визначення первісної вартості)	90	12	-	102
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	858	-	2 144	3 002
Валовий відстрочений податковий актив	1 945	368	2 144	4 457
За мінусом невизнаного відстроченого податкового активу	(1 945)	1 087	(2 144)	(3 002)
Визнаний відстрочений податковий актив	-	1 455	-	1 455
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування				
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	(8)	-	(207)	(215)
Основні засоби (переоцінка будівель)	(150)	16	(6)	(140)
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(158)	16	(213)	(355)
Чисте відстрочене податкове (зобов'язання)/актив	(158)	1 471	(213)	1 100

25 Податок на прибуток (продовження)

		(Віднесено)/ кредитовано на	(Віднесено)/ кредитовано	
		прибуток або збиток інші сукупні доходи	безпосередньо на	
У мільйонах українських гривень	1 січня 2021			31 грудня 2021
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Резерв під очікувані кредитні збитки	59	8	-	67
Податкові збитки перенесені на майбутні періоди	4 157	(3 227)	-	930
Основні засоби - інші різниці (метод амортизації та визначення первісної вартості)	50	40	-	90
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	528	-	330	858
Валовий відстрочений податковий актив	4 794	(3 179)	330	1 945
За мінусом невизнаного відстроченого податкового активу	(4 794)	3 179	(330)	(1 945)
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування				
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	(6)	-	(2)	(8)
Основні засоби (переоцінка будівель)	(141)	(15)	6	(150)
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(147)	(15)	4	(158)

За умов теперішньої структури Групи та податкового законодавства в Україні податкові збитки та поточні податкові активи різних компаній Групи не можуть зараховуватися за рахунок поточних податкових зобов'язань та оподатковуваних прибутків інших компаній Групи, і тому податки можуть нараховуватися навіть за наявності консолідованого податкового збитку. Таким чином, взаємозалік відстрочених податкових активів і зобов'язань проводиться, лише коли вони відносяться до однієї юридичної особи-платника податку та до одного податкового органу.

26 Аналіз за сегментами

Операційні сегменти – це компоненти організації, що беруть участь у комерційній діяльності, з якої організація може отримувати доходи або внаслідок якої може зазнавати витрат, чиї операційні результати регулярно аналізуються особою, відповідальною за прийняття операційних рішень і для яких є окрема фінансова інформація. Особа, відповідально за прийняття операційних рішень – це особа або група осіб, які розподіляють ресурси та оцінюють діяльність підприємства. Функції особи, відповідальної за прийняття операційних рішень, виконує Правління Групи.

(а) Опис продуктів та послуг, за якими кожен сегмент, що підлягає розкриттю у звітності, отримує свої доходи

Група включає в себе такі основні сегменти банківської діяльності:

Роздрібна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає надання банківських послуг клієнтам-фізичним особам із відкриття та ведення поточних рахунків, в т.ч. через електронні канали продажу, залучення депозитів, надання споживчих кредитів, в т.ч. у співпраці з торговими мережами, іпотечних кредитів, обслуговування кредитних та дебетних карток.

В 3 кварталі 2021 року Група закінчила поточну трансформацію бізнес сегменту з обслуговування юридичних осіб, змінивши структуру розподілу клієнтів за обсягом виручки. При цьому для різних типів клієнтів (мікро, малого, середнього або корпоративного рівня) запроваджені різні сервісні моделі, але застосуються єдині внутрішньобанківські політики та методи управління. В межах цієї звітності всі операційні сегменти бізнес-клієнтів на основі подібності показані як окремий звітний сегмент «Банківська діяльність з обслуговування бізнес-клієнтів». Цей бізнес-сегмент включає надання банківських послуг приватним підприємцям або юридичним особам з обслуговування поточних рахунків, залучення депозитів, надання кредитів та інших видів фінансування, операції з іноземною валютою. Також даний сегмент включає в себе банківські послуги з надання можливості оплати з використанням POS терміналів.

26   Аналіз за сегментами (продовження)

Діяльність на ринках капіталу – цей бізнес-сегмент включає торговельні операції з фінансовими інструментами, міжбанківські кредити, депозити, операції з обміну іноземних валют.

Активи та зобов'язання, що управлюються як окремий портфель – цей сегмент включає в себе операції, які пов'язані з колишніми власниками Групи та на сьогоднішній день визнані як проблемні. На думку Керівництва, цей портфель має аналогічні показники кредитного ризику, незалежно від класифікації за галузю економіки та напрямом комерційної діяльності на дату видачі таких кредитів. Сегмент включає також всі активи, зобов'язання та відповідні доходи, витрати Кіпрської філії.

Управління капіталом та інші функції централізованого управління – цей сегмент включає об'єкти, що управлюються централізовано – готікові кошти, кореспондентські рахунки, основні засоби, загальнобанківська валютна позиція, інструменти акціонера (капітал, облігації внутрішньої державної позики, надані державою для збільшення статутного капіталу), а також інші активи та зобов'язання і відповідні доходи/витрати, що є поза межами впливу бізнес-підрозділів. Крім того, сегмент є регулятором внутрішньосегментного розподілу плати за ресурси (система трансфертного ціноутворення – «ТЦУ»). Система ТЦУ базується на визначені трансфертних цін, що враховують фактичну вартість пасивів Групи; тенденції ринку та відповідні ринкові індикатори; премію за строк (вища ціна для більших строків); вартість буферу ліквідності; цільову структуру балансу та стратегію Групи.

Облігації внутрішньої державної позики, надані державою для збільшення статутного капіталу, включають всі цінні папери віднесені до статті балансу інвестиційні цінні папери за СВПЗ та частково інвестиційні цінні папери за СВІСД, а саме довгострокові державні боргові цінні папери строк погашення, яких листопад 2027-грудень 2032 років.

Операції між сегментами банківської діяльності здійснюються на звичайних комерційних умовах. Кошти перерозподіляються між сегментами, що призводить до виникнення трансфертних доходів або витрат, які показані у складі операційного доходу (доходи від інших сегментів/витрати за іншими сегментами).

Загальний результат сегменту включає перерозподіл загальнобанківських адміністративних витрат, що показані в статті «Інші адміністративні та операційні витрати». Такий перерозподіл включає всі витрати центральних функцій управління, в тому числі витрати на персонал, амортизацію та інші операційні витрати.

(б) Фактори, на основі яких керівництво визначило сегменти, що підлягають розкриттю у звітності

Сегменти Групи – це його стратегічні підрозділи, які обслуговують різні категорії клієнтів. Управління ними здійснюється окремо, оскільки кожний підрозділ передбачає різні маркетингові стратегії та рівень обслуговування.

Фінансова інформація за сегментами, яку аналізує особа, відповідальна за прийняття операційних рішень, не включає інформацію дочірніх компаній Групи. Відповідальність за регулярний аналіз показників цих дочірніх компаній покладена на їх керівництво. Особа, відповідальна за прийняття операційних рішень, отримує фінансову звітність дочірніх компаній Групи. Інформація про дочірні компанії не включена у інформацію за сегментами, адже обсяг активів, зобов'язань та відповідних доходів/витрат дочірніх компаній є не суттєвим.

(в) Оцінка прибутку або збитку, активів та зобов'язань операційного сегмента

Активи і зобов'язання закріплюються за сегментом на основі принципу можливості управління відповідними активами та зобов'язаннями. За кожним сегментом банківської діяльності особа, відповідальна за прийняття операційних рішень, аналізує чисті процентні доходи, скориговані на результат операцій між сегментами (доходи від інших сегментів/витрати за іншими сегментами). Внутрішньосегментний розподіл плати за ресурси проводиться за внутрішніми процентними ставками, які затверджуються КУАП з урахуванням ринкових процентних ставок, строків погашення кредитів за договором та фактичних даних щодо строків погашення коштів клієнтів.

Комісійні доходи та витрати включають прямі комісії сегменту та результат внутрішнього перерозподілу доходів та витрат між сегментами.

Загальний результат сегменту включає алокації загальнобанківських адміністративних витрат.

26 Аналіз за сегментами (продовження)

(г) Інформація про прибуток або збитки, активи та зобов'язання операційного сегмента

Далі подано інформацію за сегментами за період, що закінчився 31 грудня 2022 року:

У мільйонах українських гривень	Роздрібна банківська діяльність з зобов'язання, діяльністю обслуговування бізнес-клієнтів управляються	Банківська діяльність з зобов'язання, що управлюється як окремий портфель	Активи та діяльність на ринках капіталом та інші капіталу	Діяльність на ринках капіталом та інші капіталу	Управління централізованого управління	Всього за сегментами
Всього активів сегмента, в тому числі:	46 955	24 437	11 842	213 744	243 618	540 596
Грошові кошти та іх еквіваленти	-	-	181	3 610	92 589	96 380
Кредити та аванси банкам	-	-	-	103 837	-	103 837
Кредити та аванси клієнтам	43 215	24 374	495	-	-	68 084
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:						
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	-	-	-	-	95 716	95 716
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	106 079	37 841	143 920
- за амортизованою собівартістю	-	-	-	116	-	116
Інвестиційна нерухомість	-	-	2 155	-	-	2 155
Інші нефінансові активи	271	2	8 418	4	494	9 189
Всього зобов'язань сегмента, в тому числі:	341 351	121 393	14 599	708	4 756	482 807
Інші залучені кошти	128	-	-	-	-	128
Кошти клієнтів	339 368	121 221	11 379	2	-	471 970

26 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подано інформацію за сегментами за 12 місяців 2022 року, що представлена як їх аналізувала особа відповідальна за прийняття операційних рішень:

	Роздрібна банківська діяльність з зобов'язання, обслуговування бізнес-клієнтів управлються як окремий портфель	Активи та діяльність на ринках капіталом та інші капіталу	Управління централізованого функції управління	Всього за сегментами
<u>У мільйонах українських гривень</u>				
2022				
Процентні доходи	15 829	3 391	94	14 387
Процентні витрати	(3 450)	(149)	-	(4)
Доходи від інших сегментів/(витрати за іншими сегментами)	5 900	858	(47)	(6 332)
Чистий процентний дохід	18 279	4 100	47	8 051
				9 441
				39 918
Комісійні доходи	22 514	9 912	3	190
Комісійні витрати	(10 099)	(1 892)	-	(40)
Чистий комісійний дохід	12 415	8 020	3	150
				(148)
				20 440
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	2 608
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	11 912	897	82	1 764
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	-	-	(6 951)	441
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	119
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-	267	-
Інші доходи	1 929	55	313	2
Витрати на виплати працівникам	(3 201)	(868)	(59)	(34)
Амортизаційні витрати	(653)	(60)	(5)	(5)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:	(11 273)	(2 742)	(3 175)	(65)
- прямі витрати сегменту, крім витрат на персонал та амортизацію	(3 757)	(643)	(2 247)	(31)
- передозподіл витрат централізованих функцій на бізнес сегменти	(7 516)	(2 099)	(43)	(34)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	-	-	(885)	-
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів	(491)	(22)	-	55
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	-	(1)	-	-
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	-	2	-	2
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	(8 791)	(1 821)	(830)	(1 494)
				(2 460)
				(15 396)
Прибуток до оподаткування (Витрати на сплату податку) доходи від повернення податку	20 126	7 560	(10 308)	8 929
				8 365
				34 672
				(4 474)
				(4 474)
Результат сегмента	20 126	7 560	(10 308)	8 929
				3 891
				30 198

26 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подано інформацію за сегментами за період, що закінчився 31 грудня 2021 року:

У мільйонах українських гривень	Роздрібна банківська діяльність з зобов'язання, діяльністю обслуговування бізнес-клієнтів	Активи та діяльність на ринках капіталом та інші капіталу	Управління централізованого управління	Всього за сегментами
	як окремий портфель			
Всього активів сегмента, в тому числі:	53 951	15 496	12 452	108 703
Грошові кошти та іх еквіваленти	-	-	-	4 672
Кредити та аванси банкам	-	31	-	26 212
Кредити та аванси клієнтам	51 644	15 386	1 188	-
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:	-	-	-	77 739
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	-	-	-	-
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	77 632
- за амортизованою собівартістю	-	-	-	107
Інвестиційна нерухомість	-	-	1 989	-
Всього зобов'язань сегмента, в тому числі:	231 232	88 252	10 965	640
Кошти банків	-	-	-	3
Кошти клієнтів	228 686	88 074	8 543	-
				325 303

26 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подано інформацію за сегментами за 12 місяців 2021 року, що представлена як їх аналізувала особа відповідальна за прийняття операційних рішень:

	Роздрібна банківська діяльність з зобов'язання, діяльністю обслуговування бізнес-клієнтів управлються як окремий портфель	Банківська діяльність з зобов'язання, що управлюється як окремий портфель	Активи та Діяльність на ринках капіталом та інші капіталу	Управління централізованого управління	Всього за сегментами
<u>У мільйонах українських гривень</u>					
2021					
Процентні доходи	18 162	2 179	232	5 543	9 738
Процентні витрати	(6 278)	(242)	(2)	(15)	-
Доходи від інших сегментів/(витрати за іншими сегментами)	5 715	1 243	(770)	(3 184)	(3 004)
Чистий процентний дохід	17 599	3 180	(540)	2 344	6 734
Комісійні доходи	21 741	12 996	3	317	35 057
Комісійні витрати	(7 708)	(3 730)	-	(246)	(156)
Чистий комісійний дохід	14 033	9 266	3	71	(156)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	-	(7 666)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	2 191	744	3	287	1
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	-	-	593	(158)	582
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	32	-
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-	(873)	-	(873)
Інші доходи	708	37	374	(1)	168
Витрати на виплати працівникам	(2 816)	(782)	(64)	(824)	(4 418)
Амортизаційні витрати	(707)	(287)	(9)	(75)	(1 105)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:	(9 724)	(2 303)	3 577	717	5 385
- прямі витрати сегменту крім витрат на персонал та амортизацію	(3 334)	(432)	(2 884)	(277)	(1 885)
- передозподіл витрат централізованих функцій на бізнес сегменти	(6 361)	(1 871)	(27)	994	7 265
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	(29)	-	6 488	-	5
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів	(138)	(11)	-	-	38
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	(164)	-	-	-	(164)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	4	6	-	67	-
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	(97)	286	(926)	(115)	(4)
Прибуток до оподаткування	20 889	10 136	2 138	2 345	(441)
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	-	-	-	-	(17)
Результат сегмента	20 889	10 136	2 138	2 345	(458)
					35 050

26 Аналіз за сегментами (продовження)

Звірка доходів, прибутку або збитку, активів та зобов'язань сегмента

Загальна сума доходів складається з процентних доходів, комісійних доходів та інших операційних доходів за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	<u>2022 рік</u>	<u>2021 рік</u>
Всього доходів сегментів	79 446	72 197
(а) Коригування при консолідації	142	329
Всього консолідованих доходів	79 588	72 526

Звірка прибутку або збитку, що підлягає розкриттю у звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	<u>2022 рік</u>	<u>2021 рік</u>
Загальний результат сегментів	34 672	35 067
(а) Коригування при консолідації	68	233
Прибуток до оподаткування	34 740	35 300

Звірка активів, що підлягають розкриттю у звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	<u>2022 рік</u>	<u>2021 рік</u>
Всього активів сегмента	540 596	401 296
(а) Коригування при консолідації	62	89
Всього консолідованих активів	540 658	401 385

Звірка зобов'язань, що підлягають розкриттю у звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	<u>2022 рік</u>	<u>2021 рік</u>
Всього зобов'язань сегмента	482 807	334 681
(а) Коригування при консолідації	(88)	(211)
Всього консолідованих зобов'язань	482 719	334 470

Далі подана звірка суттєвих статей доходів за 2022 рік:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	<u>Процентні доходи</u>	<u>Інші доходи</u>
Загальна сума за всіма сегментами	43 686	2 815
(а) Коригування при консолідації	1	141
Подано у звітності за МСФЗ	43 687	2 956

26 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подана звірка суттєвих статей витрат за 2022 рік:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	Процентні витрати	Витрати на виплати працівникам	Інші адміністративні та операційні витрати
Загальна сума за всіма сегментами	(3 768)	(10 096)	(10 473)
(а) Коригування при консолідації	1	(33)	(37)
Подано у звітності за МСФЗ	(3 767)	(10 129)	(10 510)

Далі подана звірка суттєвих статей доходів за 2021 рік:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	Процентні доходи	Інші доходи
Загальна сума за всіма сегментами	35 854	1 286
(а) Коригування при консолідації	3	326
Подано у звітності за МСФЗ	35 857	1 612

Далі подана звірка суттєвих статей витрат за 2021 рік:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	Процентні витрати	Витрати на виплати працівникам	Інші адміністративні та операційні витрати
Загальна сума за всіма сегментами	(6 537)	(8 904)	(2 348)
(а) Коригування при консолідації	4	(27)	(69)
Подано у звітності за МСФЗ	(6 533)	(8 931)	(2 417)

Далі подано вивірення суттєвих активів станом на 31 грудня 2022 року:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	Інші фінансові активи	Основні засоби	Нематеріальні активи за винятком гудвілу
Загальна сума за всіма сегментами	4 309	5 228	1 389
(а) Коригування при консолідації	9	80	3
Подано у звітності за МСФЗ	4 318	5 308	1 392

26 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подано вивірення суттєвих зобов'язань станом на 31 грудня 2022 року:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	<u>Інші фінансові зобов'язання</u>	<u>Кошти клієнтів</u>
Загальна сума за всіма сегментами	2 634	471 970
(а) Коригування при консолідації	13	(107)
(в) Інші коригування	-	-
(е) Операції валютного свопу та операції на умовах спот за справедливою вартістю	-	-
(с) Рекласифікація	-	-
Подано у звітності за МСФЗ	2 647	471 863

Далі подано вивірення суттєвих активів станом на 31 грудня 2021 року:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	<u>Інші фінансові активи</u>	<u>Основні засоби</u>	<u>Нематеріальні активи за винятком гудвілу</u>
Подано в управлінській звітності	2 644	6 074	1 288
(с) Рекласифікація	29	85	3
Подано у звітності за МСФЗ	2 673	6 159	1 291

Далі подано вивірення суттєвих зобов'язань станом на 31 грудня 2021 року:

<u>У мільйонах українських гривень</u>	<u>Інші фінансові зобов'язання</u>	<u>Кошти клієнтів</u>
Загальна сума за всіма сегментами	3 770	325 303
(а) Коригування при консолідації	54	(284)
(в) Інші коригування	-	-
(е) Операції валютного свопу та операції на умовах спот за справедливою вартістю	-	-
(с) Рекласифікація	-	-
Подано у звітності за МСФЗ	3 824	325 019

Різниці, що є предметом звірки, зумовлені наступним:

(а) – Звітність за сегментами підготовлена до консолідації дочірніх компаній.

Група не аналізувала у примітці «Аналіз за сегментами» капітальні інвестиції, поточний та відстрочений податок на прибуток.

д) Аналіз доходів за банківськими продуктами та послугами

Аналіз доходів Групи за банківськими продуктами та послугами подано у Примітці 20 (Процентні доходи), Примітці 22 (Комісійні доходи).

Контрагентом, за якими виручка складала більше 10% загальної виручки за 2022 та 2021 рік є Акціонер Групи. Див. Примітку 33.

26 Аналіз за сегментами (продовження)

(e) Географічна інформація

Доходи за кожною окремою країною, де вони були суттєвими:

У мільйонах українських гривень	2022 рік	2021 рік
Україна	79 568	72 480
Інші	20	46
Всього консолідованих доходів	79 588	72 526

27 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками у Групі здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також нефінансових (операційних, юридичних, комплаенс ризиків та ризику репутації). Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик), кредитного ризику, процентного ризику та ризику ліквідності. Основними інструментами управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались. Однак в умовах повномасштабної військової агресії Російської Федерації, що почалася в лютому 2022 року, ключовими завданнями Групі є підтримка економіки країни шляхом продовження фінансування ключових галузей економіки, забезпечення безперебійного руху готівки та розрахункового обслуговування клієнтів, та відновлення діяльності Групі на територіях, де вона була перервана внаслідок бойових дій та тимчасової окупації, тому такі ліміти коригувалися протягом 2022 року і можуть коригуватися і надалі.

Органи управління фінансовими ризиками

З метою ефективного управління ризиками у Групі створена та діє система управління ризиками, що передбачає розподіл прав, обов'язків, відповідальності між органами управління, структурними підрозділами Групи, відокремлення процесів виявлення та оцінки ризиків, оцінки ефективності функціонування системи управління ризиками від процесу прийняття ризиків.

Суб'єктами системи управління ризиками у Групі є:

- Наглядова рада;
- Комітет з питань аудиту Наглядової ради;
- Комітет з питань ризиків Наглядової ради;
- Правління Групи;
- Комітет з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки;
- Кредитний комітет;
- Комітет з питань управління активами та пасивами;
- Комітет з питань управління непрацюючими активами;
- Внутрішній аудит;
- Блок підрозділів з питань управління ризиками;
- Напрямок Compliance;
- Департамент ринків капіталу;
- Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій;
- Інші підрозділи підтримки (Бек-та Мідл-офіс);
- Бізнес-підрозділи, що безпосередньо приймають ризики.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Наглядова рада – несе повну відповідальність за управління ризиками, на які наражається Група у своїй діяльності та, відповідно:

- забезпечує створення та функціонування, здійснює контроль за ефективністю системи управління ризиками та внутрішнього контролю;
- визначає та контролює дотримання корпоративних цінностей Групи, які базуються на здійсненні бізнесу на законних та етичних принципах, та постійно підтримує високу культуру управління ризиками;
- створює та підтримує на належному рівні організаційну структуру, інформаційну систему щодо управління ризиками та внутрішній контроль, що забезпечують ефективне управління ризиками;
- забезпечує, щоб політика винагороди в Групі відповідала та сприяла ефективному управлінню ризиками, не стимулюючи прийняття надмірного рівня ризику;
- забезпечує, щоб практика управління ризиками була невід'ємною частиною стратегічного планування;
- затверджує внутрішньобанківські документи з питань управління ризиками та здійснює нагляд за їх дотриманням/впровадженням/новленням;
- затверджує перелік лімітів (обмежень) щодо кожного виду ризику та процедуру ескалації порушень лімітів ризиків;
- затверджує План відновлення діяльності Групи (з урахуванням Змін до Правил роботи банків у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану, затверджених Постановою Правління НБУ №80 від 22.04.2022) та забезпечує виконання функцій щодо відновлення діяльності Групи іншими суб'єктами системи управління ризиками;
- затверджує призначення та звільнення Головного ризик-менеджера (CRO) та Головного комплаенс-менеджера (CCO);
- встановлює випадки накладання заборони (вето) CRO та/або CCO на рішення Правління банку, комітетів та інших колегіальних органів Правління банку;
- забезпечує функціонування системи внутрішнього контролю та нагляд за її ефективністю;
- розглядає управлінську звітність щодо ризиків та приймає рішення щодо застосування відповідних заходів з управління ризиками;
- вживає заходів для запобігання виникнення конфліктів інтересів у Групі, сприяє їх врегулюванню та повідомляє Національний банк України про конфлікти інтересів, що виникають у Групі.

Комітет з питань аудиту Наглядової ради – є постійно діючим колегіальним органом, що виконує функцію допоміжного та підготовчого органу Наглядової ради, у рамках виконуваних функцій:

- перевіряє ефективність системи управління ризиками;
- контролює незалежність, об'єктивність, компетентність керівника Внутрішнього аудиту, ефективність здійснення внутрішнього аудиту;
- надає Наглядовій раді рекомендації щодо підбору, призначення, звільнення керівника Внутрішнього аудиту.

Комітет з питань ризиків Наглядової ради – є постійно діючим колегіальним органом, що створений та функціонує з метою надання допомоги Наглядовій раді у частині її функції з забезпечення функціонування системи ризик-менеджменту у Групі. Комітет з питань ризиків Наглядової ради виконує наступні основні функції:

- бере участь у розробці організаційної структури управління ризиками та внутрішнього контролю з метою забезпечення раціонального управління ризиками, належного рівню внутрішнього контролю;
- здійснює моніторинг та аналіз поточного портфелю та рівня ризиків, що приймаються Групою;
- здійснює контроль за дотриманням граничних показників ризиків, що встановлені Наглядовою радою;
- забезпечує наявність та підтримання в актуальному стані (перегляд - не рідше 1 разу на рік) внутрішніх документів Групи з питань управління ризиками та функціонування системи внутрішнього контролю (з урахуванням Змін до Правил роботи банків у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану, затверджених Постановою Правління НБУ №80 від 22.04.2022);
- здійснює нагляд та надає Наглядовій раді рекомендації щодо адекватності капіталу Групи та ліквідності;
- надає Наглядовій раді пропозиції щодо удосконалення системи управління ризиками та системи внутрішнього контролю;
- переглядає та надає Наглядовій раді рекомендації щодо забезпечення безперервної діяльності та планів відновлення діяльності.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Внутрішній аудит – є складовою системи внутрішнього контролю у Групі та виконує наступні основні функції:

- здійснює ідентифікацію та оцінку основних сфер ризику Групи, у тому числі - наявності та ефективності роботи системи управління ризиками, відповідність такої системи видам та обсягам здійсюваних операцій, та системи внутрішнього контролю, здатності цих систем реагувати на нові та посилюючи ризики, обґрунтованості рівня ризику, який Група готова приймати;
- забезпечує надання Наглядовій раді, Комітет з питань аудиту та Ризиків Наглядової ради, Правлінню Групи незалежної обґрунтованої оцінки ефективності дій, заходів та перевірок у сфері ризиків, з якими стикається Група;
- виробляє та надає рекомендації щодо усунення недоліків, щодо вдосконалення та підвищення ефективності систем управління ризиками та внутрішнього контролю у Групі, забезпечує моніторинг прийнятих заходів щодо усунення недоліків та врахування рекомендацій.

Правління Групи – несе відповідальність за впровадження стратегії та політики управління ризиками, культури управління ризиками, системи управління ризиками та внутрішнього контролю, процедур, метод та інших заходів щодо ефективного управління ризиками, затверджених Наглядовою радою Групи, та, відповідно:

- забезпечує розробку, розробляє, погоджує або затверджує (у залежності від виду документу) внутрішньобанківські документи з питань управління ризиками;
- забезпечує підготовку та надання Наглядовій раді Групи управлінської звітності щодо величини всіх видів ризиків, на які наражається Група, у тому числі в розрізі нових видів продуктів чи значних змін;
- розробляє заходи щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками, виконання рекомендацій та зауважень за результатами оцінки в рамках системи внутрішнього контролю, перевірок підрозділу внутрішнього аудиту, зовнішніх аудиторів та наглядових органів.

Кредитний комітет

Кредитний комітет приймає рішення щодо здійснення активних операцій Групою в межах лімітів повноважень, встановлених Правлінням Групи, затверджує ліміти на здійснення операцій з банками-контрагентами, купівлю цінних паперів, здійснює нагляд за значними кредитними проектами. Також Кредитний комітет затверджує методики, інструкції, порядки, форми, моделі та інші регламентні чи процедурні документи щодо виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення кредитних ризиків на всіх організаційних рівнях. Засідання Кредитного комітету відбуваються не рідше одного разу на тиждень.

Комітет з управління активами та пасивами

Основною метою створення і діяльності Комітету є забезпечення ефективності та безперервності процесу управління активами та пасивами Групи, моніторингу ризику ліквідності, ринкового, процентного ризику банківської книги та вжиття відповідних заходів, спрямованих на мінімізацію даних ризиків та максимізацію фінансового результату Групи. Засідання Комітету з управління активами та пасивами відбуваються раз на місяць.

Комітет з управління операційними ризиками та інформаційною безпекою

Комітет створений та функціонує з метою забезпечення комплексності та ефективності процесів управління операційним та інформаційним ризиками, впровадження та функціонування систем внутрішнього контролю та управління інформаційною безпекою, управління ризиками, що виникають в процесі взаємовідносин з небанківськими установами. Засідання Комітету з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки відбуваються раз на місяць.

Комітет з питань управління непрацюючими активами

Комітет створений для забезпечення ефективної роботи з проблемними активами, з метою зменшення рівня та обсягу проблемних активів Групи шляхом оперативного прийняття рішень і забезпечення ефективності процесів управління проблемною заборгованістю. До сфери діяльності Комітету відносяться всі проблемні активи Групи, включаючи активи що включені до списку спостереження, стягнуте майно та токсичні активи.

Департамент ринків капіталу

Департамент ринків капіталу відповідає за оперативне управління ліквідністю та валютною позицією Групи.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій

Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій щоденно здійснює розрахунок та контроль дотримання Групою нормативних показників ліквідності, встановлених НБУ, а також внутрішніх показників ризику ліквідності, готує звіти з поточного стану ліквідності Групи.

Блок підрозділів з питань управління ризиками – є незалежним від бізнес-підрозділів, не приймає участі у отриманні доходів Групи. Блок підрозділів з питань управління ризиками є підпорядкованим Головному ризик-менеджеру (CRO), У свою чергу CRO є підпорядкованим та підзвітним Наглядовій раді, а також має право безперешкодно звертатись до Наглядової ради та/або Комітету з питань ризиків Наглядової ради. CRO має право накладати заборону (вето) на рішення колегіальних органів, створених Правлінням Групи.

Блок підрозділів з питань управління ризиками виконує наступні основні функції:

- забезпечує функціонування системи управління кредитним ризиком, операційним ризиком, ринковим, процентним ризиком банківського портфелю (кредитів, депозитів, тощо) та ризиком ліквідності шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування щодо кожного виду ризиків;
- розробляє/бере участь у розробці та підтримує (у залежності від виду документу) в актуальному стані внутрішньобанківські нормативні документи (процедури, методики, положення тощо) з питань управління ризиками;
- готує висновки щодо запропонованих бізнес-підрозділами кредитних проектів як щодо нових кредитів, так і щодо зміни умов за діючими/існуючими кредитами;
- готує та надає звіти щодо ризиків Наглядовій раді Групи не рідше одного разу на квартал, Комітету з питань ризиків Наглядової ради, Правлінню Групи, а також комітетам Правління Групи – не рідше одного разу на місяць, у разі виявлення ситуацій, що потребують невідкладного інформування ради Групи – в якомога коротші строки;
- здійснює стрес - тестування ризиків;
- здійснює моніторинг дотримання лімітів ризиків, показників ризик-апетиту;
- розробляє та впроваджує систему раннього виявлення потенційно проблемних клієнтів, фінансування яких може мати підвищений кредитний ризик;
- забезпечує виконання та контроль за процедурами розрахунку резервів згідно з МСФЗ та розміру кредитного ризику згідно з вимогами Національного банку України у відповідності до затверджених методологій та підходів Групи;
- розробляє, впроваджує та підтримує в актуальному стані методики та моделі з оцінки ризиків.

Напрямок «Compliance» – підпорядкований Члену Правління (з питань комплаенсу), який, в свою чергу є підпорядкованим та підзвітним Наглядовій раді Групи. Напрямок «Compliance» є незалежним від бізнес-підрозділів, не приймає участі у отриманні доходів Групи та виконує наступні основні функції:

- забезпечує організацію контролю за дотриманням Групою норм законодавства, регуляторного середовища, правил, внутрішньобанківських документів та відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на Групу;
- забезпечує моніторинг змін у законодавстві та регуляторному середовищі, правилах, внутрішньобанківських документах та відповідних стандартах професійних об'єднань, дія яких поширюється на Групу, та здійснює оцінку впливу таких змін на процеси та процедури, запроваджені в Групі, а також забезпечує контроль за імплементацією відповідних змін у внутрішньобанківські документи;
- забезпечує контроль за взаємовідносинами Групи з клієнтами та контрагентами з метою запобігання участі та /або використанню Групи в незаконних операціях;
- забезпечує управління ризиками, пов'язаними з конфліктом інтересів;
- готує висновки щодо комплаенс-ризику, який притаманний новим продуктам та значним змінам в діяльності Групи, до моменту їх упровадження для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень;
- готує та надає звіти щодо оцінки комплаенс-ризику Наглядовій раді Групи, Комітету з питань ризиків Наглядової ради та Правлінню не рідше одного разу на квартал;
- виконує і інші функції, передбачені внутрішніми документами Групи та чинним законодавством України.

Кредитний ризик. Група наражається на кредитний ризик, який визначається як імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору. Кредитний ризик виникає за всіма активними банківськими операціями, за винятком боргових цінних паперів та інших фінансових інструментів у торговій книзі Групи.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Кредитна політика Групи визначає загальні засади щодо здійснення кредитного процесу та управління кредитним ризиком, встановлює загальний підхід до прийняття кредитних ризиків, принципи і стандарти кредитної діяльності, визначає повноваження та відповідальність керівних органів, працівників та структурних підрозділів Групи на кожному етапі кредитного процесу, забезпечує комплексний підхід до управління кредитним ризиком.

Військова агресія росії проти України суттєво вплинула на якість обслуговування боргу позичальниками. Група, для попередження наслідків впливу негативних факторів та збереження можливості обслуговування боргу застосував різні засоби врегулювання заборгованості. Було також змінено підходи до прийняття рішень за кредитними операціями - застосована географічна диференціація у залежності від ризикованості територій ведення підприємницької діяльності (знаходження позичальника), введено додаткові критерії оцінки ризиків та моніторингу якості кредитного портфеля.

Управління кредитним ризиком здійснюється на підставі регулярного аналізу спроможності позичальників та потенційних позичальників виконувати свої зобов'язання з погашення кредитів та сплати процентів, регулярного аналізу якості кредитного портфелю з метою моніторингу рівня кредитного ризику, шляхом зміни, за необхідності, лімітів кредитування, шляхом одержання застави, її перевірки та переоцінки застави з встановленою періодичністю, та використовуючи інші інструменти зниження ризику.

Основна інформація про рівень кредитного ризику систематично актуалізується та надається для аналізу у вигляді звітів про стан кредитного портфеля.

Кредитний комітет затверджує класифікацію кредитних операцій за групами ризику, розглядає, вносить корективи та затверджує оцінку кредитного ризику у відповідності до регулятивних вимог та оцінку очікуваних кредитних збитків у відповідності з МСФЗ (кредити та аванси клієнтам, зобов'язання пов'язані з кредитуванням, інші фінансові активи).

З метою обмеження ризиків, на які нарахується Група внаслідок операцій з кредитування, у Групі існує наступна система повноважень на прийняття рішень за кредитними операціями:

- індивідуальні повноваження: за ризиковими операціями делеговані Блоку підрозділів з питань управління ризиками з метою прийняття рішень щодо клієнтів роздрібного та малого і середнього Бізнесу в рамках стандартних умов продукту;
- дуальні повноваження (повноваження в рамках подвійного підпису): за ризиковими та безризиковими операціями делеговані Керівникам підрозділів з питань управління ризиками разом з Керівниками відповідних Бізнес-підрозділів в рамках стандартних умов продукту. За умови одноголосного позитивного рішення транзакція виконується;
- колективні повноваження: повноваження, що делеговано Правлінням Групи Кредитному комітету, з урахуванням висновків, коментарів чи рекомендацій Юридичного підрозділу, Служби безпеки, а також висновку підрозділів з питань управління ризиками, який включає в себе коментарі щодо конкретних ризиків та пом'якшення дій, пов'язаних з потенційною кредитною угодою, для затвердження негативною. Рішення приймається більшістю голосів членів Кредитного комітету.

Моніторинг кредитів

Інформаційні системи Групи дозволяють керівництву здійснювати своєчасний та регулярний моніторинг кредитів.

Група регулярно проводить моніторинг ризику за кожним кредитом. Для цього він здійснює: (i) перегляд фінансового стану позичальника та (ii) оцінку адекватності забезпечення кредиту. Фінансовий стан позичальника регулярно аналізуються, і за результатами такого аналізу може бути переглянутий внутрішній кредитний рейтинг позичальника. Цей аналіз ґрунтуються на даних про надходження коштів на рахунок клієнта, останній фінансовий звітності та іншій комерційній інформації позичальника, яку він надав Групі або яку Група отримала іншим чином.

Група розраховує індикатори раннього попередження, а саме ознаки аномальної поведінки/діяльності клієнтів, які потенційно можуть призвести до погіршення профілю ризику клієнта.

Група здійснює регулярний моніторинг поточної ринкової вартості застави з метою оцінки її достатності для забезпечення конкретного кредиту. Оцінку застави проводять незалежні компанії - суб'єкти оціночної діяльності, акредитовані в Групі або кваліфіковані внутрішні оцінювачі. Регулярність таких оцінок залежить від виду застави.

Група веде облік кредитних історій клієнтів. Це дозволяє Групі контролювати рівень кредитного ризику шляхом роботи з позичальниками із позитивною кредитною історією.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Повернення проблемних кредитів

Управління проблемними активами здійснюється у відповідності з затвердженою Стратегією та оперативним планом управління проблемними активами, що затверджені Наглядовою радою Групи у жовтні 2021 року, та у яких визначені цільові показники скорочення рівня та обсягу непрацюючих активів на валовій основі та за вирахуванням резервів.

Всі функції, обов'язки, повноваження, щодо управління проблемними активами чітко розподілені між підрозділами непрацюючих активів – це підрозділи Групи, які виконують функції з врегулювання проблемних активів та роботи зі стягнення простроченої заборгованості, а саме: Департамент Soft Collection, Напрямок Credit Collection, Напрямок Служба Безпеки, Напрямок стягнення проблемної заборгованості, Напрямок управління та реструктуризації активів, Напрямок управління нерухомістю, Напрямок стратегій та комунікацій врегулювання проблемних активів.

З метою оперативного прийняття рішення Правлінням Групи створено Комітет з питань управління непрацюючими активами. Всі рішення приймаються у відповідності за визначеними Наглядовою радою Групи лімітами повноважень.

Група визначає заходи врегулювання проблемних активів або на підставі стандартизованих рішень або індивідуально, з урахуванням розрахунку чистої теперішньої вартості очікуваних грошових потоків, які забезпечують отримання економічної вигоди вищої ніж витрати, що можуть бути понесені під час управління проблемними активами.

Процес управління проблемними активами охоплює всі 4 етапи життєвого циклу проблемного активу, а саме:

Етап перший – раннє виявлення. На даному етапі Бізнес підрозділи проводять роботу з потенційно-проблемними боржниками зі статусом спостереження. При наявності ранньої заборгованості (прострочення зі сплати планових платежів від 1 і більше днів) організовано процес дистанційного відпрацювання заборгованості, включаючи превентивні заходи – Soft Collection (здійснюються телефонні контакти, SMS, поштові листи, інтерактивні повідомлення).

Етап другий – реструктуризація. Залежно від рівня співпраці боржника, фінансового стану, Бізнес підрозділи проводять роботу щодо зміни умови кредитування, зменшення фінансового навантаження, шляхом застосування короткострокових інструментів реструктуризації.

З метою подолання кризових явищ, що викликані військовою агресією росії відносно України, для всіх кредитних продуктів Групи були впроваджені кредитні канікули строком у період з 24.02.2022 року до 01.07.2022 року. Для відновлення платоспроможності після виходу з канікул, були впроваджені стандартизовані умови короткострокової та довгострокової реструктуризації, а для клієнтів які не підпадають під параметри таких програм надаються індивідуальні умови за запитом. Вплив модифікації та реструктуризації кредитів клієнтам протягом 2022 року представлено у Примітці 8.

Для боржників, які відносяться до тимчасово окупованих територій та територій де ведуться бойові дії, військових та мобілізованих, боржників за кредитами що надані у іноземній валюті під забезпечення іпотеки, діють стандартизовані умови врегулювання з прощенням боргу.

Етап третій – позасудове та судове врегулювання. На даному етапі Група вживає заходи примусового стягнення заборгованості боржників, які відмовляються від співпраці або не можуть платити у зв'язку з суттєвим погіршенням фінансового стану. Якщо клієнти готові співпрацювати з Групою є підтвердження відновлення платоспроможності, то таким боржникам пропонуються інструменти дострокової реструктуризації. На даному етапі банк застосовує такі інструменти:

- проведення очних контактів з боржниками, розшук заставного майна та майна, що передано у лізинг, їх вилучення;
- претензійно-позовна робота, вчинення виконавчих написів нотаріусів, позасудове стягнення предметів іпотеки і застави, супроводження виконавчих проваджень;
- взаємодія з правоохоронними органами щодо активів, за якими вбачаються шахрайські дії.

Етап четвертий – забезпечується своєчасний і коректний облік стягнутого майна, виконуються роботи з підготовки стягнутого майна до продажу та його безпосередній продаж.

Група проводить списання заборгованості, за рахунок сформованого резерву у відповідності з внутрішнім Положенням про списання заборгованості та вимогами нормативно правових актів України.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Група передає на аутсорсинг функції з врегулювання проблемної заборгованості, яку економічно недоцільно опрацьовувати внутрішніми процедурами та організовує продаж заборгованості за активами, щодо якої застосування будь-яких заходів Групою є економічно недоцільним.

Наглядова рада Групи, Правління Групи, Комітет з питань управління непрацюючими активами на регулярній основі відстежують та контролюють результат виконання Стратегії та ефективність процесів управління проблемними активами.

Кредитування пов'язаних сторін

Група проводить операції з пов'язаними сторонами на комерційних умовах. Кожна кредитна заявка, отримана від пов'язаної сторони, розглядається таким самим чином, що й заявка, отримана від непов'язаної сторони.

Ринковий ризик. Ринковий ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості фінансових інструментів (ринкових котирувань, індексів тощо). Стратегічним завданням політики Групи в частині управління ринковим ризиком є мінімізація та запобігання можливих втрат, які можуть виникнути в разі зміни ринкових умов.

Валютний ризик. Валютний ризик – це ризик зміни вартості фінансових інструментів, якими володіє Група, внаслідок коливання валютних курсів. Основні валютні позиції Групи – в українських гривнях, доларах США та євро. Політика Групи щодо відкритих валютних позицій відповідає українському законодавству, яке встановлює нормативні ліміти для таких позицій. Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій та Департамент ринків капіталу здійснюють щоденний контроль дотримання нормативів та показників валютної позиції, шляхом побудови відповідних звітів. Див. Примітки 8 та 9.

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Групи станом на кінець звітного періоду та його позицію у гривнях:

	31 грудня 2022 р.			31 грудня 2021		
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста позиція за балансовими та позабалансовими інструментами	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста позиція за балансовими та позабалансовими інструментами
<i>У мільйонах українських гривень</i>						
Українські гривні	397 612	333 867	63 745	306 738	239 777	66 961
Долари США	84 789	109 947	(25 158)	44 982	68 170	(23 188)
Євро	29 119	29 871	(752)	20 000	20 162	(162)
Інші валути	849	952	(103)	524	737	(213)
Всього	512 369	474 637	37 732	372 244	328 846	43 398

Справедлива вартість похідних фінансових інструментів, разом з основними інструментами, в які вони вбудовані, віднесені до категорії фінансових активів, деномінованих у гривнях, тому що сплата всієї заборгованості відбуватиметься у гривні.

Наведений вище аналіз включав лише монетарні активи та зобов'язання. На думку керівництва, інвестиції в інструменти капіталу та немонетарні активи не приведуть до виникнення суттєвого валютного ризику.

Подані у таблиці похідні фінансові інструменти – це монетарні фінансові активи та монетарні фінансові зобов'язання, що показані окремо для відображення загального валютного ризику Групи.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче в таблиці показано зміну прибутку або збитку та капіталу внаслідок можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти Групи, що використовувались на кінець звітного періоду, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021		
	Вплив на прибуток або збиток (до оподаткування)	Вплив на капітал	Вплив на прибуток або збиток (до оподаткування)	Вплив на капітал
Зміцнення долара США на 20%	(5 533)	(5 533)	(5 066)	(5 066)
Послаблення долара США на 5%	1 383	1 383	1 266	1 266
Зміцнення євро на 10%	(75)	(75)	(16)	(16)
Послаблення євро на 5%	38	38	8	8
Зміцнення інших валют на 5%	(5)	(5)	(11)	(11)
Послаблення інших валют на 5%	5	5	11	11

Ризик був розрахований лише для монетарних залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Групи.

Процентний ризик. Процентний ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок. Процентний ризик впливає на економічну вартість капіталу Групи та чистий процентний дохід Групи.

Стратегічним завданням політики Групи в частині управління процентним ризиком є мінімізація та запобігання можливих втрат, які можуть виникнути в разі зміни процентних ставок. Група наражається на ризик виникнення фінансових втрат внаслідок змін процентних ставок по активах та зобов'язаннях, переважно в результаті надання кредитів з фіксованою процентною ставкою у сумах та на строк, що відрізняються від сум та строків зобов'язань з фіксованою процентною ставкою.

Колегіальним органом, який забезпечує тактичну реалізацію процентної політики Групи є Комітет з управління активами та пасивами. В обов'язки Комітету з управління активами та пасивами по даному напрямку включаються огляд цінової політики фінансового ринку, кредитних і депозитних процентних ставок за програмами банків-конкурентів, розгляд пропозицій Бізнес-підрозділів та напрямків Головного Офісу щодо підвищення ефективності кредитно-депозитної політики Групи, оцінка собівартості пасивів і прибутковості активів, політики процентної маржі, затвердження процентних ставок. Перегляд процентних ставок може проводитися у випадку значних коливань ставок на ринку, зміни облікової ставки регулюючого органу та в залежності від стану в ресурсної позиції Групи.

Управління ринковими ризиками, що входить до Блоку підрозділів з питань управління ризиками, проводить моніторинг та здійснює контроль процентного ризику на підставі GAP-аналізу, в ході якого активи та зобов'язання, чутливі до зміни процентної ставки, об'єднуються у групу за часовим діапазоном.

Активи та зобов'язання з фіксованою процентною ставкою об'єднуються у групу за строками, що залишилися до погашення, в той час як активи та зобов'язання із плаваючою процентною ставкою класифікуються на основі найближчого можливого строку перегляду процентної ставки.

Різниця між активами та зобов'язаннями, чутливими до зміни процентної ставки, для кожного з часових діапазонів формує GAP. Результатом проведення GAP-аналізу є оцінка впливу зміни процентних ставок на чистий процентний дохід Групи. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 року Група не мала значних процентних активів та зобов'язань з плаваючими ставками.

Група проводить стрес-тестування процентного ризику, щоб визначити умови, при виконанні яких Група наражається на ризики отримання збитків, а також визначити обсяг цих збитків і вплив на процентний дохід Групи. Стрес-тестування здійснюється за допомогою аналізу чутливості чистого процентного доходу до зміни процентних ставок, виходячи з припущення, що ставки збільшуються або зменшуються на визначену кількість процентних пунктів.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію процентного ризику Групи. До таблиці включені активи та зобов'язання Групи за балансовими сумами, об'єднані в категорії відповідно до строків перегляду процентної ставки відповідно до контракту або строків погашення, залежно від того, що буде раніше.

	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 1 рік	Немонетарні статті	Всього
У мільйонах українських гривень						
31 грудня 2022 р.						
Всього фінансових активів	204 880	27 024	89 657	190 808	2	512 371
Всього фінансових зобов'язань	400 289	30 485	41 592	2 271	1	474 638
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2022 р.	(195 409)	(3 461)	48 065	188 537	1	37 733
31 грудня 2021 р.						
Всього фінансових активів	84 915	14 293	59 059	213 977	2	372 246
Всього фінансових зобов'язань	253 543	28 328	45 887	1 088	-	328 846
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2021 р.	(168 628)	(14 035)	13 172	212 889	2	43 400

Група здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Нижче в таблиці подані процентні ставки на підставі звітів, які аналізує ключовий управлінський персонал Групи:

% річних	31 грудня 2022 р.				31 грудня 2021 р.			
	Долари США	Гривні	Євро	Інші валути	Долари США	Гривні	Євро	Інші валути
Активи								
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в банках	2	-	1	-	-	-	-	-
Депозитні сертифікати НБУ	-	23	-	-	-	8	-	-
Кошти банків за рахунками умовного зберігання (ескроу) у НБУ	4	-	-	-	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	-	-	-	-	19	-	-
Кредити та аванси юридичним особам	8	12	4	6	8	12	5	5
Кредити та аванси фізичним особам	15	42	13	-	17	42	18	-
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	-	6	-	-	-	6	-	-
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	4	12	3	-	4	11	3	-
Інвестиційні цінні папери за АС	-	19	-	-	-	19	-	-
Зобов'язання								
Кредити, отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	-	3	-	-	-	-	-	-
Кошти клієнтів	-	0	-	-	-	0	-	-
- поточні рахунки клієнтів	-	4	0	-	-	3	0	-
- строкові депозити юридичних осіб	0	6	0	-	0	7	0	-
Випущені боргові цінні папери	-	15	-	-	-	15	-	-

Позначка “-” у таблиці означає, що Група не має відповідних активів або зобов'язань у відповідній валюті або за договором відсутня процентна ставка.

Група нарахується на ризик дострокового погашення внаслідок надання кредитів з фіксованою та змінною процентною ставкою, які надають позичальнику право дострокового погашення кредитів. Прибуток Групи за поточний період та капітал Групи станом на кінець звітного періоду не зазнали б суттєвого впливу змін обсягів дострокового погашення, оскільки такі кредити відображаються за амортизованою вартістю, а сума дострокового погашення дорівнює або майже дорівнює амортизованій вартості кредитів та авансів клієнтам.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Концентрація географічного ризику. Нижче поданий аналіз концентрації географічного ризику фінансових активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2022 року:

У мільйонах українських гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	36 052	58 097	2 231	96 380
Кредити та аванси банкам	103 837	-	-	103 837
Кредити та аванси клієнтам	67 950	2	132	68 084
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	95 716	-	-	95 716
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	143 918	2	-	143 920
Інвестиційні цінні папери за АС	116	-	-	116
Інші фінансові активи	294	4 006	18	4 318
Всього фінансових активів	447 883	62 107	2 381	512 371
Нефінансові активи				
	20 035	99	8 153	28 287
Всього активів	467 918	62 206	10 534	540 658
Зобов'язання				
Кошти клієнтів	458 160	10 947	2 756	471 863
Інші залучені кошти	128	-	-	128
Інші фінансові зобов'язання	1 600	938	109	2 647
Всього фінансових зобов'язань	459 888	11 885	2 865	474 638
Нефінансові зобов'язання				
	6 083	4	1 994	8 081
Всього зобов'язань	465 971	11 889	4 859	482 719
Чиста балансова позиція	1 947	50 317	5 675	57 939
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Прим. 17)	143 739	2	65	143 806

Активи, зобов'язання та зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були класифіковані виходячи з країни, в якій знаходиться контрагент. Грошові кошти у касі, дорогоцінні метали, будівлі та обладнання були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Географічний аналіз активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2021 року наведено нижче:

У мільйонах українських гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	26 986	24 128	1 721	52 835
Кредити та аванси банкам	26 243	-	-	26 243
Кредити та аванси клієнтам	67 806	2	410	68 218
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	93 096	-	-	93 096
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	129 072	2	-	129 074
Інвестиційні цінні папери за АС	107	-	-	107
Інші фінансові активи	199	2 461	13	2 673
Всього фінансових активів	343 509	26 593	2 144	372 246
Нефінансові активи				
Всього активів	364 493	26 594	10 298	401 385
Зобов'язання				
Кошти банків	3	-	-	3
Кошти клієнтів	314 272	8 309	2 438	325 019
Інші фінансові зобов'язання	2 838	894	92	3 824
Всього фінансових зобов'язань	317 113	9 203	2 530	328 846
Нефінансові зобов'язання				
Всього зобов'язань	4 293	4	1 327	5 624
Чиста балансова позиція				
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Прим. 17)	43 087	17 387	6 441	66 915
153 515	4	54	153 573	

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Групи забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Стратегічними завданнями політики Групи в частині управління ризиком ліквідності є: підтримання показників ліквідності на рівні вище нормативного, мінімізація ризику ліквідності шляхом підтримання достатнього обсягу високоякісних ліквідних активів як можливого джерела забезпечення на випадок реалізації стресових ситуацій, лімітування концентрації залучених коштів шляхом формування диверсифікованої ресурсної бази тощо.

Група прагне підтримувати стабільну базу фінансування, розвивати джерела ресурсів, в першу чергу за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Для моніторингу поточного стану ліквідності Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій здійснює управління ліквідністю в межах операційного дня шляхом побудови платіжного календаря Групи. Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій Групи здійснює управління поточною ліквідністю, аналізує графіки платежів, управляє позицією ліквідності в межах операційного дня.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Управління статистичної звітності здійснює щоденний розрахунок показників ліквідності відповідно до вимог НБУ та доводить його до відповідних підрозділів. Інформація по дотриманню нормативів ліквідності використовується Департаментом аналізу активів, зобов'язань та інвестицій для управління ліквідністю на щоденній основі. Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій також аналізує можливі наслідки відтоку значних сум коштів за основними клієнтами, щоб максимально знизити вірогідність непередбачуваних змін обсягу ресурсів. Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій забезпечує дотримання вимог обов'язкового резерву та нормативних показників ліквідності.

Не рідше разу на місяць управлінська звітність щодо стану ліквідності, дотримання нормативних показників ліквідності та норм обов'язкового резервування доводиться до членів Комітету з питань управління активами та пасивами Департаментом аналізу активів, зобов'язань та інвестицій.

Управлінська звітність щодо ризику ліквідності щомісяця доводиться до відома Комітету з питань ризиків Наглядової ради Управлінням ринковими ризиками, що входить до Блоку підрозділів з питань управління ризиками. Даний звіт складається з інформації щодо розривів ліквідності за методикою GAP-аналізу (порівняння обсягів активів та зобов'язань за строками до погашення) в істотних валютах та в еквіваленті національної валюти, наявного обсягу високоякісних ліквідних активів, концентрації джерел фінансування, тощо.

Контроль ризику ліквідності реалізується через дотримання як регуляторних норм по показниках LCR і NSFR, так і лімітів та вимог за показниками розривів ліквідності, обсягу високоякісних ліквідних активів, концентрації джерел фінансування.

Для управління ліквідністю в кризовий період розроблений План фінансування в кризових ситуаціях при виникненні кризи ліквідності, який містить перелік можливих причин, що призводять до кризи, ознаки кризи, а також перелік заходів по локалізації та ліквідації кризових явищ. Планом закріплені відповідальні за визначені заходи служби та порядок їх взаємодії. Групою також проводиться стрес-тестування ліквідності за сценаріями, що охоплюють можливі несприятливі умови.

Група розраховує нормативні коефіцієнти ліквідності, встановлені Національним банком України на щоденній основі.

Зокрема такі:

- коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) за всіма валютами (LCRBB) та в іноземних валютах (LCRIB). На 31 грудня 2022 року норматив за всіма валютами (LCRBB) складав 311,01% при встановленому НБУ значенні не менше 100%, норматив в іноземних валютах (LCRIB) складав 260,14% при нормі не менше 100% (31 грудня 2021 року: 258,85% (LCRBB) при нормі не менше 100% та 200,36% (LCRIB) при нормі не менше 100%);
- коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR). Цей норматив складав 182,24% на 31 грудня 2022 року при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 90% (31 грудня 2021 року: 156,57% при нормі не менше 90%).

У поданій нижче таблиці показані зобов'язання Групи станом на 31 грудня 2022 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, в тому числі загальна сума зобов'язань з надання кредитів. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображені у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у консолідованому звіті про фінансовий стан базуються на дисконтованих грошових потоках.

Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, вона в таблиці визначена виходячи з умов, існуючих на звітну дату. Валютні виплати перераховані із використанням обмінного курсу спот станом на кінець звітного періоду.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче у таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань Групи за строками погашення станом на 31 грудня 2022 року:

У мільйонах українських гривень	До запитання		12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
	та до 1 місяця	1-3 місяці 3-12 місяців			
Зобов'язання					
Інші залучені кошти	1	1	3	16	189 210
Кошти клієнтів	400 157	30 425	41 301	1 420	- 473 303
Випущені боргові цінні папери	-	-	2	-	2
Інші фінансові зобов'язання	1 260	104	467	1 021	36 2 888
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями згідно з договорами					
	401 418	30 530	41 773	2 457	225 476 403
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Прим. 17)	143 462	14	120	210	- 143 806

Нижче у таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань Групи за строками погашення станом на 31 грудня 2021 року:

У мільйонах українських гривень	До запитання		12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
	та до 1 місяця	1-3 місяці 3-12 місяців			
Зобов'язання					
Кошти банків	3	-	-	-	3
Кошти клієнтів	252 327	28 406	45 605	203	- 326 541
Інші фінансові зобов'язання	2 291	129	569	1 288	15 4 292
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями згідно з договорами					
	254 621	28 535	46 174	1 491	15 330 836
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, загальна сума (Прим. 17)	152 874	49	290	360	- 153 573

Кошти клієнтів відображені у наведеному вище аналізі за строками, що залишились до погашення відповідно до договору.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Група не використовував наведений вище аналіз за строками погашення без урахування дисконтування для управління ліквідністю. Натомість, Група контролює строки погашення, які показані у поданій нижче таблиці станом на 31 грудня 2022 року:

У мільйонах українських гривень	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-9 місяців	9-12 місяців	1-5 років	Понад 5 років	Не визначений	Всього
Активи									
Грошові кошти та їх еквіваленти	94 908	-	-	-	-	-	-	2 061	96 969
Кредити та аванси банкам	100 135	-	3 702	-	-	-	-	-	103 837
Кредити та аванси клієнтам	6 312	8 716	6 809	1 618	10 009	23 040	11 247	333	68 084
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:	4 033	18 673	64 697	12 599	1 020	12 348	126 380	2	239 752
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	-	642	271	-	-	-	94 803	-	95 716
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	4 033	18 031	64 425	12 599	904	12 348	31 578	2	143 920
- за амортизованою собівартістю	-	-	-	-	116	-	-	-	116
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	-	-	-	-	-	-	-	30	30
Основні засоби та нематеріальні активи, інвестиційна нерухомість, та майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	-	-	-	-	-	-	-	8 772	8 772
Інші фінансові активи	5 536	97	-	-	-	-	3 271	280	9 184
Інші нефінансові активи, поточні податкові активи та відстрочений актив з податку на прибуток	-	24	-	-	-	-	-	20 049	20 073
Загальна сума активів	210 948	27 486	75 208	14 217	11 029	35 388	140 898	31 527	546 701
Зобов'язання									
Інші залучені кошти	1	-	-	-	-	-	127	-	128
Кошти клієнтів:	103 119	55 261	39 872	14 177	14 324	37 200	189 856	11 064	464 873
- юридичних осіб та організацій	31 523	11 846	5 879	1 447	3 182	18 179	47 964	10 918	130 938
- фізичних осіб	71 596	43 415	33 993	12 730	11 142	19 021	141 892	146	333 935
Інші фінансові зобов'язання	14 470	228	234	200	206	426	10	-	15 774
Інші нефінансові зобов'язання та поточні відстрочені податкові зобов'язання	1 456	-	-	-	-	-	-	877	2 333
Забезпечення	-	-	-	-	-	-	-	5 804	5 804
Загальна сума зобов'язань	119 046	55 489	40 106	14 377	14 530	37 626	189 993	17 745	488 912
GAP кумулятивно	91 902	63 899	99 001	98 841	95 340	93 102	44 007	-	-

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Дані наведені у таблиці вище за деякими статтями відрізняються від сум представлених у звіті про фінансовий стан. Нижче наведено звірку значень таких статей для цілей управління ліквідністю (управлінська звітність) та звітом про фінансовий стан (звітність за МСФЗ) станом на 31 грудня 2022 року:

	Подано в управлінській звітності	(а) рекласифікація щодо відображення транзитних рахунків для операцій з клієнтами	(б) рекласифікація щодо незавершених рекласифікації операций через кореспонденційний рахунку НБУ протягом операційного дня	(в) інші рекласифікації	(г) Рекласифікація Банку	Подано у звітності за МСФЗ
<u>У мільйонах українських гривень</u>						
Грошові кошти та їх еквіваленти	96 969	-	(780)	191	-	96 380
Інші нефінансові активи, поточні податкові активи та відстрочений актив з податку на прибуток	20 073	-	-	(705)	-	19 368
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	30	-	-	-	(30)	-
Основні засоби та нематеріальні активи, інвестиційна нерухомість, та майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	8 772	-	-	-	83	8 855
Інші фінансові активи	9 184	(5 399)	-	588	9	4 382
Загальна сума активів	546 701	(5 399)	(780)	74	62	540 658
Кошти клієнтів	464 873	6 657	170	270	(107)	471 863
Інші фінансові зобов'язання	15 774	(12 056)	(950)	(134)	13	2 647
Інші зобов'язання, відстрочені податкові зобов'язання та поточні податкові зобов'язання	2 333	-	-	(62)	6	2 277
Загальна сума зобов'язань	488 912	(5 399)	(780)	74	(88)	482 719

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Група контролює строки погашення, які показані у поданій нижче таблиці станом на 31 грудня 2021 року:

У мільйонах українських гривень	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-9 місяців	9-12 місяців	1-5 років	Понад 5 років	Не визначений	Всього
Активи									
Грошові кошти та їх еквіваленти									
Кредити та аванси банкам	52 181	-	-	-	-	-	-	1 623	53 804
Кредити та аванси клієнтам	26 243	-	-	-	-	-	-	-	26 243
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:	11 999	9 866	9 534	7 516	5 897	15 252	7 271	883	68 218
- за справедливою вартістю	2 261	12 028	29 558	3 245	15 910	16 483	142 790	2	222 277
через прибуток чи збиток	-	636	264	-	-	-	92 196	-	93 096
- за справедливою вартістю	2 261	11 392	29 294	3 245	15 910	16 377	50 593	2	129 074
через інший сукупний дохід	-	-	-	-	-	107	-	-	107
- за амортизованою собівартістю	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвестиції в асоційовану компанію	-	-	-	-	-	-	-	30	30
Основні засоби та нематеріальні активи, інвестиційна нерухомість, та майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	-	-	-	-	-	-	-	9 351	9 351
Інші фінансові активи	5 024	-	-	-	2	-	1 973	713	7 712
Інші нефінансові активи та поточні податкові активи	305	-	-	-	-	-	-	19 317	19 622
Загальна сума активів	98 013	21 894	39 092	10 761	21 809	31 735	152 034	31 919	407 257
Зобов'язання									
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями									
Кошти клієнтів:	3	-	-	-	-	-	-	-	3
- фізичних осіб	70 413	38 473	29 809	14 514	10 904	5 333	143 996	8 266	321 708
- юридичних осіб та організацій	21 139	5 704	2 028	850	710	1 540	55 203	8 160	95 334
Інші фінансові зобов'язання	49 273	32 769	27 781	13 664	10 193	3 793	88 793	106	226 372
Інші нефінансові зобов'язання та поточні і відстрочені податкові зобов'язання	11 311	156	247	264	319	471	2	556	13 326
Забезпечення	1 674	-	-	-	-	-	-	280	1 954
Загальна сума зобов'язань	83 401	38 629	30 056	14 778	11 223	5 804	143 998	12 753	340 642
GAP кумулятивно	14 612	(2 123)	6 913	2 896	13 482	39 413	47 449	-	-

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Дані наведені у таблиці вище за деякими статтями відрізняються від сум представлених у звіті про фінансовий стан. Нижче наведено звірку значень таких статей для цілей управління ліквідністю (управлінська звітність) та звітом про фінансовий стан (звітність за МСФЗ) станом на 31 грудня 2021 року:

	Подано в управлінській звітності	(а) рекласифікація щодо відображення транзитних рахунків для операцій з клієнтами	(б) рекласифікація щодо незавершених операцій через кореспонденційний рахунок НБУ протягом операційного дня	(в) інші рекласифікації	(г) залишків коштів бонусної програми лояльності для клієнтів	(д) Подано у звітності за МСФЗ
У мільйонах українських гривень						
Грошові кошти та їх еквіваленти	53 804	-	(1 011)	42	-	52 835
Інші нефінансові активи, поточні податкові активи та відстрочений актив з податку на прибуток	19 622	-	-	69	-	19 693
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	30	-	-	-	-	(30)
Основні засоби та нематеріальні активи, інвестиційна нерухомість, та майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	9 351	-	-	-	-	88 9 439
Інші фінансові активи	7 712	(4 944)	-	(117)	-	29 2 680
Загальна сума активів	407 257	(4 944)	(1 011)	(6)	-	89 401 385
Кошти клієнтів	321 708	4 330	161	101	(997)	(284) 325 019
Інші фінансові зобов'язання	13 326	(9 274)	(1 172)	(107)	997	54 3 824
Інші зобов'язання, відстрочені податкові зобов'язання та поточні податкові зобов'язання	1 954	-	-	-	-	19 1 973
Загальна сума зобов'язань	340 642	(4 944)	(1 011)	(6)	-	(211) 334 470

Група не мала негативного кумулятивного розриву ліквідності між фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями (перевищення зобов'язань над активами) станом на 31 грудня 2022 року (на 31 грудня 2021 року: мав в категорії від 1 до 3 місяців).

Група регулярно проводить моніторинг стану ліквідності, щоквартально здійснює стрес-тестування показників ліквідності в умовах несприятливих сценаріїв, які передбачають відтоки коштів клієнтів у обсягах, які фіксувалися в максимально несприятливі періоди починаючи з 2013 року, контроль дотримання нормативних коефіцієнтів ліквідності, що встановлені Національним банком України тощо.

Відповідно до чинного законодавства України, Група зобов'язана виплачувати строкові депозити фізичних осіб на вимогу вкладників, якщо умова щодо дострокового погашення зазначено в контракті, але в цьому випадку право вкладника на нараховані відсотки втрачається. Група очікує, що клієнти не будуть вимагати строкових вкладів достроково, таким чином, ці залишки включені в розкриття вище, відповідно до їх контрактних умов погашення. Поточні рахунки включені на основі їх історичної стабільності на основі моделі. Модель передбачає: (i) Сегментацію: роздрібний бізнес, МСБ та корпоративний бізнес; в розрізі валют: UAH, USD, EUR; (ii) Метод моделювання - історичний Value at Risk (довірча ймовірність 99%); (iii) Аналіз періодів за кожним сегментом, що включає різні фази економічного циклу з 2013 року у розрізі днів. Таким чином, модель відображає фактичний стабільний тренд до зростання залишків коштів на рахунках впродовж різних фаз економічного циклу.

Групою використовується модель сезонної авторегресії для оцінки ризику ліквідності кредитів без визначеності дати виконання (кредитні картки).

Інші статті балансу відображені у наведеному вище аналізі за контрактними строками (відповідно до умов контракту). Прострочені суми відносяться до строку погашення «не визначений».

28 Аналіз активів і зобов'язань за строками погашення

У таблиці нижче представлені активи і зобов'язання в розрізі очікуваних термінів їх погашення. Інформація про договірні недисконтовані зобов'язання Групи розкрита в Примітці 27 «Управління фінансовими ризиками».

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022р.			31 грудня 2021р.		
	Менше ніж 12 місяців	Понад 12 місяців	Всього	Менше ніж 12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	96 380	-	96 380	52 835	-	52 835
Кредити та аванси банкам	103 837	-	103 837	26 212	31	26 243
Кредити та аванси клієнтам	39 415	28 669	68 084	44 705	23 513	68 218
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:	101 055	138 697	239 752	63 003	159 274	222 277
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	913	94 803	95 716	901	92 195	93 096
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	100 026	43 894	143 920	62 101	66 973	129 074
- за амортизованою собівартістю	116	-	116	1	106	107
Поточні податкові активи	9 079	-	9 079	-	9 978	9 978
Інвестиційна нерухомість	-	2 155	2 155	-	1 989	1 989
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	1 392	1 392	-	1 291	1 291
Основні засоби	-	5 308	5 308	-	6 159	6 159
Інші фінансові активи	636	3 682	4 318	396	2 277	2 673
Інші нефінансові активи	-	9 189	9 189	-	9 715	9 715
Відстрочений актив з податку на прибуток	-	1 100	1 100	-	-	-
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам	-	64	64	7	-	7
Всього активів	350 402	190 256	540 658	187 158	214 227	401 385
Кошти банків	-	-	-	3	-	3
Кошти клієнтів	471 457	406	471 863	324 685	334	325 019
Інші залучені кошти	1	127	128	-	-	-
Поточні податкові зобов'язання	-	3	3	-	12	12
Відстрочені податкові зобов'язання	-	-	-	-	158	158
Інші фінансові зобов'язання	1 086	1 561	2 647	2 383	1 441	3 824
Забезпечення у т.ч.:	-	5 804	5 804	-	3 651	3 651
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	-	1 280	1 280	-	373	373
- інше забезпечення	-	4 524	4 524	-	3 278	3 278
Інші нефінансові зобов'язання	-	2 274	2 274	-	1 803	1 803
Всього зобов'язань	472 544	10 175	482 719	327 071	7 399	334 470

29 Управління капіталом

Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу, встановленого Національним банком України, здійснюється за допомогою щомісячних звітів, де містяться розрахунки, які підписують Голова Правління і Головний бухгалтер. Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, повинні утримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику («норматив достатності капіталу»), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. Розрахунок коефіцієнту достатності капіталу у відповідності до вимог Базельської угоди про капітал здійснюється один раз на рік.

29 Управління капіталом (продовження)

а) Група розраховує достатність капіталу згідно з вимогами Базельської угоди про капітал, як визначено у Звіті про міжнародну конвергенцію оцінки капіталу та стандартів з капіталу (новлено в квітні 1998 року) та в Доповненні до Базельської угоди про капітал, яке ввело аналіз ринкових ризиків (новлено у листопаді 2005 року), що загальновідоме під назвою «Базель I». Нижче подана структура капіталу Групи, розрахованого на підставі Базельської угоди про капітал:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021
Капітал 1-го рівня	71 713	69 713
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	(15 168)	(4 091)
Всього капіталу	56 545	65 622
 Активи, зважені з урахуванням ризику		
Банківський портфель	319 116	306 007
Торговий портфель	26 037	23 686
Активи, зважені з урахуванням ризику	345 153	329 693
 Норматив капіталу 1-го рівня	20,78%	21,14%
Коефіцієнт достатності капіталу (%)	16,38%	19,90%

б) Станом на 31 грудня 2022 року, відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банки повинні утримувати коефіцієнт достатності капіталу на рівні не менше 10% від суми активів, зважених з урахуванням ризику, розрахованих згідно з вимогами Національного банку України (31 грудня 2021 року: не менше 10%).

Регулятивний капітал, розрахований згідно з вимогами Національного банку України, показаний далі:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Всього регулятивного капіталу	54 524	40 843
Капітал 1-го рівня	27 277	20 437
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	27 277	20 437
Відвернення	(30)	(30)
Активи, зважені з урахуванням ризику	137 521	146 289
Відкрита валютна позиція	50 480	35 313
Непокритий кредитний ризик		
Операційний ризик, який враховано в достатності капіталу	41 254	41 255
Коефіцієнт достатності капіталу (Н2)	23,78%	18,33%
Коефіцієнт достатності капіталу (Н3)	11,90%	9,17%

Дані, показані у таблиці вище, розраховано згідно з вимогами Постанови Правління Національного банку України №368 від 28 серпня 2001 року (зі змінами) «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні», включаючи оцінку кредитного ризику визначеного згідно з Постановою Правління Національного банку України № 351 від 30 червня 2016 року «Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» (зі змінами).

30 Умовні та інші зобов'язання

Судові позови. У ході нормального ведення бізнесу Група час від часу одержує претензії. Станом на 31 грудня 2022 року був створений резерв під юридичні ризики у сумі 3 665 мільйонів гривень та резерв, пов'язаний зі втратою контролю над діяльністю Банку у Криму у сумі 859 мільйонів гривень (31 грудня 2021 року: 2 604 мільйонів гривень та 674 мільйонів гривень відповідно). Див. Примітку 17.

Також при націоналізації Банку у грудні 2016 року було конвертовано зобов'язання у капітал Банку у сумі 10 934 мільйона гривень коштів клієнтів, 10 721 мільйон гривень випущених єврооблігацій і 7 783 мільйони гривень субординованого боргу. На дату складання цієї консолідований фінансової звітності проти Банку були подані позови до суду, пов'язані з націоналізацією. Керівництво Банку вважає, що в Банку відсутні умовні зобов'язання щодо цих позовів та будь-які інші зобов'язання, за винятком сум, які вже визнані у цій консолідований фінансовій звітності. Див. Примітку 14 та Примітку 17.

Умовні зобов'язання, пов'язані з операціями у Криму. Станом на 31 грудня 2013 року на території Республіки Крим працювало 337 банківських відділень, 483 банкомати та 773 терміналів самообслуговування Банку. У лютому 2014 року Російська Федерація розпочала військову операцію та встановила фізичне захоплення та контроль над півостровом Крим. 15 квітня 2014 року парламент України прийняв Закон про окуповані території. Крім того, розпорядження НБУ, прийняте 6 травня 2014 року, фактично забороняло українським банкам здійснювати свої операції в Криму.

Відповідно до вищезазначених обставин, протягом 2014-2016 років Банк уклав угоди з третіми особами про переведення заборгованості перед клієнтами (депозити та поточні рахунки) та продаж активів, зокрема:

- дві угоди про переведення боргу, за якими Банк перерахував суму заборгованості перед клієнтами в Криму у розмірі 8 215 мільйонів гривень у 2014 році (згідно з консолідованим фінансовою звітністю Банку за 2014 рік) та 7 мільйонів гривень у 2016 році. Для отримання згоди вкладників на переведення боргу, Банк розмістив на своєму інтернет порталі (сайті) повідомлення, в якому було вказано порядок дій у разі незгоди вкладника з таким переведенням. Заперечень вкладників у передбачений у повідомлені строк Банк не отримав.
- п'ять договорів відступлення права вимоги, за якими Банк передав свої вимоги за кредитами виданими Банком фізичним та юридичним особам у Криму у розмірі 13 622 мільйони гривень (включаючи штрафи та штрафні санкції). Балансова сума таких позик на дату відступлення склала 6 274 мільйони гривень (згідно з консолідованим фінансовою звітністю Групи за 2014 рік: валова вартість 7 508 мільйонів гривень за вирахуванням резерву в розмірі 1 234 мільйони гривень);
- договори купівлі-продажу рухомого та нерухомого майна Банку, розташованих у Криму;
- договір на обслуговування переданих позик, який тягне за собою зобов'язання Банку стягувати виручку за переданими кредитними контрактами та передавати їх третьій особі.

Відповідно, Група припинила визнання як активів, так і зобов'язань, переданих третьій стороні. Група визнала чистий збиток після припинення діяльності Групи в Криму у 2014 році 155 мільйонів гривень.

Після 2014 року Банк виплатив 1 569 мільйонів гривень клієнтам (включаючи відсотки, штрафи та штрафні санкції) на підставі судових рішень на користь вкладників, попри те, що зобов'язання з виплати сум за такими депозитами було передано третьій особі. Сума, яку третя особа відшкодувала Банку за відповідними депозитами, сплаченими Банком, становить 32 мільйони гривень. Компенсацію Банк отримував у період до націоналізації протягом 2014 - 2016 років.

Станом на 31 грудня 2022 року до Банку було заявлено ряд позовних вимог вкладниками стосовно повернення депозитів (включаючи відсотки, штрафи та штрафні санкції), що наразі перебувають у провадженні судів України на загальну суму 859 мільйонів гривень (2021 рік: 674 мільйони гривень). Під час вирішення цих спорів, у звітному періоді деякими судами було вказано на обставини недійсності (нікчемності) однієї із угод переведення боргу між Банком та третьою особою на суму 8 215 мільйонів гривень.

Банк оскаржив або найближчим часом, у встановлені процесуальні строки, оскаржити рішення у цих справах до Верховного Суду або судів апеляційної інстанції.

Станом на 31 грудня 2022 року Група мала умовні зобов'язання, що за оцінками Групи на основі обмеженої інформації, що була доступна керівництву, складало 5 791 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 рік: 6 011 мільйонів гривень), пов'язане з припиненням своєї діяльності в Криму, що є непогашеною сумою рахунків клієнтів у Криму при припиненні операцій (тобто станом на листопад 2014 року) за вирахування суми виплаченої та зарезервованої. Імовірність відтоку ресурсів для погашення цих зобов'язань не може бути належним чином оцінена, а обсяг таких зобов'язань не може бути достовірно вимірюваний Групою.

30 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом Групи у зв'язку з діяльністю Групи та операціями в рамках цієї діяльності.

Податкові органи України можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства та проведенні податкових перевірок, застосовуючи досить складний підхід. Ці фактори у поєднанні із зусиллями податкових органів, спрямованими на збільшення податкових надходжень у відповідь на зростання бюджетного тиску, можуть призвести до зростання рівня та частоти податкових перевірок, тому існує можливість, що операції та діяльність, які раніше не заперечувались, можуть бути оскаржені.

Українське податкове законодавство не містить чітких інструкцій з певних податкових питань. Іноді тлумачення Групи таких невизначених податкових питань призводить до зменшення загальної податкової ставки по Групі. Як зазначено вище, таке тлумачення податкового законодавства може надзвичайно ретельно перевірятися. Наслідки таких перевірок з боку податкових органів не можуть бути оцінені з достатнім ступенем надійності, проте вони можуть бути суттєвими для фінансового стану та діяльності Групи в цілому.

Керівництво також вважає, що встановлені ризики можливого відтоку ресурсів, що виникають через податкові та інших питання дотримання законодавства у період до 31 грудня 2022 року, не перевищують 179 мільйонів гривень (2021 рік: 122 мільйонів гривень).

Зобов'язання по капітальних вкладеннях. Станом на 31 грудня 2022 року Група мала капітальні зобов'язання, передбачені контрактами, стосовно будівництва будівель та придбання комп'ютерів, меблів та офісного обладнання на загальну суму 241 мільйон гривень (на 31 грудня 2021 року: 328 мільйонів гривень). Керівництво Групи вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

Активи, надані в заставу. Група надала у заставу такі активи (активи подано у таблиці за балансовою вартістю):

Прим.	31 грудня 2022 р.		31 грудня 2021 р.	
	Актив, наданий в заставу	Відповідне зобов'язання	Актив, наданий в заставу	Відповідне зобов'язання
У мільйонах українських гривень				
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	9	2 648	-	2 504
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	9	38 066	-	17 350

31 Справедлива вартість

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієархії справедливої вартості наступним чином: (i) Рівень 1 – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) Рівень 2 – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) Рівень 3 – це оцінки, які не базуються на наявних на ринку даних (тобто, дані, за якими відсутні спостереження). При класифікації фінансових інструментів із використанням ієархії справедливої вартості керівництво застосовує професійні судження. Якщо при оцінці справедливої вартості використовуються дані з відкритих ринків, що вимагають значних коригувань, ця оцінка відповідає оцінці за рівнем 3. Значущість даних, використаних при оцінці, визначається у порівнянні з усією оціненою сумою справедливої вартості.

31 Справедлива вартість (продовження)

(а) Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі

Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі, – це такі оцінки, застосування яких вимагається або дозволяється стандартами бухгалтерського обліку при відображені сум у консолідованим звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду. Далі показано класифікацію фінансових інструментів, що відображені за справедливою вартістю, за рівнями ієархії справедливої вартості:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.				31 грудня 2021 р.			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТИСТЮ								
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ								
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном								
-	-	95 716	95 716	-	-	93 096	93 096	
Інвестиційні цінні папери за СВІСД								
Довгострокові державні боргові цінні папери Середньострокові валютні державні боргові цінні папери								
-	-	46 159	46 159	2	-	59 386	59 388	
-	-	17 921	17 921	-	-	6 810	6 810	
Середньострокові державні боргові цінні папери	1 218	-	28 641	29 859	5 073	-	15 268	20 341
Короткострокові державні боргові цінні папери	-	-	28 094	28 094	5	-	17 347	17 352
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	21 887	21 887	-	-	25 183	25 183
НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ								
Будівлі	-	-	1 603	1 603	-	-	1 588	1 588
Інвестиційна нерухомість	-	-	2 155	2 155	-	-	1 989	1 989
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам	-	-	64	64	-	-	7	7
ВСЬОГО АКТИВІВ, СПРАВЕДЛИВА ВАРТИСТЬ ЯКИХ ОЦІНЮЄТЬСЯ НА ПОВТОРЮВАНІЙ ОСНОВІ								
	1 218	-	242 240	243 458	5 080	-	220 674	225 754

Метод оцінки, що застосовується для визначення справедливої вартості на рівні 2 ієархії, пов'язаний з ринковими цінами аналогічних фінансових інструментів, що котируються на активному ринку.

Метод оцінки, що застосовується для визначення справедливої вартості на рівні 3 ієархії, включає дисконтування грошових потоків і інші відповідні методи оцінки (моделі). Вбудовані похідні фінансові активи та інвестиційні цінні папери за СВІСД, віднесені до рівня 3, оскільки вони вимагають від керівництва припущення щодо коригувань, які мають вплив на справедливу вартість - курси валют, волатильність, ставка дисконтування і/або кредитний ризик контрагента, не підкріплених даними з відкритих ринків.

31 Справедлива вартість (продовження)

Рух по рівню 3 фінансових інструментів, що оцінені за справедливою вартістю

Далі подано вивірення змін справедливої вартості на рівні 3 ієрархії справедливої вартості інвестиційних цінних паперів за СВПЗ та інвестиційних цінних паперів за СВІСД:

У мільйонах українських гривень	Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	Інвестиційні цінні папери за СВІСД
Справедлива вартість на 1 січня 2021 р.	100 750	101 429
Придання цінних паперів	-	68 150
Всього доходів (збитків) визнаних у :		
- інший сукупний дохід:		
Переоцінка інвестиційних цінних паперів в іншому сукупному доході	-	(2 024)
- прибуток або збиток:		
Нарахований процентний дохід	4 440	8 817
Переоцінка інвестиційних цінних паперів у складі прибутків та збитків	(7 666)	-
<i>Надходження:</i>		
Отримані грошові кошти (погашення), у т.ч.	(4 428)	(59 769)
- отримані проценти	(4 428)	(8 869)
Продаж цінних паперів, у т.ч.	-	(9 538)
- реалізований результат від продажу цінних паперів (прибутки)	-	(27)
- отримані проценти	-	(144)
Курсові різниці	-	(1 814)
Переведення з Рівня 3	-	(37 841)
Переведення до Рівня 3	-	56 584
Справедлива вартість на 31 грудня 2021 р.	93 096	123 994
Придання цінних паперів	-	127 824
Всього доходів/(збитків) визнаних у:		
- інший сукупний дохід:		
Переоцінка інвестиційних цінних паперів в іншому сукупному доході	-	(13 784)
Зміна резерву під очікувані кредитні збитки		3 453
- прибуток або збиток:		
Нарахований процентний дохід	4 440	12 109
Переоцінка інвестиційних цінних паперів у складі прибутків та збитків	2 608	-
Зміна резерву під очікувані кредитні збитки	-	(3 453)
<i>Надходження:</i>		
Отримані грошові кошти (погашення), у т.ч.	(4 428)	(99 595)
- отримані проценти	(4 428)	(9 795)
Продаж цінних паперів, у т.ч.	-	(11 595)
- реалізований результат від продажу цінних паперів (прибутки)	-	(100)
- отримані проценти	-	(99)
Курсові різниці	-	9 600
Переведення з Рівня 3	-	(42 706)
Переведення до Рівня 3	-	36 855
Справедлива вартість на 31 грудня 2022 р.	95 716	142 702

Рух за рівнем 3 ієрархії справедливої вартості розкрито на основі щомісячної інформації.

Причиною переведень з рівня 1 до рівня 3 є те, що ринок для певних цінних паперів став неактивним, що призвело до зміни методу оцінки справедливої вартості. Причиною переведення із рівня 2 до рівня 3 є те, що вхідні дані для оціночних моделей перестали бути спостережувальними. До переведення, справедливу вартість інструментів було визначено на основі спостережувальної інформації щодо ринкових цін аналогічних фінансових інструментів, що котируються на активному ринку. Після переведення такі інструменти було оцінено на основі моделі оцінки, що включає значні неспостережувальні на ринку вхідні дані. Причиною переведень із рівня 3 до рівня 1 є те що ринок, для деяких цінних паперів став активним, та після переведення такі інструменти були оцінено за цінами котирування на активних ринках для ідентичних активів.

31 Справедлива вартість (продовження)

Аналіз чутливості оцінки справедливої вартості фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю, для Рівня 3

Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном, що обліковуються за СВПЗ

Справедлива вартість фінансового інструменту визначається з використанням скоригованої моделі оцінки Європейських валютних опціонів (форма Гармана-Колхагена формули Блека-Шоулза) та розрахункової безрискової ставки у гривні. Вказаний розрахунок здійснюється з використанням таких спостережувальних та неспостережувальних вхідних даних:

Спостережувальні:

- курс страйл долара США до гривні. Визначається як середньозважений курс долара США до гривні на міжбанківському валютному ринку за місяць, що передував даті емісії відповідної серії ОВДП з індексованою вартістю (згідно умов емісії щодо індексації). Для довгострокових державних боргових цінних паперів з вбудованим опціоном, що емітовані у грудні 2016 року та у лютому 2017 року, курс страйл складає 25,71 та 27,22 гривень за долар США відповідно;
- спот-курс долара США до гривні. Визначається як середньомісячний курс долара США до гривні за даними НБУ за останній місяць звітного періоду.

Неспостережувальні:

- волатильність курсу долара США до гривні. Визначається за останні 10 років як середньорічна волатильність середньозваженого місячного міжбанківського курсу долара США до гривні (до 1 серпня 2018 року) та середнього курсу за місяць НБУ (починаючи з 1 серпня 2018 року). Станом на 31 грудня 2022 року волатильність курсу долара США до гривні склала 18,38% (на 31 грудня 2021 року: 17,78%). Чутливість визначається як вплив зміни волатильності курсу долара США до гривні у бік збільшення або зменшення на задану кількість пунктів;
- безрискова процентна ставка у доларах. Визначається відповідно до періоду від звітної дати до дати погашення цінних паперів з використанням лінійної апроксимації процентних ставок за державними борговими паперами США з приведенням ставки з піврічним нарахуванням відсотків до річної ставки. Чутливість визначається як вплив зміни безрискової процентної ставки у доларах у бік збільшення або зменшення на задану кількість пунктів;
- ставка дисконтування (безрискова процентна ставка у гривні). Визначається за даними кривої безкупонної доходності Нельсон-Сигеля-Свенсона, коефіцієнти для якої публікуються Національним банком України. Модель передбачає використання терміну до погашення кожного грошового потоку окремо. Станом на 31 грудня 2022 року ставка дисконтування коливалася в межах від 14,47% річних для строку 0,09 років до 15,57% річних для строку 9,08 років (на 31 грудня 2021 року: від 9,99% річних для строку 0,09 років до 9,85% річних для строку 10,08 років (Нельсон-Сигель)). Чутливість визначається як вплив зміни розрахованої, відповідно до строку погашення кожного грошового потоку, процентної ставки в бік збільшення або зменшення на задану кількість пунктів.

31 Справедлива вартість (продовження)

У таблицях нижче представлений аналіз чутливості до кожного з описаних неспостережувальних вхідних даних:

У мільйонах українських гривень	Зміни історичної волатильності	Зміна справедливої вартості	
31 грудня 2022 р.	+1 п.п.	-1 п.п.	20 (14)
31 грудня 2021 р.	+1 п.п.	-1 п.п.	156 (136)
У мільйонах українських гривень		Зміна безризикової процентної ставки у доларах	Зміна справедливої вартості
31 грудня 2022 р.	+0.5 п.п.	-0.5 п.п.	(2 833) 2 944
31 грудня 2021 р.	+0.5 п.п.	-0.5 п.п.	(2 730) 2 868
У мільйонах українських гривень		Зміна безризикової процентної ставки у гривні	Зміна справедливої вартості
31 грудня 2022 р.	+1 п.п.	-1 п.п.	(229) 238
31 грудня 2021 р.	+1 п.п.	-1 п.п.	(744) 863

Державні боргові цінні папери, що обліковуються за СВІСД

- Справедлива вартість фінансового інструменту визначається з використанням дисконтованих потоків та ставки дисконтування (розрахункової безризикової ставки у гривні виходячи із строку фінансового інструменту) за даними кривої безкупонної дохідності Нельсона-Сигеля-Свенсона, коефіцієнти для якої публікуються Національним банком України. Модель передбачає використання терміну до погашення кожного грошового потоку окремо. Станом на 31 грудня 2022 року ставка дисконтування коливалась в межах від 14,02% річних для строку 0,01 років, до 14,21% річних для строку 9,85 років (31 грудня 2021 року: від 9,86% річних для строку 0,01 років, до 9,47% річних для строку 10,95 років (Нельсон-Сигель)). Чутливість визначається як вплив зміни, розрахованої відповідно до строку погашення кожного грошового потоку, процентної ставки в бік збільшення або зменшення на задану кількість пунктів. Аналіз чутливості наведено нижче:

У мільйонах українських гривень	Зміна безризикової процентної ставки у гривні	Зміна справедливої вартості	
31 грудня 2022 р.			
Довгострокові державні боргові цінні папери	+1 п.п.	-1 п.п.	(1 662) 1 780
Середньострокові державні боргові цінні папери	+1 п.п.	-1 п.п.	(160) 163
Короткострокові державні боргові цінні папери	+1 п.п.	-1 п.п.	(58) 59
31 грудня 2021 р.			
Довгострокові державні боргові цінні папери	+1 п.п.	-1 п.п.	(2 686) 2 913
Середньострокові державні боргові цінні папери	+1 п.п.	-1 п.п.	- -
Короткострокові державні боргові цінні папери	+1 п.п.	-1 п.п.	(55) 56

Валютні державні боргові цінні папери, що обліковуються за СВІСД

Розрахунок справедливої вартості валютних боргових цінних паперів у доларах США здійснюється з використанням моделі та вхідних даних аналогічних тим, що використовуються для оцінки державних боргових цінних паперів із вбудованим опціоном, як описано вище. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років зростання (зниження) безризикової процентної ставки у гривні на 1 п.п. призвело б до збільшення (зменшення) справедливої вартості таких цінних паперів на 25 мільйонів гривень.

31 Справедлива вартість (продовження)

б) Активи та зобов'язання, які не відображаються за справедливою вартістю, але справедлива вартість яких розкривається у звітності

Справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість активів, що не відображаються за справедливою вартістю, є такою:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.			31 грудня 2021 р.				
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість
ФІНАНСОВІ АКТИВИ								
<i>Кредити та аванси банкам</i>								
Депозитні сертифікати								
Національного банку України	-	100 126	-	100 126	-	26 212	-	26 212
Кошти банків за рахунками умовного зберігання (ескроу) у НБУ	-	3 711	-	3 711	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	-	-	-	-	31	-	31
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>								
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	-	-	496	496	-	-	2 039	1 191
Кредити юридичним особам	-	-	4 186	4 161	-	-	3 009	2 971
Кредити фізичним особам – кредитні картки	-	-	36 552	36 552	-	-	41 750	41 750
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	-	-	2 636	2 639	-	-	3 525	3 549
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	-	-	258	252	-	-	373	350
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	-	-	3 625	3 491	-	-	5 775	5 275
Кредити фізичним особам – інші кредити	-	-	13	13	-	-	21	21
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	-	-	19 701	19 546	-	-	11 300	11 171
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	-	950	934	-	-	1 981	1 940
<i>Інвестиційні цінні папери за АС</i>								
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	-	-	201	116	-	-	142	107
<i>Інші фінансові активи</i>								
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	-	-	293	293	-	-	191	191
Інше	-	-	4 025	4 025	-	-	2 482	2 482
ВСЬОГО	-	103 837	72 936	176 355	-	26 243	72 588	97 241

Справедлива вартість грошових коштів та їх еквівалентів приблизно дорівнює їх балансовій вартості.

31 Справедлива вартість (продовження)

Справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість зобов'язань, що не відображаються за справедливою вартістю, є такою:

	31 грудня 2022 р.			31 грудня 2021 р.				
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість
<u>У мільйонах українських гривень</u>								
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Кошти банків								
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» банків	-	-	-	-	-	3	-	3
Кошти клієнтів								
Строкові депозити фізичних осіб	-	-	88 594	88 584	-	88 128	88 128	
Поточні рахунки/рахунки до запитання фізичних осіб	-	251 748	-	251 748	-	141 222	-	141 222
Поточні/розрахункові рахунки державних організацій	-	607	-	607	-	242	-	242
Поточні/розрахункові рахунки юридичних осіб	-	116 747	-	116 747	-	82 972	-	82 972
Строкові депозити юридичних осіб	-	-	14 177	14 177	-	-	12 455	12 455
Інші фінансові зобов'язання								
Зобов'язання орендаря з лізингу	-	-	1 434	1 434	-	-	1 593	1 593
Кошти у розрахунках	-	-	16	16	-	-	1 057	1 057
Кредиторська заборгованість	-	-	442	442	-	-	566	566
Інше	-	-	755	755	-	-	608	608
Інші залучені кошти	-	-	128	128	-	-	-	-
ВСЬОГО	-	369 102	105 546	474 638	-	224 439	104 407	328 846

Справедлива вартість рівнів 2 та 3 за ієрархією справедливої вартості була оцінена з використанням методу дисконтованих грошових потоків та ринкових цін облігацій, які котируються на неактивному ринку. Розрахункова справедлива вартість інструментів із плаваючою процентною ставкою, що не котируються на активному ринку, дорівнює їхній балансовій вартості. Справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

Для активів Група застосовує припущення про процентні ставки, за якими контрагенти на цей час могли б отримати нові позики кошти та передоплати. Щодо зобов'язань застосовується відповідна ставка для Групи. До зобов'язань, що погашаються на вимогу, застосовується дисконтування від першої вірогідної дати вимоги про сплату.

Зобов'язання Групи перед клієнтами захищенні Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, як описано у Примітці 1. Справедлива вартість цих зобов'язань відображає це підвищення кредитної якості.

32 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Фінансові інструменти поділяються на наступні категорії: (а) фінансові активи за справедливою вартістю через прибуток чи збиток; (б) фінансові активи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід; (в) фінансові активи за амортизованою собівартістю; (г) фінансові зобов'язання за справедливою вартістю через прибуток чи збиток; (д) фінансові зобов'язання за амортизованою собівартістю.

32 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки (продовження)

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з категоріями оцінки станом на 31 грудня 2022 року:

У мільйонах українських гривень	Активи за АС	Активи за СВПЗ	Активи за СВІСД	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	Всього
АКТИВИ					
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти</i>					
Депозитні сертифікати Національного банку України	96 380	-	-	-	96 380
Кошти банків за рахунками умовного зберігання (ескроу) у НБУ	100 126	-	-	-	100 126
Кошти банків за рахунками зберігання (ескроу) у НБУ	3 711	-	-	-	3 711
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>					
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	496	-	-	-	496
Кредити юридичним особам	4 161	-	-	-	4 161
Кредити фізичним особам – кредитні картки	36 552	-	-	-	36 552
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	2 639	-	-	-	2 639
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	252	-	-	-	252
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	3 491	-	-	-	3 491
Кредити фізичним особам – інші кредити	13	-	-	-	13
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	19 546	-	-	-	19 546
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	-	-	934	934
<i>Інвестиційні цінні папери за АС</i>					
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	116	-	-	-	116
<i>Інвестиційні цінні папери за СВПЗ</i>					
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном	-	95 716	-	-	95 716
<i>Інвестиційні цінні папери за СВІСД</i>					
Довгострокові державні боргові цінні папери без вбудованого опціону	-	-	46 159	-	46 159
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	17 921	-	17 921
Середньострокові державні боргові цінні папери	-	-	29 859	-	29 859
Короткострокові державні боргові цінні папери	-	-	28 094	-	28 094
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	21 887	-	21 887
<i>Інші фінансові активи</i>					
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	293	-	-	-	293
Інше	4 025	-	-	-	4 025
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	271 801	95 716	143 920	934	512 371
НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ					
					28 287
ВСЬОГО АКТИВІВ					540 658

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років всі фінансові зобов'язання Групи обліковувалися за амортизованою вартістю.

32 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки (продовження)

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з категоріями оцінки станом на 31 грудня 2021 року:

У мільйонах українських гривень	Активи за АС	Активи за СВПЗ	Активи за СВІСД	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	Всього
АКТИВИ					
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти</i>					
Депозитні сертифікати Національного банку України	52 835	-	-	-	52 835
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	26 212	-	-	-	26 212
Кредити та аванси клієнтам	31	-	-	-	31
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	1 191	-	-	-	1 191
Кредити юридичним особам	2 971	-	-	-	2 971
Кредити фізичним особам – кредитні картки	41 750	-	-	-	41 750
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	3 549	-	-	-	3 549
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	350	-	-	-	350
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	5 275	-	-	-	5 275
Кредити фізичним особам – інші кредити	21	-	-	-	21
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	11 171	-	-	-	11 171
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	-	-	1 940	1 940
<i>Інвестиційні цінні папери за АС</i>					
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	107	-	-	-	107
<i>Інвестиційні цінні папери за СВПЗ</i>					
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном	-	93 096	-	-	93 096
<i>Інвестиційні цінні папери за СВІСД</i>					
Довгострокові державні боргові цінні папери без вбудованого опціону	-	-	59 388	-	59 388
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	6 810	-	6 810
Середньострокові державні боргові цінні папери	-	-	20 341	-	20 341
Короткострокові державні боргові цінні папери	-	-	17 352	-	17 352
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	25 183	-	25 183
<i>Інші фінансові активи</i>					
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	191	-	-	-	191
Інше	2 482	-	-	-	2 482
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	148 136	93 096	129 074	1 940	372 246
НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ					
					29 139
ВСЬОГО АКТИВІВ					401 385

33 Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до МСБО 24 «Операції з пов'язаними сторонами» сторони, як правило, вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під загальним контролем, спільним контролем або одна сторона має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та оперативних рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

33 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років, 100% статутного капіталу Групи належали державі Україна в особі Кабінету Міністрів України. Операції та залишки за розрахунками з пов'язаними сторонами в основному складаються з операцій з українськими компаніями, що пов'язані з державою (як безпосередньо, так і опосередковано знаходяться під контролем і суттєвим впливом держави) і акціонером. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років залишки по операціях з пов'язаними сторонами були:

	31 грудня 2022 р.			31 грудня 2021 р.		
	Акціонер ництво	Керів-Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи	Акціонер ництво	Керів-Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи
<u>У мільйонах українських гривень</u>						
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	-	11 456	-	-
Кредити та аванси банкам (процентна ставка за угодою: 2022 рік - гривні – 23%; 2021 рік - гривні – 8-9%)	-	-	-	103 837	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам (процентна ставка за угодою: 2022 рік - гривні – 15%, долари США – 5%; 2021 рік - гривні – 14%, долари США – 5%)	-	-	-	162	-	-
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	-	-	-	(142)	-	-
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	95 716	-	-	93 096	-	-
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	143 918	-	-	129 073	-	-
Інвестиційні цінні папери за АС	-	-	-	116	-	-
Інші фінансові активи	-	-	-	4	-	-
Інші нефінансові активи	-	-	-	5	-	-
Інші залучені кошти	-	-	-	128	-	-
Кошти клієнтів (процентна ставка за угодою: 2022 рік: гривні – 0%, долари США – 0%, євро – 0%; 2021 рік: гривні – 1%, долари США – 0%, євро – 0%)	-	22	-	14 478	-	13
Інші фінансові зобов'язання	-	-	-	653	-	-
Інші нефінансові зобов'язання	-	-	-	3	-	-
						3

33 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за період 12 місяців 2022 року та за період 12 місяців 2021 року:

	12 місяців 2022 року			12 місяців 2021 року			Інші пов'язані особи
	Акціонер ництво	Керів-Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи	Акціонер ництво	Керів-Асоційовані компанії		
<u>У мільйонах українських гривень</u>							
Процентні доходи	17 153	-	-	6 905	14 049	-	1 258
Процентні витрати	-	-	-	(205)	-	-	(316)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	(3 492)	-	-	16	-	-	70
Комісійні доходи	-	-	-	178	-	-	228
Комісійні витрати	-	-	-	-	-	-	(11)
Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:	-	-	-	(4)	-	-	-
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	2 608	-	-	-	(7 666)	-	-
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	9 661	-	-	203	(2 038)	-	(30)
Інші доходи	-	-	-	4	-	-	6
Інші адміністративні та операційні витрати, за винятком винагороди керівництву	-	-	-	(140)	-	-	(119)

33 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Загальні суми, надані пов'язаним сторонам та повернуті пов'язаними сторонами в період за 12 місяців 2022 року та за період 12 місяців 2021 року:

	12 місяців 2022 року			12 місяців 2021 року			Інші пов'язані особи	
	Акціонер ництво	Керів-Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи	Акціонер ництво	Керів-Асоційовані компанії			
У мільйонах українських гривень								
Суми, надані пов'язаним сторонам за період	-	3	-	8 200 540	-	4	-	1 620 845
Суми, повернуті пов'язаним сторонами за період	-	4	-	8 132 080	-	3	-	1 621 796
Суми, отримані від пов'язаних сторін за період	-	-	-	82 521	-	-	-	9 509
Суми, повернуті пов'язаним сторонам за період	-	-	-	98 545	-	-	-	17 145
Суми, отримані за інвестиційними цінними паперами від пов'язаних сторін за період за СВПЗ	4 428	-	-	-	4 428	-	-	-
Суми, надані пов'язаним сторонам за інвестиційними цінними паперами за період за СВІСД	130 058	-	-	-	83 625	-	-	-
Суми, отримані за інвестиційними цінними паперами від пов'язаних сторін за період за СВІСД	110 158	-	-	-	68 498	-	-	-
Суми, надані пов'язаним сторонам за інвестиційними цінними паперами за період за АС	100	-	-	-	120	-	-	-
Суми, отримані за інвестиційними цінними паперами від пов'язаних сторін за період за АС	101	-	-	32	1 675	-	-	48

За 12 місяців 2022 року винагорода членів Наглядової ради та Правління складалася із заробітної платні, відрахувань у пенсійний фонд та інших короткострокових виплат у загальній сумі 222 мільйона гривень (12 місяців 2021 року: 211 мільйонів гривень).

Нормативні критерії визначення пов'язаних сторін

Критерії визначення пов'язаних сторін згідно з МСБО 24 відрізняються від критеріїв, встановлених Постановою Національного банку України «Про затвердження Положення про визначення пов'язаних із банком осіб» № 315 від 12 травня 2015 року (зі змінами) (Постанова НБУ № 315).

Кредитний портфель, що представлений як «Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управлюються як окремий портфель», валовою балансовою вартістю у сумі 167 931 мільйонів гривень (31 грудня 2021 року: 163 513 мільйонів гривень), як зазначено в Примітці 8, класифікується як пов'язаний з попередніми акціонерами відповідно до Постанови НБУ № 315.

34 Зміни у зобов'язаннях, що виникають у результаті фінансової діяльності

У мільйонах українських гривень	Інші залучені кошти	Кредиторська заборгованість за орендаря з дивідендами	Зобов'язання орендаря з лізингу
Балансова вартість на 1 січня 2021 р.	-	-	1 844
Нарахування дивідендів	-	19 566	-
Виплата дивідендів	-	(19 566)	-
Визнання нових зобов'язань за об'єктами, отриманими в лізинг протягом року, модифікації попередньо визнаних зобов'язань	-	-	475
Погашення зобов'язань орендаря з лізингу	-	-	(726)
Балансова вартість на 31 грудня 2021	-	-	1 593
Залучення коштів	127	-	-
Нарахування дивідендів та визнання зобов'язання	-	28 246	-
Виплата дивідендів, у тому числі за рахунок авансового внеску	-	(28 246)	-
Визнання нових зобов'язань за об'єктами, отриманими в лізинг протягом року, модифікації попередньо визнаних зобов'язань	-	-	494
Погашення зобов'язань орендаря з лізингу	-	-	(653)
Інше	1	-	-
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	128	-	1 434

35 Події після звітної дати

Після звітної дати, у січні-лютому 2023 року НБУ підвищив вимоги до обов'язкових резервів банків, що мають зберігатися на кореспондентському рахунку в НБУ наступним чином:

- у національній валюті:
- за коштами на вимогу та коштами на поточних рахунках юридичних осіб – з 0% (на 10 грудня 2022 року) до 10% (на 11 січня 2023 року);
- за коштами на вимогу та коштами на поточних рахунках фізичних осіб – з 0% (на 10 грудня 2022 року) до 10% (на 11 січня 2023 року) та з 10% (на 11 січня 2023) до 20% (на 11 лютого 2023 року);
- за коштами вкладів (депозитів) і коштами на поточних рахунках інших банків-нерезидентів й кредитами, отриманими від міжнародних (крім фінансових) та інших організацій-нерезидентів – з 0% (на 10 грудня 2022 року) до 10% (на 11 січня 2023 року).
- в іноземній валюті:
- за коштами на вимогу та коштами на поточних рахунках юридичних осіб – з 10% (на 10 грудня 2022 року) до 20% (на 11 січня 2023 року);
- за коштами на вимогу та коштами на поточних рахунках фізичних осіб – з 10% (на 10 грудня 2022 року) до 20% (на 11 січня 2023 року) та з 20% (на 11 січня 2023 року) до 30% (на 11 лютого 2023 року);
- за коштами вкладів (депозитів) і коштами на поточних рахунках інших банків-нерезидентів й кредитами, отриманими від міжнародних (крім фінансових) та інших організацій-нерезидентів – з 10% (на 10 грудня 2022 року) до 20% (на 11 січня 2023 року).

У березні 2023 року НБУ затвердив чергове підвищення нормативів формування та зберігання обов'язкових резервів за строковими коштами і депозитами фізичних осіб з початковим строком погашення до 92-х календарних днів (включно) на 20% (тобто підвищений норматив склав 20% у національній валюті та 30% у іноземній валюті). Вимоги застосовуються до періоду розрахунку обов'язкових резервів, який розпочнеться з 11 травня 2023 року.

Крім того, станом на 1 квітня 2023 року НБУ запровадив включення в покриття нормативу обов'язкового резервування державних боргових цінних паперів.

35   Події після звітної дати (продовження)

Станом на 1 квітня 2023 року (останню дату розрахунку) розмір обов'язкового резерву, що має зберігатися Банком на рахунку в НБУ збільшився до 73 302 мільйонів гривень (з урахуванням включення в покриття нормативу державних боргових цінних паперів у сумі 21 929 мільйонів гривень).

Після звітної дати, 31 березня 2023 року Рада виконавчих директорів Міжнародного валютного фонду затвердила чотирирічну програму для України "Механізм розширеного фінансування" обсягом 11,6 млрд спеціальних прав запозичень, що становить близько 15,6 млрд доларів США та перший транш у сумі 2,7 млрд доларів США.